Tercia et quarta partes doctrinalis magistri Alexandri

cum cõmento valde vtili textus dante intelligentiam summariam. Quarum tercia docet de quantitate syllabaꝝ. Quarta vero de accentuatiõe cum nouis quibusdaz sententiarum additionibus.

(Deventer 1495)

Prohemium

Eliora sunt vbera tua vino fragrātia. vngētis optimis. Cā-
ticoꝝ p̓mo. Quāuis hec ꝟba sponse christi iuxta rectā sacra
rū scripturaꝝ interp̄tum mentē de vberib⁹ misericordie dei ꝛ
veritatis eiusdē loquātur. qm̄ eius sermo veritas est cōtra ta
lionis penam. Exo. xxi. iudeis traditā misericordie ꝟbum ꝑtulit. Joā.
viij. scriptū dicēs mulieri adultere. Nec ego te cōdemnabo. vade ꝛ noli
iam ampli⁹ peccare. Tamē per quādam trāslationis assimilationē ad
hui⁹ operis sciam laudādam ea nō inepte adducē ꝓposui. nā sicut vbe-
ra scd̄m nois interp̄tationē quasi vuera dicūtur. q: viuida sunt et lactis
hūditate vuaꝝ more plena. vt inq̄t Ouidi⁹ i de arte p̓mo libro. Ferti
lior seges ē alienis sp̄ i agris. Vicinūq̧ pec⁹ grādi⁹ vber hꝫ. Atq̧ vbe-
ra carnis trūco infixa aq̄ p̄cipue i muliebri sexu ad determinatā quāti-
tatē pullulāt. vt plib⁹ (q̄ꝝ tali sexui generatio cōpetit) apta ad educen-
dū instrumēta pie porrigāt matres. Jn quaꝝ ꝑsona loquit̄ ap̄ls. p̓mo
Corin. iij. dicēs. Paruulis vel lac potū dedi vobis Jta sciētialis humor
in sermonib⁹ apte educēdis req̄rit debitā terminoꝝ ꝓnūciationē iuxta
syllabaꝝ diuersaꝝ quantitatē. in q̄b⁹ tanq̄ꝫ vbera in carnis trunco ipsa
radicat̄. qua audientiū aures iuxta pueroꝝ ꝯsuetudinē de lacte nutriē-
doꝝ ad suauius aduertendū ꝛ īteriora illuminandū ꝓuocant̄. vt ex il-
loꝝ fertilitate tanq̄ꝫ vberiori pecore lanā sumētes abūdanti⁹ hauriant
Lu. xij. Nois cuiusdā diuitis (diuitis inquā. i. sciētis debitas syllaba-
rū in ꝓnūciando auditorib⁹ quātitates) vberes fruct⁹ ager attulit. qd̄ i
ipsoꝝ gallicoꝝ ꝯtumeliā affero. quos de syllabaꝝ quātitate nō curātes
viciosissime nr̄m latinū fari null⁹ ignorat. q̄ꝝ typū gessit ꝓpheta Hie-
remie p̓mo dicēs. Ecce loqui nescio q: puer ego sum. Ex q̄b⁹ singulari-
ter sup̱ vini natura vbeꝝ cōcludit̄ speciositas. qm̄ sicut corpis ībecillita
ti aiaꝝ celsitudinē prestare neminē vt arbitror lateat. ita viua atq̧ bria-
ta syllabaꝝ quātitas aim in ꝯspcū magnoꝝ mirabilit̄ exornat atq̧ or
nādo depingit. depingēdo fortificat. iuxta ꝟbū Hieronymi dicētis in
prologo biblie. ca. ij. Habet nescio q̄d latētis energie viue vocis act⁹ ꝛ
in aures discipuli de autoris ore trāsfusa fortius sonat. vn̄ et Eschines
dum rhodi exularet ꝛ legēt illā demosthenis oröez quā aduersus eam
habuerat (mirātib⁹ cūctis atq̧ laudātib⁹) suspirās ait. q̄d si ipam audis
ses bestiā sua ꝟba resonātem ad ipsi⁹ aie aures. ꝓpter debitā sonoꝝ cō
sonantiā. Vinū autē qd̄ premit torcular ꝛ p̄mendo sepat a sup̱fluitate
corticis vue in aliq̄ quātitate sumptū toti⁹ aie regnū ꝑturbat. ꝛ imagi
nē dei (s̄m quā condit⁹ est hō) infra cuiuscūq̧ bestialitatis infallibil' na
ture ordinē non p̄tergredietis vilitatem detrudit. iuxta ꝟbū ꝓphete. ij.
Esdre. iiij. scriptū Vinū iniquū. iniquus rex. inique muliēs. inique oēs
filij hoim. ꝛ iniqua illoꝝ opa. Jn qua orōne p̓us s̄m ordinē collocauit
vinū. qm̄ ex ei⁹ causalitate hec in posteriorib⁹ grādis ꝑ modū effect⁹ se
quit̄ iniq̄tas. Meliora ergo sunt nr̄i doctrinalis vbera vino. qm̄ illu-
minānt ꝛ dāt ꝑuulis intellectū cum fragrātia optimi vngēti ignorantiā
aie medicātis. qm̄ barbarisantiū linguas reformat. ne syllabas natura-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

lis correptas producant aut productas corripiant. nec vt carminis voluptas (que in metris traditur precipua) distorta pedum collatione diuersorum confusionis tedio aure infecta per exterminium depascant latrantes pulchre huius morbi medicinam Alexander in hoc opere pigmentorum more diuersas specierum herbas baptillis in martirio deterentium glomius pronunciandi naturalium terminorum elementa conficiens. pro versuum edificatione. examinatione. et eorundem excusatione (vt infra patebit) addiscenda solicite suum in prioribus promisit sub depromere metrica dulcedine accedens sic exorsus est. Pandere proposui per versus syllaba queque. Quanta sit. Cuius modus procedendi faciliter in processu huius materie luce clarius patebit.

.i. manifestare   scz in prohemio   .i. per metra

Pandere proposui per versus syllaba queque

.i. quelibet syllaba

scz breuis vel longa vel indifferens   scz ante quantitatem syllaqarum

Quanta sit et pauca proponam

.i. vtilia   versibus

congrua metris.

¶ Hec est tercia pars et decimum capitulum huius libri. in qua siue in quo tractatur de quantitate syllabarum. propositis tamen aliquibus artis metrice introductionibus. Est autem ratio ordinis ad precedentia. quia esse alicuius rei precedit eius bene esse. sed in precedentibus capitulis dictum est de his que spectant ad esse artis grammatice simpliciter et secundum se. scz de dictionibus et orationibus. hic determinat de his que spectant ad bene esse ipsius artis grammatice. scz de bene esse dictionis seu orationis vt distinguatur vna syllaba ab alia in productione et correptione. eleuatione et depressione. et ornate proferatur. ¶ Dicit ergo primo sic. Ego magister Alexander (proposui) scz in prohemio libri. ibi Post hec pandetur etc. (pandere) id est manifestare (quanta sit quelibet syllaba per versus) id est quomodo cognoscatur syllaba longa vel breuis in versu Et (proponam pauca) id est aliqua (congrua) .i. congruentia metris. ¶ Pro euidentia eorum que dicuntur ac etiam dicendorum primo videamus quid sit versus. Versus est oratio metrica clausulatim porrigens rhetorice flosculis adornata. nihil in se superfluum neque diminutum continens. Et dicitur versus quasi ter quaterque reuersus. quia sepius vertitur et reuertitur antequam perfectus habeatur. vel quia finito versu reuertitur ad linee principium alium inchoaturus. Metrum vero sic definitur est litterarum syllabarum temporumque dimensio Et dicitur a metros quod est numerus. quia in ipso attenditur numerus et quantitas syllabarum. ¶ Et est sciendum quod hec ars metrica presertim ordinatur ad tria. scz ad memoriam firmiorem ad maiorem dilectionem. et ad narrationem breuiorem. vnde Metra iuuant animos comprehendunt plurima paucis. Pristi-

Versus

Metrum

na cōmemorāt que sunt tria grata legēti Itē nota q sine hac lege metrificādi q̄ legēda sunt male possent elucidari. Vn̄ʼ. Ambulat in tenebris sine lege cleric' oīs. Qui sine metroꝝ lege legēda legit

Que doctrina licet non sit penitus generalis
Proderit ipsa tamē pueris si lectio detur
Per se multa scient et doctor pacē fruetur

Hic autor r̄ndet tacite q̄stioni. q̄r posset aliq̄s dicere seu q̄rere vtrū hec doctrina que dat in p̄nti capitulo sit generalis. i. plene dat de arte metrica. R̄ndet autor ꝛ dt q nō. Tñ licet nō sit penit' generalis ꝓderit pueris si lectio det eis. Postea dt ꝛ declarat q ꝓderit ad duo. scʒ q pueri multa sciēt per se de modo versificādi. et doctor fruetur pace. q̄r non fatigabitur in interrogationibus.

Multotiens aliquas quas dat tibi regula lōgas
Siue breues. metri cogit grauitas variari

Hic dt q multotiēs inuenies in autorib' illam syllabam q̄ naturaliter est breuis ꝓlōgari. ꝛ q̄ naturalr̄ est longa breuiari. ꝛ hoc est causa grauitatis metri. Et sic tāgit q hec ars metrica. ē satis difficilis

Grecaqʒ nūc nostro nunc more suo variātur

Dicit. q greca vocabula ponūtur aliq̄n in metro s̄m morem nostrū et aliquando scdm̄ morem grecoꝝ

Ad placitum poni ꝓpriorum multa notaui

Quasi dicat q multa ꝓpria noīa p̄nt poni ad placitū. ꝛ maxime in p̄ma syllaba ꝛ ī media. dūmodo positiōe. diphthōgo. accētu. vel vsu nō stringātur ad ꝓductionē vel ad correptionē. Notāter dixit (multa) q̄r non oīa ꝓpria noīa ponūtur ad placitū. Illa eñ que in autorib' tm̄ ꝓducta repeniūtur solūmodo sunt ꝓducēda. vt cesar

Cum sim christicola normam non est mihi cura
De proprijs facere que gentiles posuere

Autor se excusat de noīb' gentiliū id est infideliū. q̄r cū ipse christicola sit. i. christian' non intēdit facere normā de gentilib' noīb'. ꝛ si forte fecerit hoc ex incidēti nō ex ꝓposito principaliter fecit.

Istinxere pedes antiqua poemata plures
Sex partita modis satis est diuisio nobis
Dactilus ac anapest' spōdeusqʒ trocheus

talis pes illo pede antecedere
Iambus cum tribracho pñt precedere metro

Autor incipit exponẽ illa pauca cõgrua id est ꝯueniẽtia metris. q̄ se prius promisit expositurꝫ. Dicit ergo ꝙ antiq̄ poemata. i. antiq̄ poete. (distinxere plures). i. multos pedes. Nam Isidor⁹ posuit centũ et. xx. pedes Hebraic⁹ vero. xxiiij. Nos aũt vtimur ni'i sex pedib⁹. Et hoc est ꝙ dr (Diuisio) scȝ pedum (partita sex modis ẽ satis). i. sufficiẽs nobis. Deinde enumerat illos sex pedes dicẽs (Dactilus ⁊ spõdeus ⁊c. Pes aũt put hic sumit̃ est syllabaꝝ temporũqꝫ dimẽsio. Metrũ sic potest definiri. Metrũ est litteraꝝ syllabarum temporũqꝫ dimẽsio. Et sunt genera metroꝝ. xviij. sed autor hic nõ determinat nisi de duobus. que sunt de cõmuniori vsu modernorum. scȝ de exametro ⁊ pẽtametro. de quib⁹ inferius dicemus

Pes
Metrũ

producta correptis
Dactilus ex longa breuibusqꝫ duab⁹ habetur.
pductis ille pes
Dicitur ex lõgis spondeus constare duab⁹
o pes pducta correpta
Syllaba bina trocheo tibi stat lõga breuisqꝫ
longam postpones sp.o
Productam breuib⁹ subdes anapeste duab⁹
Terna breuis tribracho iambo breuis ĩsita lõge

Dactil⁹
Spõdeus
Trocheus
Anapestus
Tribrach⁹

Hic autor declarat essentiã vniuscuiusqꝫ sex pedũ p̄dictoꝝ. Et dr ꝙ dactilus ꝯstat ex trib⁹ syllabis. s. ex p̄ma lõga ⁊ duab⁹ vltimis breuib⁹. vt audio Spõdeus cõstat ex duab⁹ syllabis lõgis. vt audis. Troche⁹ cõstat ex p̄ma lõga ⁊ vltiã breui. vt audit. Anapest⁹ ꝯstat ex duab⁹ breuib⁹ ⁊ vltia lõga vt pietas. Tribrach⁹ ꝯstat ex trib⁹ breuib⁹ syllabis vt legẽ. Iamb⁹ vero ꝯstat ex p̄ma breui ⁊ vltima lõga. vt legas

correpta sp. tpe
Syllaba que breuis est vnũ tẽp⁹ tenet in quo
exp̄mit̃ tempus duplicare
Profertur, longe spaciũ debes geminare
spacia cõsiderabis
Sic cuiusqꝫ pedis quot tempora sunt nũerabis

Au. dr ꝙ breuis sylla sub vno tpe pfert̃. ⁊ lõga sub duob⁹. ⁊ sic nũerabis vel cõputare poteris q̄t sunt tpa vniuscuiusqꝫ pedis. Nã troche⁹ cũ habeat vnã longã ⁊ vnã breuẽ hȝ tria tpa. Et sic de reliq̄s pcurrẽdũ est. Notandũ ꝙ syllaba ẽ lraꝝ sub vno accẽtu spirituqꝫ platarꝫ certa cõprehẽsio. Temp⁹ prout hic sumit̃ est dispositio pnũciationis syllabe scdm has differẽtias. scȝ correptum ⁊ productum

Syllaba

illa pes — seruabit

Versib⁹ hexametris semper debet pede poni

Dactilus in quinto. sextū nunq̄ retinebit

¶ Hic docet quō quisq̄ pes debet in v̄sib⁹ ordinari. Et p̄mo dr̄ q̄ in v̄sib⁹ hexametris dactil⁹ debet poni in quīto pede ꝛ nō in sexto.

.i. dactilū — pones

In pedib⁹ p̄mis hunc spondeū ve locabis

¶ Quasi dicat q̄ tu potes hūc scʒ dactilū. ve pro et spondeū in p̄imis pedib⁹. hoc est in p̄mo secūdo tercio ꝛ quarto loco ponere

illi pedi — vales

Omnes spondeo donare potes nisi quintū

Quasi dicat q̄ spōdeus p̄t poni in omni loco p̄terq̄ in quīto hexametri v̄sus. ꝛ si reperiat̄ in quīto ꝓ dactilo ponit̄. nam equipollet sibi in tēporib⁹. vt in Lucano. Ater pelop̄ pauit cruor armentoꝝ.

nullus locus — illi pedi

Sedes nulla datur p̄terq̄ sexta trocheo

¶ Quasi dicat q̄ troche⁹ ponit̄ in sexto loco. ꝛ nō alibi in hextremo v̄su. Et est v̄sus hexameter qui cōstat ex sex pedib⁹. Dicit̄ etiam heroic⁹ q̄ per hūc stilum heroum describūtur vt plurimū gesta

ponis — illū pedē

Quarto pentametri. quinto de locas anapestū

illius v̄sus — illi pedi — locus — solūmodo

Pentametri tribracho sedes patet vltia tantum

¶ Dicit q̄ anapestus p̄t locari in q̄rto ꝛ quīto loco v̄sus pentametri. vt in Ouidio ep̄laꝝ. Nil mihi rescribas. attamen ipsa veni. in scāsione dicimus. nil mihi rescribat tū ipsa veni. sunt pedes anapesti. Possum⁹ tū vitare pedes anapesticos dicēdo sic in scansione. Nil mihi rescribas attamē ipsa veni. Sic eīm postponim⁹ cataletam p̄mis duob⁹ pedib⁹ similit̄ ꝛ vltimis q̄ simul iūcte. ꝯstituūt quintū pedē. scʒ spondeū ¶ Pētameter v̄sus ꝯstat ex quinq̄ pedib⁹. p̄imis duob⁹ dactilis ꝛ spondeis vel p̄mo dactilo ꝛ alio spōdeo vel ecōuerso. tercio spondeo vel iambo quarto anapesto. quinto tribracho vel anapesto. vt p̄ʒ in exēplo p̄mo Ouidij ſm p̄mā scansionē. Vel pentameter v̄sus ꝯstat in p̄mis duobus dactilis ꝛ spondeis. vt sup̄ cataleta longa vel breui sequēte. vt p̄ʒ in p̄dicto exēplo ſm scansionē secūdam. Si v̄o in dissyllabis reperiat̄ in tercio loco dicet̄ q̄ ibi syllaba diuidit̄ ꝑ dieresim ꝛ efficit̄ pes trisyllab⁹. vt in Ouidio eodē. Hemonis hemunio laudonia viro. Dicet̄ etiam pentametrum elegia. eo q̄ ꝑ ipsum stat⁹ elegie scʒ tristicie solebat enarrari. Nota tamē q̄ versus pentametri subdūtur exametro.

illi pedi — sp̄. sedes

Iambo vel nulla vel tm̄ tercia detur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶Et patet exemplū in his duob⁹ versibus. Sub veneris latere debe ret nemo latere. Nam mala venere plurima de venere

locum ille pes valeat
Forte sibi sedē tribrachus dare possit eandē

¶Quasi dicat q tribrachus pt poni i tercio pede. qz scdm aliquos ibi syllaba breuis ponitur p longa ⁊ sic esset dactilus ⁊ nō tribrachus

illum pedem .i. antiqui
Et proceleumaticum posuit qnqz vetustas

modernus sp. syllabis
Nunc null⁹ ponit breuibus sonat ille quaternis

¶Dicit q ātiqui aliqn ponebāt in vsu pceleumaticū qui ē pes əstās ex qttuor sylłis breuib⁹. vt i Virgilio. Herēt parietibus. scale postesqz sub ipsos. In scansione dicim⁹ herent pariete ⁊c. ly parieti. est ps proceleumaticus. sed iste pes a modernis non vsitatur

.i. quinqz prima
Vine vocales sunt a prior eqz secūda

sequit. s. duab⁹ .i. vltima
I succedit eis. fit o quarta. fit vqz suprema

¶Hic psequit de correptiōe ⁊ pductiōe syllabaꝝ. ⁊ qz syllabe fiūt ex lris. iō incipit a distictiōe lrāꝝ dicēs q lre vocales sunt qnqz. s. a e i o u Et dnr vocales. qz sine ipsis nō pt fieri vox. ⁊ qlibz eaꝝ pt facē vocē. i. syllaꝫ p se. Lra sic diffinit Lra ē mīma ps vocis hūane q pt scribi īdiuidua

sp. vocales
Omnis: pretet eas: tibi littera consona fiet

¶Dicit q oēs alie littere pter quinqz vocales dicūtur əsonātes. quasi cū alijs sonātes. nam sonū facere non pnt nisi cū adiutorio vocaliū.

Nouē sunt mute. b. c. d. vel f. g. k. p. q. t

¶Quasi dicat q in əsonantib⁹ nouē sunt mute. scz. b. c. d. f. g. k. p. q. t. Et dicūtur mute. qz videt mutus son⁹ ⁊ in hoc differūt a semiuocali. qz aperti⁹ proferūtur. Videt eīm vocalis antepferēda ipsis semiuocalib⁹ q sunt sex scz. l. m. n. r. s. x. de qb⁹ Alexander nullā particularit facit mentionē. qm eaꝝ noīa in pnti materia nō sunt necāria

Sunt. l. aut. r. vere liquide. qz sepe liquescūt

pariter aliqn ponimus
M simul nqz vel s liquidas qnqz locamus

p tn nulla. illarum
S nunqz. sed m. n qz prius. nūc neutra liquescit

¶Dicit autor hic q l et r sunt vere liquide. qz sepe liquescūt in metro. hoc est syllabā naturaliter breuem pducūt. Deinde dt q locam⁹. id ē locatas reperimus liquidas scilz. l. m. n. r. s. Et magis declarando re-

Numer⁹ vocaliū

Numer⁹ mutarū

Numer⁹ liquidaꝝ

stringit dicens q̄ s nunq̄ liquescit.scz apud modernos poetas. Exempla querantur ab autoribꝰ antiquis

duplex multotiens

Cōsona bina per i dic sepe per vqz notari

.i.platio monstrabit

Hoc quando fuerit vocū sonus ipse docebit

¶ Dicit q̄ i vel v sepe fiūt ꝯsonātes.scz qñ ponūtur in pncipio syllabe alia vocali sequēte. ⁊ qñ fuerit hoc.ipe sonꝰ.i.platio dcōnis docebit id ē monstrabit.nam perdūt sonum vocaliū.vt iuuo venus

p̄ ponit .i.nō efficit ꝯsonās sonum

Vocali preiungit u non consona.vimqz

amittit ille dictiones docebit

Perdit et hoc suauis q̄ror aut aq̄ ligua probabit

talis figura a tali lr̄a incipit

Nā diphthōgꝰ ab u nostro nō inchoat vsu

nouꝰ modꝰ loquēdi aliqñ pcedēte

Mosqz modernꝰ habet qñqz q̄ s preeunte

.i.qñ sunt due syllabe

Syllaba diuiditur tunc u vocalis habētur

¶ Dicit u aliqñ ponit ante vocalem in eadem syllaba.⁊ tūc nō efficit cōsonās. immo pdit vim ꝯsonātis. Et hoc est quādo iste lr̄e.scz.s.q.t. g pponūtur. vt suauis.queror: aqua.et lingua. Qz perdit vim cōsonantis ptz ex ipsa prolatiōe. Patet etiam.qr si esset consonās tūc prima syllaba huiꝰ dictionis aqua pduceret per positionē de q et u cōsonantibꝰ sed corripit quod patz in Ouidio.ibi. Cum dn̄s potādo nectare misit aquas.nec etiā est vocalis.qd̄ patet in ipsa platiōe. Et statim cōstitueret diphthongꝰ per cōglutinationē duarum vocaliū in eadem syllaba sed non debemꝰ diphthongum inchoare per u.et ideo d̄t (Nam diphthongꝰ ab u nr̄o non inchoat vsu) Preterea d̄t q̄ apud modernos syllaba diuidit aliqñ precedēte u. vt suauis.⁊ tūc u habet vocalis

Versificatores h pro nulla reputabunt

¶ Dicit q̄ h reputat a versificatoribꝰ pro nulla littera.nec p vocali nec pro consonāte.sed est tm̄ aspirationis nota

habeāt id est i scz q̄ ponat inter duas vocales

Dum teneant iotā vocales vndiqz clausum

.i.duplex cōsonās sp.ꝯsonātes ille lr̄e

Consona iota duplex.duplices x zetaqz fiūt

sp.ꝯsonās inuenit hoc nomen

Simplex zeta tm̄ reperitur.vt est perizoma

ꝺ est i   sp̄.ꝯsonās   inuenta
Iotaqꝫ composita simplex est sepe reperta

¶ Dicit ꝙ ista lr̄a i quam autor iotam nomiat posita in medio duarū vocalium vim suam retinētium efficit duplex ꝯsonās. vt troia: Et nota ꝙ si neutra vel altera aliaꝝ vocalium vim suam nō retineret tūc i nō essꝫ duplex ꝯsonās. vt via. Itē in hoc vbo baiulo as are. i. portare i nō est duplex ꝯsonās. licet ponat in medio duaꝝ vocaliū. Et hoc est iō. qꝛ nō claudit inter illas vocales equo accētu nec equo numero syllabaꝝ. Ideo dt autor (vndiqꝫ clausam). i. eq̄liter clausam ab vtraqꝫ pte. h aūt ptꝫ in vsu Ouidij dicētis. Clotho colum baiulat. lachesis trahit. atropos occat. Ibi illa syllaba iu corripit. qd̄ fieri nō posset si essꝫ ibi duplex consonās cū faceret positionē ad pcedentē syllabā. ¶ Deinde dt. ꝙ x et ꝫ sunt etiā duplices ꝯsonātes. tn̄ ꝫ sepe repit simplex ꝯsonans. ꝛ hoc in dcōnibꝫ cōpositis. vt perizoma atis. qd̄ componit ex peri ppōne greca quod est circum. ꝛ zoma vestis. Et est omne illud quod circūcingit pudendoꝝ velamen. Item iota de qua superius distinximꝰ in compositione reperitur simplex cōsonans. vt biiugis. quod componitur a bis et iugum. quasi duo habens iuga

sp̄. aliq   .i. in vocalē terminata   apponi
Dictio vocali finita vel m sibi subdi
.i. dictionē a vocali incipientē
Versu vocalem nunqꝫ permittit eodem

¶ Dicit ꝙ si aliqua dictio desinat in vocalem vel in m. nō debet sequi dictio incipiēs a vocali in eodē versu. Et hoc fit pter hiatum euitādū si autem reperiat hoc est a licētia poetica. vt in Lucano. Vicinūqꝫ minax inuadit ariminū ꝛ ingens. Sepissime tamē abijcit vocalis pcedētis dcōnis ꝛ etiam m cū sua vocali. Exemplū de pmo. Tu regē imperio populꝰ romane memēto. Has discas artes. paciqꝫ iponere mores Parcere subiectis. ꝛ debellare supbos. Exemplū de secundo scꝫ vbi m cū sua vocali. Quisquis amat dictis absentū rodere vitam. Hāc mensam vetitam nouerit esse sibi. Plura exempla quere in poetis. qꝛ multa inueniūtur. ¶ Dicit notāter in textu (eodem vsu) quia si hoc contingeret in duobꝫ versibꝫ scꝫ ꝙ primus versus terminatur in vocalem vel in m et secūdus versus incipiat a vocali. non tamen propterea sequeretur incōueniens aliquod in metro.

sp̄. aliqua   duas   .i. sonū seruantes
Syllaba que binas vocales vim retinētes
tenet   pducta   p talē figurā   h nomē
Continet. est longa diphthōgo. sic pbat aura

Dicit ꝙ illa sylla q̄ fit ex duabꝫ vocalibꝫ vim suā retinētibꝫ ē diphthōgata. i. pducit p diphthōgō. vt aura. Quid vo sit diptōgꝰ ꝛ vn̄ dicat ꝛ q̄t sint diphthōgi patuit supiꝰ in pma declina. ibi (Dās ae diphtōgon)

5

De positione

.i.duplex ɔsonās postponūtur

Quādo vocalem duo consona iuncta sequūtur

.i.vna duplex ɔsonās sp̄.vocalē .i.positio

Aut vnum duplex ꝓducit eam positura

¶ Dicit ꝙ quādo due consonātes iuncte simul immediate sequūtur aliquam vocalem.illa talis vocalis p̄cedens est lōga positiōe.vt arma tellus Et idem attendit̃ si vna duplex ɔsonās vocalem sequat̃.vt axis et troia. Ideo dt̄ Alexāder(Aut vnū duplex ꝛc̄.)

terminat̃ sp̄.aliqua

Sed cum vocali finitur dictio curta

.i.ɔsonātes sequūtur sp̄.vocalem

Consona q̄ subeunt nō hanc ꝓducere possunt

¶ Dicit ꝙ si dictio aliqua terminet̃ in vocalem nāturaliter breuem.cō sonantes que sequūtur non pn̄t producere illam vocalem.immo rema net in esse suo.vt mare statuto.

.i.correpta sp̄.aliqua

Si faciat curta vocali syllaba finem

talis lr̄a cū tali littera transeant

Mutaq̈ cum liquida vocem subeāt in eandē

sp̄.vocalē corripe

Ex vi nature prope licet hāc breuiare

.i.propter tales lr̄ās ꝓductam

Et propt̄ mutam liquidaq̈ potes dare longā

¶ Dicit ꝙ si aliqua syllaba naturaliter breuiatur.ꝛ muta ꝛ liquida se quātur in eadem dcōne.tūc illa syllaba p̄t breuiari ex vi nature sue.ꝛ ꝓ duci ꝓpter mutam ꝛ liquidam.vt in hac dcōne patris.ꝛ in similibꝫ.pri ma eni̅ syllaba naturalr̄ breuiat̃.vt hic. Fer patris imperiū cum v̄bis exit in iram. Potest etiam ꝓduci ꝓpter mutam ꝛ liquidam.vt hic Est patris matrisq̈ pie succurrere.natis

correpta illis litteris

Syllaba que breuis est muta liq̄daq̈ sequēte

Longa potest fieri.sed longa nec̄q̄ breuiari

¶ Hic autor clarius exprimit illud quod iam dictum ē.dicens ꝙ si ali qua syllaba breuis ponatur ante mutam ꝛ liquidam in eadem dictio ne.talis syllaba potest produci vt iam dictum est.sed longa syllaba nū q̄ȝ potest breuiari.vt in hac dictione matris.cuius prima syllaba est lō ga naturalr̄.ꝛ non p̄t breuiari propter mutā ꝛ liquidam sequentes.

illas p̄pōnes componēdo non corripies

E de pre vel se componēs non breuiabis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Sed vocalis eas poterit breuiare sequela

Dicit q iste ppones e de pre se cōposite non breuiātur. vt educo depono prefero z separo. Possunt tamē breuiari si vocalis seq̄tur eas in cōpositione. vt preco preis. Ideo dicit (Sed vocalis eas zc)

hoc vbū h vbū put fcat distare pductam

Reijcio. refert distat dant re tibi longam

breuiabis sp. dcōnib sequatur

Corripies alijs. nisi duplex cōsona subsit

Dicit q ista ppositio re pducit in istis duab dcōnib scz reijcio z refert p distare. In alijs vero dcōnib corripit. nisi due psonātes sequant vt resto restas. restituo restituis. Producit etiā in his retuli z repperi. Et ideo vt in plurimū scribūtur cū duplici cōsonante.

ille dcōnes sp. in pōne .i. due psonātes

Bis bi breues dant. nisi cōsona bina seq̄tur

Dicit q bis z bi corripiūtur in pōne. vt biuium .i. loc duarum viarum. et bidens .i. pecus duorum dentiū (Nisi cōsona bina sequat) .i. nisi duo nomina cōsimilem fcationē habētia sequant scz p pōnem. vt bimus a ū quorum significatio est eadē. Inuenit etiam bimatus us ui .i. spacium vel temp duorum annorum. in quib illa syllaba bi pducitur

sp. dcōnib .i. primitiuū

In deriuatis sua que fit origo notabis

.i. a qua pte .i. deriuatio

Quaqz fiet parte discensus aptior inde.

etiam in primitiuo fuit

Et que vocalis in origine q̄ntaqz mansit

p quia .i. dcōnes deriuatiuas decēs erit

Nam deriuata tantam seruare decebit

postposita talis lra non mutetur

Subdita vocali si consona nō moueatur

illā lrām frequēter facit mutari

Vocalē sepe noua consona dat variari

h nomē vbale ex illo vbo variat sp verbo

Mobilis ex moueo datur z mutat ab illo

demēda locabūtur regule

Excipiēda sue ponētur in ordine norme

In istis vsib au. do. pgscē syllabā lōgā l breuē i dcōib deriuatis Et ē sens q q̄nta fuerit aliq sylla i pmitio tāta dz eē i deriuatio. dū tn̄ i deriuato ñ mutet illa psona q seq̄bat vocalē i pmitio. vbi grā. moueo corri

pit primam syllabam. Similiter mouens ꝛ mouēdus corripiūt primā syllabam. ¶ Dicit notāter. dum tamē consona que sequebať vocalem in primitiuo nō mutetur in deriuatiuo. quia noua cōsona sepe dat. id ē facit variari vocalem hoc est sepe facit lōgam syllabam breuiari. ꝛ cur tam ꝓduci. Verbi gratia. moueo corripit ꝑmam syllabam. ꝛ mobilis producit eam. qꝛ cōsona que erat in ꝑmitiuo videlicet u mutať in deriuatiuo in b. Tamē ista regula patiť exceptionē que inferius poneť in loco suo. ꝛ ideo dicit (Excipiēda sunt ꝛc.

.i. in dcōnibꝫ cōposite figure

Hoc de compositis teneas ꝙ sit tibi tanta

talis lr̄a tenebit .i. dcō simplicis figure

Vocalis. quantā seruabit dictio simplex

varies illā lrām regula ꝟitatē habebit

Si mutes etiā vocalē. norma tenebit

talis littera postposita dcōne

Cōsona dū maneat in simplice subdita voce

.i. demenda necessariū demantur

Excipiēda locis: quibꝰ est opus: excipiātur

¶ Hic poit regulā de quātitate syllabaꝝ in dcōnibꝫ ꝯpositis. dicēs ꝙ tāta est vocalis in dcōne ꝯposita quāta est ī dcōne simplici. Verbi grā amo corripit illā syllabā a. silr̄ ꝛ adamo corripit eandē. Deinde dt. ꝙ regula etiā tenet si mutemꝰ vocalē in ꝯpōne. dum tn̄ ꝯsona subdita vocali in simplici dcōe maneat etiā in ꝯposito. Verbi grā. facio corripit illā syllā fa. silr̄ inficio corripit illā syllabā fi. lꝫ a sit mutata ī i qꝛ ꝯsona q̄ sequebať a in simplici sequiť etiā i in cōposito. Verum tamē hec regula multas patitur exceptiōes que inferiꝰ loco suo ꝛ tpe declarabūtur. Jō dicit autor (Excipiēda locis)

sꝑ. ꝑfecta locabis duaꝝ syllabaꝝ

Omnia preterita pones dissyllaba longa

sꝑ. p̄terita .i. vocalis añ vocalē a bibo

Que breuiāt gemine vocales deme. bibitqꝫ

a do a findo a scindo. a sto a tollo sꝑ. ꝟba

Et dedit atqꝫ fidit. scidit. et stetit. ꝛ tulit hec sex.

¶ Hic autor ponit talem regulam dicēs. ꝙ omnia p̄terita duaꝝ syllabaꝝ ꝓducunt primā syllabam. vt cepi. Deinde ponit exceptionē dicēs tu debes excipere illa ꝟba dissyllaba. q̄ gemine vocales breuiāt. i. q̄ habēt vocalē ante vocalē. quaꝝ ꝑma semꝑ corripiť. vt rui fui strui plui ꝛc. Etiam excipiūtur hec sex ꝟba dissyllaba i textu posita scꝫ bibit dedit fidit scidit stetit ꝛ tulit. q̄ licet dissyllaba sint. tn̄ corripiūtur. Fidit est p̄teritum a findo. scidit a scindo. quod significat aliquid ꝑ medium secare. Tulit est p̄teritum a tollo vel fero. ꝛ sic de alijs.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

s p. pfectū duplicās sp. syllabam syllabā corripi
Preteritū geminās primam. facit hāc breuiari.
sp. syllaba curta .s. pedo ħ vbū excipis
Estq₃ secūda breuis. tū vnū cedoq₃ demis
¶ Dicit ꝙ omne p̄teritum geminās primam syllabā: eandem breuiat pariter ⁊ secūdam. vt cado cecidi. pario peperi. Tamē tu demis id est excipis vnum p̄teritū sc₃ pepedi. qđ venit a pedo is ere. ⁊ subticuit ipsum ꝓpter eius turpem significationem. seu metri vel breuitatis causa Cedo etiam excipit cuius p̄teritū facit cecidi secundā ꝓducēdo. Vnde In bello cecidi. multos tamen ante cecidi.
.i. vbis illoꝝ tempoꝝ
Preteritis plusquāperfectis atq₃ futuris
regula .i. vboꝝ p̄teriti tpis
Coniunctiuoꝝ lex seruit preteritorum
¶ Quasi dicat: lex seu regula p̄dictoꝝ verboꝝ nup dicta seruit etiam plusquāperfectis ⁊ futuris cōiunctiuoꝝ modorum. qui cōiunctiui dicunt. eo ꝙ cōiunctione indigeāt vt pfectū significēt sensum. Nam tāta est p̄ma syllaba plusquāperfectoꝝ cuiuslibet modi ⁊ futuroꝝ cōiunctiui quāta est p̄ma psona p̄teriti perfecti indicatiui modi
.i. ista p̄dicta sp. vbo associata
Hec in passiuo sunt tempora iuncta supino
¶ Dicit ꝙ tria tpa p̄dicta sunt iūcta supino in vbo passiuo id ē seruāt regulam de supinis. de q̄ statim dicet ibi. s. longa supina ⁊c. Alij vo exponūt ꝙ sunt iuncta supino id est facta sunt vel cōiuncta p supplementū pticipij a supino deriuati. ⁊ p hoc seruāt regulā supinoꝝ ⁊ p̄teritoꝝ.
.i. regulā sp. tpis sp. a p̄nti formata
Normā presentis p tempora cetera dicis
.i. pticipiū adiunge .i. pticipia futuri tpis in dus
Participās socia presens. in dusq₃ futura
eandem tenere regulam
Debent cōsimilē seruare gerūdia legem
¶ Dicit ꝙ quāta fuerit p̄ma syllaba p̄ntis idicatiui modi singularis numeri tāta erit p̄ma sylla ceteroꝝ tpm. exceptis p̄terit₃ pfcis ⁊ plusquāpfectis ⁊ futur₃ subiūctiuoꝝ. de qbus superius dixi. Tāta ē etiā p̄ma sylla pticipioꝝ p̄ntis tpis. ⁊ futuroꝝ i dus desinentiū. silr ⁊ gerundioꝝ
p̄ducta tribues corripies
Longa supina dabis dissyllaba. s₃ breuiabis
tū tū tū tū tū tū tū tū tū tū
Qui. si. ci. sa. li. I. da. ra. ru. sta. deq₃ supinis

deriuata sp̄.supina h̄ ꝑticipiū .i.exceptū
Orta: sequūtur ea sit staturus tn̄ extra
¶ Hic autor ponit regulam de supinis dicēs ꝙ supina dissyllaba ꝓducunt primam syllabam. vt natum. Sed inde excipiūtur decem .que ꝑ decem syllabas ī littera positas intelligūtur. Qui. vt quitum quod venit a queo quis quire. ci: vt citum a cieo cies. si: vt situm a sino sinis. sa. vt satum a sero seris. li: vt litum a lino linis. I: vt itum ab eo is ire. da: vt datum a do das dare. ra: vt ratum a reor reris. ru: vt rutum a ruo ruis rbere. sta: vt statum a sto stas stare. Que oīa licet dissyllaba sint attamē corripiūt primam syllabam. p̄ter statur⁹ quod primam ꝓducit. licet deriuet a statum. vt in Lucano. Cū statura fides super ⁊c.

ꝑ et nō p̄mitiuū hoc nomē .i.adiectiue teneat
Nec patrem sequit ambit⁹ si moueatur
¶ Quasi dicat. ꝙ si ambit⁹ moueat. i. adiectiue declinet non sequitur patrem. i. suū p̄mitiuū scʒ ambitum. qđ est supinum hui⁹ verbi ambio is ire. Et qñ ambitus ponitur exemplum in lr̄a tunc eius penultima corripit. Sed ambit⁹ ta tum ab ipso deriuatum penultimam syllabaʒ producit. vt in principio metamorphoseos. Iussit. ⁊ ambite circūdare brachia terre. Et ambit⁹ idem est qđ circūdatus. Dicit notāter (si moueat) quia si nō moueret. id est si adiectiue nō declinaret tunc sequeret eius p̄mitiuū. qr penultima corriperet. vt hic ambit⁹ us ui. i. circuit⁹
sp̄.nomē in illā termiatōeʒ in illā terminationē
Quod sit in us vel in o vel in or v̄bale vel in trix
ꝑticipiū p̄teriti tp̄is ꝑticipiū futuri tp̄is
Participās quoqʒ preteritū. per rusqʒ futuꝝ
ad regulā sp̄ a quo descendūt
Ad normā debent se cōformare supini

¶ Dicit ꝙ v̄balia nomīa in vs vel in o vel in or vel in trix termiata. vt notus us ui. notio onis. notor oris. ⁊ notrix icis. Participiū quoqꝫ p̄teriti tp̄is. ⁊ silr̄ ꝑticipiū futuri tp̄is in rus. vt notus a um. ⁊ notur⁹ a um tantā habent primā syllabam quātam habēt supina a quib⁹ deriuant. Ideo đt Ad normā debēt se cōformare supini
.i.nō correpta
Vi tum dante preit vocal non breuiata
tū tū tū tū tū tū nitū nitū excipis cōposita
Qui. si. ci. sa. li. i. cog. ag. demis ⁊ ide creata
¶ Dicit ꝙ v̄ba faciētia p̄teritum in vi. ⁊ supinum in tum mutādo vi in tum ꝓducunt penultimam syllabā supini. vt amaui amatum. Deinde ponit exceptionē dicens. ꝙ debes excipere v̄ba syllabalit in textu posita scʒ qui vt quitum. si vt situm. ci vt citum a cieo. sa vt satum. li vt

litum.i vt itum.cog.vt cognitū.ag.vt agnitum. Et silr creata id est de riuata ab istis.quoꝝ penultima semꝑ breuiatr.licet oia formētur a pte rito mutādo vi i tum.vt nequitū desitū consitū insitū obsitū reditū ꝛc

.i.ntōs excedūt crescenti ā habere

Qui rectos superāt obliq̄s crescere dices

¶ Hic autor ponit introductionē ad quasdā regulas ꝓxime sequētes et dicit. Tu dices obliquos crescere.i.crescētiam habere supra ntm̄ sin gularē.que quidē crescētia fit aliqn̄ per a.aliqn̄ per e.aliqn̄ ꝑ i.aliquādo per o.et aliquādo per u. Et de omnib⁹ ponit inferius regulas genera- les.videlicet vt sequitur

ꝑ.numeri .i.nomē crescētiā hn̄s ꝓducit

A pluralis et e crementū ꝓtrahit oqꝫ

.i.in noie crescentiā hn̄te

I vel u cremēto breuiare iubem⁹ eodem

.i.exempla ista noia

Sunt testes quoꝝ quarum reꝝ.manibusqꝫ

Ista noia ponūtur etiam ꝓ exemplo

Et verub⁹ rebus dominab⁹ siue duobus

¶ Dicit ꝙ obliqui plis numeri crescētes supra ntām ꝑ a et e et o ꝓdu- cūt illas vocales.quoꝝ quarum reꝝ ꝛ duob⁹ duabus reb⁹ ꝛ dominab⁹ Deinde dt ꝙ i et u breuiātur in eodem cremēto.vt manib⁹ ꝛ verub⁹. Et hec exēpla ponūtur ab autore cum dt Sūt testes quoꝝ ꝛc.

ꝑ.aliqđ excedere

Verbum personā: quod habꝫ superare secundaꝫ

.i.pn̄tis tpis indicatiui crescentiā hn̄s cōsiderabis

Primi presentis: crescēs hac arte notabis

ista regula

Debet ad actiui presens hec norma referri

ꝑ.gen⁹ imponere

Et si non habeat actiuū fingere debes

¶ Dicto de cremēto quod fit in dictionib⁹ casualib⁹. Nūc autor prose- quitr de cremēto quod fit in nō casualib⁹.puta in ꝟbis. Et ꝑmo ponit introductionē ad regulas inferi⁹ positas.dicēs. Et notabis ꝟbum qđ habet supare secūdam ꝑsonam pmi pn̄tis id est pn̄tis tpis indicatiui modi.qr tale ꝟbum habet crescentiam supra dictam secūdam ꝑsonam eodem mō sicut dictum est in dictionib⁹ casualib⁹. Verbi grā.amas est dictio dissyllaba.amam⁹ vero est dictio trisyllaba ꝛ amam⁹ habet cre scētiam supra illam secūdam amas. Et talis crescētia aliquādo fit per a aliquādo ꝑ e.aliqn̄ per i.aliquādo per o.et aliqn̄ per u. De quib⁹ omni bus statim ponētur regule generales. ¶ Tūc ibi (Debet ad actiui) ad

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dit autor ꝛ dicit. ꝙ hec norma scʒ de cremētis verborum debet referri ad pn̄s tempus actiui. hoc autem dicit propter cognoscere crescētiam i verbis passiuis. que cognosci nō possunt bene nisi repn̄sentarent ad actiuam. Preterea dicit ꝙ si ṽbum passiue vocis nō habeat actiuū debes fingere. hoc est supponere ꝙ habeat. hoc auteʒ dt ꝓpter cognoscere crementa in ṽbis deponētalib⁹ que non habent actiuū

.i. ṽbū hn̄s crescētiā ꝑ a .i. in oī ꝯiugatiōe

A crescens verbum ꝓducere debet vbiqʒ

.i. correpta s ꝑ. ꝯiugatiōis ꝯpositis

Ex do fit breuis a cum prime compositiuis

¶ Dicit ꝙ ṽbum debet ꝓducere a crescens. i. syllabam crescētem per a (vbiqʒ). i. in omni cōiugatione. vt amam⁹ doceamus legamus audiamus. Deinde ponit exceptionē dicēs. ꝙ in cōpositis prime ꝯiugatiōis hui⁹ verbi do das dare corripit a. vt in illis ṽbis circūdamus ꝛ circūdare venundam⁹ et venundare. pessundamus ꝛ pessundare

illa vocalis ꝓlongare

E nisi cum subit r debes ꝓducere semper

ꝑ qn̄ breuē s ꝑ. ṽba s ꝑ. ṽba ꝓductam

Cum subit r curtā dant pluria pluria longam

¶ Dicit autor. syllaba crescēs sup e producit semꝑ nisi r sequat. vt amemus docem⁹ legemus audiem⁹. Notanter dicit (nisi r sequat) quia cum r sequit. plurima ṽba dant illam vocalem e longā. vt ameris vel amere. docerem doceres doceret. Et plurima dāt illam vocalē e curtam. vt legerem legeres legeret. amauero amaueris amauerit. hec autem inferius distinguētur. videlicet vt sequitur

in h ṽbo in h ṽbo a volo vis

In sum siue fero cremēta velimqʒ notato

in h verbo

Atque edo

¶ Dicit autor. tu notato cremēta in hoc ṽbo sum es est siue in hoc ṽbo fero fers fert. ꝛ in hoc ṽbo velim qđ venit a volo vis vult. q̄si dicēt ꝙ illa ṽba irregularia sunt. ꝛ ideo nō sequūtur regulā de cremētis aliorum ṽboꝝ. scʒ regulariū. immo ꝑ positionē aliqn̄ ꝓducunt. vt essem ferrem vellē. Aliqn̄ etiam breuiant. ꝛ tūc referunt ad litteraturā preteriti ꝑfecti. vt tulero tuleris. fuero fueris. voluero volueris voluerit. Hoc idem intelligit de ṽbo irregulari edo es est. Nam aliqn̄ ꝓlongat in crementis. vt esse in infinitiuo. aliqn̄ etiam corripit. vt in litteratura pn̄tis optatiui. vt ederem. ¶ Nota ꝙ inquātum hec q̄ttuor ṽba ꝑdicta irregularia sunt notari debēt. Inquātum ṽo non referēda sunt ad regulā precedētem vel ad sequētem ꝓut videbit oportunū

.i.oē v̄bū t̄cie ꝯiugatiōis corripit .i.ꝯiunctiui sꝑ.tpa
Omne lego pn̄s breuiat.quartiq; secunda
ꝓductā sꝑ v̄bo vt legereris vel legerere
Longam passiuo reris vel rere notato
Dicit ꝙ omne lego.i.omne v̄bum tercie ꝯiugatiōis breuiat pn̄s tē-pus in quo habet̄ e sup̄ r.vt in optatiuo mō vtinam legerem legeres legeret.Et breuiat secūda tpa quarti.i.cōiunctiui modi scȝ p̄teritum im-perfectum.vt p̄terito imp̄fecto cum legerem legeres legēt ⁊c. Deinde ibi(Lōgam passiuo)dicit ꝙ in v̄bis passiuis vbicūq; reris vel rere re-perit̄ semꝑ penultima ꝓlongat̄.vt legereris vel legerere legeret̄
sꝑ.preteritum sꝑ.cōiugationē corripiendū
Plusquāp̄fectū per quālibet est breuiandum
Dicit ꝙ illa vocalis e breuiat̄ in p̄terito plusq̄ȝperfcō cuiuslibet ꝯiugatiōis r sec̄ uēte.vt amauerā docueram legerā ⁊c.Et h̄ in īdicatiuo.
correpta scȝ cōiugatione
Curta fit in prima beris et bere siue secunda
Dicit ꝙ penultima futuri in beris vel in bere terminati in p̄ma ꝯiugatiōe ⁊ in scd̄a corripit̄.vt amaberis l' amabere.doceberis l' docebere
in tali modo breuiata
In cōiunctiuo duo tēpora curta notato
Jd est p̄teritum p̄fectū ⁊ futuꝝ cōiunctiui.vt amauerim ⁊ amauero.
illā vocalē .i.hn̄s crescētiā longā facit
E verbum crescens alibi ꝓducit vbiq;
Dicit autor in oīb; alijs temporib; et modis a p̄dictis v̄bum crescēs producit illam vocalem e sequente r.vt futuro legar legeris.audiar audieris vel audiere.
illam vocalem scȝ ꝯiugatiōis primū incrementū
I tibi producit quarte crescētia prima
Dicit autor ꝙ hec vocalis i ꝓducit̄ in p̄mis cremētis quarte ꝯiugationis.vt audim⁹ auditis.Et d̄r in p̄mis ad drām secundaꝝ.vt audiuimus ibi sunt duo cremēta. Primum cremētum attendit̄ in hac sylla-ba di que ꝓducit̄.Secundū in syllaba ui que corripit̄
inuenit̄ corripiendo
Omni p̄terito reperit̄ imus breuiando
Dicit autor ꝙ in omni p̄terito p̄fecto prime persone in imus terminato penultima breuiatur.vt amauimus.
longa fac
Inq; velim produc cremēta priora vel in sim
Dicit ꝙ in hoc verbo velim velis velit.et sim sis sit priora crementa per i facta ꝓducūtur.vt velimus.simus sitis

corripies illa lr̃a

I breuies aliis si non v consona subit

¶ Dicit q̃ in aliis crementis seu tpib' sine modis i breuiatur. vt volue-rim' et fuerimus ꝛ amauerim' (si non subit v cōsona) id est nisi v con-sonans sequatur. vt audistis. quia tunc i producitur.

habēs crescētiam longam facit corripiet

O crescēs verbū producit. et v breuiabit

¶ Dicit q̃ v̄bum producit syllabam crescentem per o. vt amatote. et breuiat illam que crescit per v. vt volumus possumus

p̄ v̄ba dissyllaba in syllabis crescentia

Has per cremēta normas dissyllaba serua

sp̄. syllabas scʒ regulas

Sed tamē has omnes dic ad medias speciales.

¶ Dicit autor q̃ he regule de cremētis seruandis sunt per cremēta dis-syllaba. id est per verba duarum syllabarum. sed tamē sunt regule spe-ciales ad omnes medias syllabas que sunt inter primam ꝛ vltimam. que omnes medie a versificatoribus dicuntur

dictio ꝯposite figure seruans

Compositum partis retinens i fine prioris

scʒ i corripit sp̄. syllabis hoc nomē hoc aduerbiū

Hanc breuiat mediis. sicut tubicen. sʒ ibidem

demes societur hoc nomen

Excipies iungat̃ ei tibicen vbiqʒ

¶ Hic autor ponit vnā regulā dicēs (Cōpositū). i. dictio ꝯposita (reti-nēs i in fine p̄tis p̄oris) hoc ē in fine dcōnis q̄ primo itrat ꝯpōnem (bre-uiat hāc) scʒ vocalē i (sicut tubicen). i. canēs in tuba. qḋ ꝯponit̃ ex tuba et cano canis. Nā ista sylla bi corripit̃. cū i sit in fine hui' p̄tis. Deinde ponit exceptionē in his dcōnib' ibidē tibicen ꝛ vbiqʒ. in q̄b' illa vocal' ꝑducit̃. Ibidē debet excipi et idē. et est aduerbiū locale. Tibicen cō-ponit̃ ex tibia. qḋ est instrumentū. ꝛ cano canis canere. ꝛ ē ille qui vtit̃ tali instrumēto. Ubiqʒ ꝯponit̃ ex vbi et qʒ. et est aduerbiū loci

et illa p̄pōne insepabili longā fac excipe

Ex di cōpositum produc. sed deme disertum

sp̄. illa et. dictiōe greca pones

Et que cōponis ex greco curta locabis

¶ Dicit q̃ hec p̄pō di ꝑducit̃ et ꝯpōne. vt diligo Deīn poīt exceptionē dicens (sʒ deme). i. excipe (disertus ta tū). i. facūdus vel eloquēs. cuius prima corripit̃. vt in Horatio. Fecūdi calices quē non fecere disertum. Si opponat̃ autori ex eo q̃ istud v̄bū dirimo īuenit̃ in p̄ma correptū. vt in Ouidio metamorphoseos. ibi. Hāc de' ꝛ litem melior natura di

remit. Respondendum est quod hoc verbum dirimo componitur ex di et emo et r interposita e mutatur in i. et propter hoc vocalis dictionis composite potest variari. ut supra dixim⁹ in regula data de compositis. nam post illam prepositionem sequi deberet e in hoc verbo dirimo. sed iam r interposita sequitur eam. ideo illa prepositio di potest breviari per illam regulam inferi⁹ positam, ibi (I sup r longam etc. Que polysyllaba sunt breves etc) Deinde ponit aliam exceptionem dicens (Et que componis etc) quasi diceret in dictionibus grecis compositis di breviatur. ut diatesseron. quod est species cantus. et disamis quod est nomen syllogismi logicalis

correpta sp. vocali sequente

Vocalis brevis est alia subeunte sed inde

excipi multa i. divus diva divum

Demi plura queunt. ut dius diaque dium

h verbum hns duas syllabas corripit

Et fio cum sit dissyllaba vox breviatque

i. dictio plures hns syllabas sunt exempla

Cum polysyllaba. fit. fiere probat hoc fieretque

Hic autor ponit unam aliam regulam generalem ad omnes formas prout una vocalis precedit aliam in diversis syllabis. Et dicit quod una vocalis ante aliam vocalem breviatur. ut meus in prima et respuo in secunda siue in media (Sed inde) Ibi autor ponit exceptionem dicens. quod plurima vocabula possunt excipi. ut dius dia dium. id est divinus (et fio quando est vox dissyllaba) id est dictio duarum syllabarum etiam producitur. polysyllaba. id est dictio plurium syllabarum breviatur. Et ponit exemplum dicens (fier probat hoc fieretque) Nam si bene consideras prima de fiet producitur et prima de fieret breviatur

productam ut speciei maneriei

E super i longam dat declinatio quinta

dum in genitivo singulari

Quando vocalis preit e. sed eam breviabis

Consona si preat. dic ergo rei speciei

Dicit quod e ante i producitur in genitivis et dativis quinte declinationis quando vocalis precedit e. ut speciei. sed breviatur quando consonans precedit ut spei. Et ipsemet exemplificat in littera. ut speciei ubi e producitur. quia vocalis precedit e. Et rei. ubi e corripitur. quia consonans r precedit e

sp. noia sociantur sp. greca

Grecaque iungantur. e longa frequenter habetur.

Quasi diceret quod vocalis ante vocalem in grecis dictionibus producitur frequenter. ut in Ovidio. Medee medea forem etc. Dico (frequenter) quia aliquando corripitur. ut in eodem. Thesea devovi etc.

sp̄.noīb9 corripit̄ sp̄.dcōnib9

J super a proprijs raro breuiat̄ hebreis

❡ Dicit ꝙ i ante a raro breuiat̄ in dcōnib9 hebreis. vt maria mathias.

exigūt vt illius vnius

Ut tua metra petunt dabit̄ genitiu9 in ius

breues ab alter plongas in gt̄ō

Corripis alterius. sem̄p ꝓducis alius

❡ Dicit ꝙ gt̄ūs in ius terminat9 in metro potest poni ad placitum in poducēdo vel corripiendo. Inde excipiūtur alterius cui9 penultima breuiatur. et alius cui9 ꝑnultima ꝓducitur in gt̄ō

ꝓducit̄ vnus q̄ttnor eq̄ꝑ solis

Tenditur eous. aer. platea. chorea

❡ Dicit autor ꝙ noīa in lr̄a posita producūt vnā vocalem ante alterā vocalem. Eous dicit̄ esse equus vehens currū solis. ⁊ declinat̄ etiam adiectiue. vt eous a um. id est orīētalis. Chorea est ludicris cātilena vl̄ saltatio. Aer et platea de se patēt. Tamē platea varie ponit̄ in metro. vt inferius patebit. ibi (Ut placet est platea ⁊c̄)

sp̄.syllabe corripiunt

Vocalem medię breuiant si muta sequatur

tali littera scꝫ mediam syllabā

Cum liquida. tamē hanc ꝓductā pone breueq̄ꝫ.

auxiliatrix ab october vt amatrix

Longa fit adiutrix. octobris. nomē in atrix

sp̄.grāmatici

Cum chiragra podagra quidā breuiāt. alij non.

❡ Quasi diceret ꝙ in medijs syllabis vocalis potest variari. id est ad placitum poni muta cum liquida sequente. vt compatris ❡ Et nota ꝙ hec regula tantnm valet in dictionibus naturaliter corripientibus vocalem. quia si naturaliter producerēt eam non possent corripere. vt supra dictum est ibi (Si faciat curta vocali syllaba finem ⁊c̄) Deinde ponit exceptionem dicens. ꝙ adiutrix. octobris. et nomen in trix terminatum. vt amatrix producūt vocalem in media syllaba ⁊ nunq̄ꝫ breuiant. licet muta ⁊ liquida sequātur eam. Preterea dicit. ꝙ quidam breuiant. quidam non breuiant mediam vocalem in his duobus nominibus chiragra ⁊ podagra. Chiragra est gutta vel infirmitas quedaꝫ in manibus. podagra vero in pedibus. Podagra enim dicitur a genitiuo podos quod est pedis ⁊ agra. i. dolor quasi pedis dolor

❡ Sequit̄ de primis syllabis.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

A ante b

breuias hoc v̄bū
Nte b corripis a. sicut scabo siue scabellum
hoc nomē hoc nomē hoc v̄bum hoc nomen
Et stabilis stabulū dabo vel labo siue flabellum
hoc nomē excipiā a labor .i.fictitiū a flo
Et labor, hinc demā labi cum fabula flabā
hoc nomē .i.putredo a sto esce macula
Scabid?.et tabes et stabā pabula labes
a for male videns adiungam
Et fabor strabo nabamqȝ simul sociabo
hoc nomen ad placitū ponas
Flabellam varies

¶ Superi⁹ posuit autor reglas generales ad omnes syllabas. In hac parte ponit regulas generales. Et p̄mo ad primas syllabas. Secūdo ad medias. tercio ad vltimas syllabas. Pars secūda incipit ibi (A breuis in medijs) Tercia ps .ibi (Voces fine dabis) Item p̄ma ps ī qua determinat de p̄mis syllabis diuidit in quīqȝ ptes s̄m q̄ sunt quinqȝ vocales. Primo em̄ determinat de p̄mis syllabis inquātum a p̄ponit cōsonantib9. secūdo e. tercio i. quarto o. quinto u. Pars secūda incipit ibi (Añ b fit breuis e) Tercia ibi (Ante b corripis i) Quarta ibi (Ante b longa fit o) Quinta ibi (Ante b fit breuis u) Item p̄ma pars (in qua determinat de p̄mis syllabis inquātum a p̄ponit consonantib⁹) diuidit in tot partes quot sunt ꝯsonātes. quib9 a preponit in dcōnib⁹ latinis. Et primo sic. A ponit ante b. secūdo ante c. tercio ante d ꝛc̄.

¶ Partes iste de se patēt. Item prima pars in qua determinat de primis syllabis a precedēte b. diuidit in duas ptes. qꝛ primo ponit regulā cum exemplis suis. secūdo ponit exceptionē. Secūda ibi (Hinc demā labi) Ad primam ptem d̄t sic (Ante b corripis a) quasi diceret q̄ a ante b breuiat in primis syllabis. sicut scabo scabis id est gratare. Iñ hoc scabellum. ꝛ plr̄ ntō hec scabella .i. pua scamna. Stabilis .i. cōstans vel firmus: ꝛ d̄r a stando. Stabulum est loc⁹ boum ꝛ aīalium. Dabo bis a do das. Labo bas .i. vacillare. Flabellum est instrumētum fugandi muscas. Labor laboris est op⁹ vel opatio. ꝛ corripit primam. Deinde ponit exceptionē dicēs (Hinc demam) .i. excipiam illa que ponūtur in littera. scꝫ labi qd̄ est infinitiuus a labor laberis .i. cadere. Fabula est sermo fictus. Flabo bas bat. ꝛ sto stas. Pabula hoc pabulum in ntō id ē esca. Labes .i. macula. Fabor est futuꝝ a for faris .i. loq̄. Strabo onis id est lusc⁹. Nabam bas bat a no nas. quoꝝ omnium p̄ma syllaba p̄ducit. Exempla quere in autorib9. Deinde d̄t (Flabellam varies) q̄si diceret q̄ p̄ma sylsaba hui⁹ dcōnis fabella p̄t pduci ꝛ breuiari. Et fabella est diminutiuū a fabula. vel s̄m alios a faba. Pro euidētia regu-

larum sequētium nota ordinem suprapositum tanq̄ introductionem ad sequentis. que satis facilia intellectu sunt.

A ante c

vt bacca vt pacis plonga corripe pactū facere
A c breuis. pbat hoc acer arbor. acer b⁹. acesco
ħ v̄bū ħ nomē hoc nomē pducendus
Com b preit aut p pduc. breuiaqz paciscor
ppl's qdā eloquēs edificiū ppl's quidā
Et placet z bacul⁹ spaciū brachos estqz morād⁹
est auis qdā iungat flos vel lapis i. indrūter ponit
His acer thrac⁹ facundus machina dacus
breuiabis sp.p quos ascēdit locus breuis in aqua
Graculus addat. sed iacynthus variatur

A ante d

A d corripies tibi sunt gradus et vada testes
demum cōsulo color equi ad modū palme
Excipitur radix et clades suadeo spadix
.i.do vltra duco deus belli
Trado traduco gradiu⁹ vadoqz rado
.i.ciuitas vel insula
Et gades

A ante f

vt vafer.i.callidus sp.qñ fcat lapidem
Est super f breuis a. fit saphir⁹ lapis extra

Dicit q a añ f corripit. sed excipit saphir⁹ qñ ponit p lapide. qz tūc producit. sed qñ ponit pro viro tunc corripit. Vn⁹. Porticus est reme qua dum spaciando formose. Res querēdo nouas inueni de saphiro. vas. Institor ignotus vendebat pro saphiro thus. Vas trib⁹ z semis solidis ego pdigus emi. et debet scribi per ph

A ante g

vt ago ingeniosus. occisio multor hoim
A g. breuis. pbat ecce sagax. strages retrahatur
.i.fleo. theca gladij. domus pastor. vestis discolorata. i.incātatrix
Vagio vagina magalia stragula saga
pastillum de riga inquiro iungitur
Lagana producit petr⁹ indago sociatur
Si p vel f preit produc. sz deme flagellum
.i.qñ fcat rete vel regionem corripitur
iungitur strepitus arbor sed quando fcat vulnus producit
Additur atqz fragor fragilis. plaga rete vel ora.

Dicit autor q in pmis syllabis a añ g corripit. vt sagax. Sz ista que exemplariter ponūtur i textu sunt notāda q̄m pducūtur. vt dt text⁹.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

A a

vt qualis talis. dcões duaꝝ syllabaꝝ. i. voco
A super l tardant dissyllaba. sed calo verbum
hoc nomen .i. adiectiuũ illam ꝓponem
Ac alit atqꝫ malum quod mobile demo. palamqꝫ
turris lignea dea pabulorum
Atqꝫ phalam. sit deinde pales his iuncta phalanxqꝫ
Atqꝫ salum mare
.i. q̃ descendũt ab istis. vt phalernũ breuiantur
His que nascuntur pariter quoqꝫ corripiuntur
sp. noĩa .i. que habent crescẽtiam in gtõ
Hec quibus est crescens gtĩs corripe. sicut
in gtõ paludis .i. auis
Sal salis atqꝫ palus. calo dematur et ales
vt talio valeo corripis instrumẽtũ mittẽdi iacula
Que polysyllaba sunt breuias. balistaqꝫ tolles
instrũm q̃ ludit. obscuritas. piscis q̃dã. asꝑitas viaꝝ. sordet
Alea caligo balenaqꝫ. salebra squalet
Dicit autor ꝙ a sup l in ꝑmis syllabis ꝓducit. ⁊ hoc est veꝝ in dcõibus dissyllabis. i. in dcõnibꝫ duaꝝ syllabaꝝ. vt talis qualis. Sed nota exceptiões in textu positas que ibi incipiũt (Sed calo ṽbũ)

A ante m

vt famis stramen que postea ponũtur
A super m tardant dissyllaba queqꝫ sequũtur
a do das esuries. vestis ꝑciosa h̃ ṽbũ. excepta
Sunt damus atqꝫ fames chlamis. ⁊ tñ ac amo dempta
Atqꝫ thamos
.i. dictiões pluriũ syllabaꝝ .i. perdo excipitur
Que polysyllaba sunt breuies. amitto sit extra
massa lata plango chorda cũ qua iacit telum
Lamina lamentor. quibꝫ amentum sociabis
Hic au. dt ꝙ i ꝑmis syll'is a añ m ꝓducit in dcõibꝫ duaꝝ syll'aꝝ. dẽptis illis q̃ ibi ponũtur (q̃qꝫ sequũtur) Tũc ibi (Que polysyll'a) Dicit i dictõibꝫ polysyll'is a sup m corripit ꝑt illa q̃ excipiũt ibi (amitto sit extra)

A ante n

A super n longam faciunt dissyllaba. deme
hoc nomen h̃ ṽbũ. aial quoddã .i. vetula piscis q̃dã
Hinc manus atqꝫ cano: canis. his anus addas anasqꝫ
Dicit ꝙ a sup n i dcõibꝫ dissyll'is ꝓducit vt pais. Jñ excipit manꝰ cũ q̃busdã aliis. Manꝰ pl'a ꝑt. vñꝰ. Pars hoĩs. ꝓmpta. ꝓtectio. turba ꝑtãs Christꝰ. vindicta. miseratio. munꝰ. ymago Oĩpotẽtꝫ opꝰ dr̃ esse manꝰ Lais A cane ñ magꝫ sepe tenet aper. Anꝰ Hic ꝓcedit anꝰ. cꝰ male sibi lat anus. Et alibi. Dum se curuat anus retro sibi sibilat anꝰ. Et alibi.

Estimo non sanum quando digitus docet anum. Anas O fluuia-lis anas quanta dulcedine manas. Si mihi cauissem si frena gule po-suissem. Febres quaternas non reuocasset anas

prepõ greca .i.apparitio

Ac ana siue phanes

.i.deriuenť sp̃.dcõnib⁹ vt maneo cõsiderabis

Ni fint a longis polysyllaba curta notabis

.i.gulosus vel luxuriosus

Ganeo dematur

¶ Dicit ꝙ in dcõnib⁹ polysyllabis corripiť a ante n. Jñ excipiť ganeo.

vt apud auicula q̃dã ꝓ̃beror comedere vt pueri

A ante p — **Ap breuis. nisi papilio vel vapulo papo**

nomẽ ppl'i herba q̃dã lapis p̃ciosus gula. summ⁹ pontifex

Apulus ꝛ lapa saphirus crapula papa

manutergium est herba q̃dam

Mappaqꝫ cum rapa

¶ Dicit ꝙ a ante p corripiť. vt apud aper. sed papilio cũ alijs excipiť

vt aqua curta vt nequaq̃ꝫ

Ante q fit breuis a semꝑ. nisi cõpositiua

A ante q — ¶ Dicit ꝙ a ante q semꝑ corripiť. vt aqua. nisi sint ꝯposita. vt nequaq̃ꝫ

correpta spica curuus diuinator

A ante r — **Ar breuis ẽ. quod arista ꝓbat varicosus aruspex**

demitur herba q̃dã exicco q̃dã vena

Excipiť carex at areo varica varex

¶ Dicit autor ꝙ a añ r in primis syllabis corripiť. vt arista. Jñ excipiť carex cum alijs dictionibus in textu positis. ¶ Varica a varex est ve na protensa a pede vsqꝫ ad caput. Unde nota ꝙ primam habet ꝓdu-ctam. vt ptꝫ in littera. ꝛ varicosus p̃mam correptam. quare ptꝫ ꝙ ẽ ibi exceptio ab illa generali regula (Jn deriuatiuis (et a varica varicosus Vñ Varicatus aruspex ꝛ. flammas naribus efflant

regio q̃dã obedio fluuius

Area naricia vel glarea pareo naris

prolonga .i.noia adiectiua

Produc rus vel ra vel rum. testis tibi clar⁹

altare stabulũ porcoꝝ greca p̃posi. .i.modicũ

Ara dei vel hara suis para deme parumqꝫ

vt nasus casus ꝓlonga. duaꝝ syllabaꝝ ħ aduerbium

A ante s — **Cum subit s ꝓduc dissyllaba fit q̃si dempta**

vilis domus fundamentū vt asinus
Et casa siue basis polysyllaba curta notabis
hoc nomē demū sunt oscula producta
Caseus excipit. et basia longa notetur

¶ Sentētia est q a añ s in dictōibus dissyllabis producit. vt nasus casus. sed quasi caseus z basis excipiūtur. Sed in dictōibus polysyllabis corripitur. Exemplum vt asinus: exceptis in textu positis

A ante t

correpta hoc aduerbiū hoc nomen
A t breuis. nato fit testis quater atqz quaternus.
a sto i. mansio hoc verbū excipiatur
Atqz statum status z statio latet. ac retrahatur
sphera planeta lucerna adiectiuū
Vates saturnus laternaqz mobile latus
hoc nomē numerale constellatio hoc nomē coniūctio. obscurus
Quattuor et satum naturaqz quaternus ater
palacia fidelis repagulū quod opponit ostio
Atria catholicus clatros sociare solemus
i. latum hoc aduerbiū ad placitum pones
Platos cum statim varies. sz longa notabis
sp. dictōibus. vt mater. vt pratum. tali litera precedente
In quibus m superest aut r muta preeunte
mathesis media correpta ē scia q̄driuialis. sz media producta diuinatio
Philosophi mathesim dicūt. vetesqz mathesim.
ad placitum ponit hoc nomen platea
Vt placet est platea dic platea siue platea

¶ Summa est q a ante t corripit. Exemplum vt quater quaternus. Sz excipiūtur dictiones in textu posite. Tūc ibi (Lōga notabis) dicit. si m vel r precedit a tūc talis syllaba producit. Exemplū vt mater pratum.

A ante v

vt auis correpta illas dictōes excipies
A super u breuis est. sz gnauus z auia demes
a gaudeo puppis mars auis quodā a malo
Gauisus nauis z mauros pauoqz mauis
dulcis peruersus precedit vt clauus z flauus
Suauis prauus. itē si prefit l addita mute

¶ Summa huius textus est q a sup u in primis syllabis corripit. Exemplum vt auis. Sed inde excipiūtur gnauus auia cum reliquis. Similr dicendū est de illis dictōibus in quibus l littera addita mute precedit ipsum a

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Exemplum vt clauus flauus. Sequitur nunc de illa secunda vocali. scilicet e quomodo se habet quo ad correptionem et productionem in primis syllabis.

E ante b

lebes lebetis .i. due cõsonantes precedant
Ante b fit breuis e. si non duo cõsona presint

Hic autor agit de correptiõe z productiõe primarum syllabarum. scdm quod hec vocalis e pcedit b. vnde dicit quod e pcedens b corripitur. vt lebes lebetis Vñ Ouidius fuluos operoso exire lebetes

ppõ facit hoc verbũ .i. sol ciuitas q̃dã cõsiderent
De format debet. phebus thebeqz notentur
vestis sacerdotis infirmitas luna illa duo verba
Nebrida debilitas phebe nebam quoqz nebo

Hic autor excipit a regula pdicta dicẽs. quod iste dcões in textu posite sunt bene notãde. vt sunt debet phebus quoniam excipiũtur

E ante c

correpta iuxta ppe circa tpa fornicarius
Ec breuis secus est tectis. nisi secula mechus
a fex seorsum a cura fertilis regio priuatus visu
Fecis securus foecundus grecia cecus
clamans pconium cũ cũ furiosus aduerbiũ sonus reditius
Preco mecum te se decors secius echo
locus in quo aliqd reponitur manica deriuatur
Thecaqz longatur. a quo chirotheca creatur

Sñia huius textus est. quod quãdo in primis syllabis e precedit c. tunc corripitur. Exemplum vt secus. Sed alie dictiões in textu posite p modum exceptionis producuntur

E ante d

producis .i. dcões duarum syllabarum
Ante d ptrahis e. nisi sint dissyllaba. sicut
sedile hoc vbum hoc defectiuũ excipis hoc vbum
Sedes et redet. rede p dic demis edoqz
organũ gressus baculus pastoris arbor q̃dã dcões pluriũ syllabarum
Pes pedis atqz pedum cedrus z polysylla curta.
hoc vbum hoc nomẽ assiduus dematur
Vt sedeo medicus. sz sedulus excipiatur
discordia inter ciues .i. plenus seditione
Seditioqz simul cui seditiosus adheret
quidã atheniẽsis .i. aruum
Dedalus et predium

Sententia est quod e ante d in primis syllabis producitur. nisi sint dis

ctiones dissyllabe in textu posite que corripiuntur. sicut sedeo. vt in hoc versu. Siqua sede sedes et congrua sit tibi sedes. Illa sede sede. nec ab illa sede recede. Sed polysyllabe corripiuntur exceptis quibusdam

pro quando sequitur vt nefas vt refero defero

Cum subit f breuis e. sed cōpositiua notabis — E ante f

Sententia est quod e ante f corripitur in simplicibus. vt nefas. Sed in compositis producitur. vt refero defero

correpta hoc verbum guberno occulo

Ante g sit breuis e lego teste. tegoque regoque — E ante g

demas a rex vxor regis norma a lex

Excipias reges reginaque regula leges

infirmus regio quedam pauper tegimen in paupertate viuo

Eger et egyptus degens et tegula degor

Egis et egloceron

Sententia est quod e ante g in primis syllabis corripitur. Exemplum. vt lego tego rego. Sed alie dictiones excipiuntur. quia in illis e ante g producitur. vt reges in plurali numero a rex. et regina cum aliis in textu positis.

.i. e ante l productam .i. duarum syllabarum. vt velū celū

E super l longam faciunt dissyllaba. sicut — E ante l

brachia excipe cithara hoc aduerbium a volo frigus

Chele. deme chelim velut inde velimque geluque

Atque melos scelus atque celer delos. et breuiabis

vt elemosyna elementum fouea monstrum marinum

Que polysyllaba sunt speluncaque belua demas

vnctus species metalli spelunca

Delibutus et electrum spelęaque grecum

locus piorum templa associas

Elysius cum deliciis delubraque iungis

Summa est quando e precedit l in primis syllabis in dictionibus dissyllabis producitur. Exemplum vt chele. Inde excipiuntur chelim et gelu cum quibusdam aliis. vt patet in textu. Sed in dictionibus polysyllabis producitur. vt spelunca belua

.i. e ante m vt memini .i. mulier a semen excipis

Est super m breuis e. sed femina semina demis

Demoque produces et longis addere debes

vt emimus super dictionibus hoc verbum sociabo

E super m solam. sed correptis emo iugam — E ante m

ij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Regule notabiles

.i.orno dea fatidica
Ac emioqz themis
.i.cū crescētia in gtō vt semis semissis. thema thematis
Et cum cremēto dissyllaba nomina pduc
memoris silua simul coxa corripies
Sz memor atqz nemus parit femur abbreuiabis

¶ Sūma est e sup m corripit. Exemplū vt emim⁹ emo emio τ themis. Jn̄ excipiūtur dictiones dissyllabe que habent crescentiam in gtō que producunt e ante m vt thema thematis. Jnde excipiūtur memor nemus τ femur que corripiūtur

E ante n

vt fenum venū illa piunctio hoc nomē
E sup n longa. sed eni breuis atqz fenestra
Atqz penu penit⁹ penetro penes atqz penates
Et frenesis varies flacco dicēte frenesis
vt bene gene senex teneo venio pponit sp.lre
Si b vel g vel s t vel v preiūgit illi
correpta hoc supinū a veneo hoc nomē
Fit breuis. ac venum pdūci venaqz debet
corrigie q̄ pendēt a mitra epi feras cape inferna .i.fex
Tenia tena simul venor sic tenera tenus

¶ Sūma est. e sup n pducit vt fenum. Jn̄ excipitur enim τ fenestra cū alijs dcōib⁹ i textu positis. Et si b vel g τc̄. pcedit e. tūc sil'r corripiūtur. Exemplū vt bene gene teneo τc̄. preter illa q̄ in textu excepta sunt

E ante p

vt tepeo crepo inuenire
Ante p fit breuis e. veluti reperire. p duplex
a reperio. preputiū est pellicula que solet incidi a iudeis velox
Repperit excipies simul et preputia prepes
Cepaqz ptrahit e. sed hanc pducere debes
vt sepe sepia sepio sepes corripe subtus terrā aliquid ponere
S sibi pposita. breuiato tamē sepelire
numerus in quo inuenitur nouiluniū repo.i.latēter intro
Longa fit epacta repoqz simul sociatur

¶ Sententia huius textus vult. q̄ e ante p corripitur. Exemplum. vt tepeo reperio. Sed inde excipiūtur illa que in textu ponūtur. quorum aliqua corripiuntur τ aliqua producuntur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

In primis syllabis

vt equus substantiuū illa ꝯiunctio excipit .i. mare

Ante q fit breuis e ficut neqȝ. demit equor

adiectiuū .i. similis hoc aduerbiū hoc aduerbiū prauus

Equus ⁊ equalis nequaq̄ȝ nequeqȝ nequam

¶ Est sententia in hoc ꝙ e an̄ q in p̄mis syllabis corripit. Exemplū vt equus s̄m qd̄ est nomē substātiuū demptis illis q̄ in textu ponūtur

.i. e an̄ r corripias ordo dn̄a fulmen apparēs in mari

E sup r breuias. series hera siue ceraunum

ad herum ptinēs dn̄s diuisio demis .i. fortis vel nobil

Sic et herilis her⁹ heresis tn̄ excipis heros

hoc v̄bum mortalis miseria .i. viridis filius heri

Hereo feralis erumnaqȝ cerulus heres

tristatur v̄mis quidā vnguentū ludi ppl's quidā

Meret et eruca ceromaqȝ seria seres

.i. metallum hoc v̄bū .i. q̄n s̄cat gentē ꝯfectio apū tarde

Es eris quero gens ceres ceraqȝ sero

filia icari vel signum celeste .i. salue

Erigoneqȝ simul chere

sunt vestes inueterate .i. multitudo clericoꝝ

Xeropellinas debes clerus sociare

verus a um excipe in quo assat timeo

Longa fit e sup r. sed deme veru vereorqȝ

Inferie arū .i. sacrificia inferis facta p mortuis. Feretꝝ .i. lect⁹ mortuorū. Veretꝝ .i. virga virilis. Merū .i. vinū dulce siue claretū.

Corripis inferias feretrum veretrumqȝ merūqȝ

tali l'ra an̄posita vt sphera spero

P quoqȝ p̄posita pones dissyllaba lōga

mantica gen⁹ calciamenti q̄ vsi sunt apl'i

Est testis pera vestis. productio pera

¶ Sūa vult ꝙ e an̄ r in p̄mis syllabis corripit. Exēplū sicut series hera ceraunū. Sed ab illa regula facit exceptionē que incipit ibi. tn̄ excipis heros. que durat vsqȝ ibi. Longa fit e sup r. in quo notat ꝙ in quibusdam e sup r ꝓlōgat. Exemplū vt verus s̄m ꝙ est adiectiuū. de quo tamē iteꝝ excipit. vt ptȝ in textu

vt deses thesis dictio cōposite figure .i. positio

Longa fit e sup s. nisi compositiua thesisqȝ

Atqȝ iesus

E ante q

E sup r

E sup s

Regule notabiles

¶ Sñia stat in hoc q e sup t pducit. Exemplũ vt deses: Jñ noia ꝯpo site figure excipiuntur. vt thesis z tesus in quib9 corripit

vt etas .i. vsus vel cõfisus hoc nomen

E sup t — Ante t lõga fit e ceu fret9. deme metallum

timeo mare abscindo carmina post

Ac etiam metuoqz fretũ meto metraqz retro

sociabis nomen ppli vt peto vt veto

Adiungesqz getes. et si p preuenit aut v

illa ꝑpositio facit hoc nomen prolongare

Pre format preter. pretor produce debes

.i. mare vel vxor oceani vel dea aquarum mater achillis

Tethys pos tethym dabit. atz thetis thetidisqz

¶ Sñia ẽ q e añ t pducit in pmis syllis. Jñ excipiũtur q̃dã noia i textu satis expsse enũerata. Etiã i ill' in qb9 p l' v pcedit. Exeplũ pmi vt peto. Exẽ. scdi vt veto Jñ tñ excipiunt. pret qd pducit cũ seqntib9 i textu

vt euũ malus excipe. dr q̃si sequens verum

E ante v — E super v produc. vt seu9 deme seuerus

subleuo curtus castor .i. non graue

Et leuo siue breuis beuer et leue nõ onerosum

¶ Sñia hui9 textus stat in hoc q e sup v pducit. Exemplũ vt euũ seuus. Jnde tñ nomina in textu posita excipiũtur

breuias quedã herba .i. ppl's hispanie

I ante b — Ante b corripis i. tribul9 probat hoc et iberus

¶ Hic autor agit de correptiõe z pductione primarum syllabarum scdm q hec vocalis i pcedit b. Et dt q i precedẽs b corripit. vt tribulus instrumentũ excutiẽdi fruges. vehiculũ hyemalis. monile. i. lrãs trahe

Tribula dematur hybern9 fibula scribo

cora genus vehiculi ingenuus ob eo is ere

Tibia liburnum vel mobile liber et ibo

Ac ibis fibra. poteris cõiungere vibro

¶ Dicit q ista nomina in textu posita a predicta regula excipiũtur. q2 i illis i ante b non corripitur sed producitur.

I ante c — Ante c fit breuis i. fit cõuicior tibi testis

loquar excipio opprobria sagittã loquor

Atqz dicar demo cõuicia spicula dico

pua platea reliquie panis signa victorie inuolutio capillorum

Vicus cum mica vel niciteria trica

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vicesimus tricesimus auis quedā arbor quedā
Vicenus quoqz tricen⁹ ficedula ficus
a liciū arista auis q̄dā rostro suo pforās arbores
Licia cum spica vel ficut picaqz picus
gemmat gladius aridus mutabis
C duplicat sicca siccus. sz ico variabis
sp.cōposita hoc nomē ꝯponit q̄si fatum dicēs corripit
Queqz dicax ponit. vt fatidicus breuiabit
Sūma ē.q̄ i añ c corripit. Excē. vt ꝯuicior. Sz alia noīa i textu posita ide
producta vt fidus .i.q̄ñ est mas.ge.ꝯfido (excipiunt
Añ d lōga fit i. velut idē ꝓ mare fido
.i.fidelis excipies.i.q̄ñ est neutri gn̄. fidelitas
Et fid⁹. sz demis idē neutrale fideſqz
His ideo fidis atqz cidonia iunge quideqz
id est aptus vt bidens video tridens
Addis idone⁹ his. et si b vel v preit aut r
.i.sonum facere cum dentib⁹ socies
Strideo producas. et strido rideo iungas
id est statua repcries est colens idola
Idola dic longa. tñ inuenies idolatra
Sūma hui⁹ textus est q̄ i añ d ꝓducit in primis syllabis. Exemplū
vt fidus ⁊ idem ꝓut est masculini gn̄is. Sed quādo est generis neutri
tūc excipit cum alijs nomīb⁹ in textu positis ꝑ modū exceptiōis
vt gripho pducta vt biformis triformis
I super f longa. nisi cōpositiua ciphusqz
Sūma est q̄ñ i precedit f ꝓducit. Exemplum vt gripho. Jñ excipiun
tur noīa ꝯposite figure. vt biformis. ⁊ hoc nomē ciphus.
vt vigeo id est crucio firmo excipi
Ante g corripis i. vult sligo figoqz demi
biga est currus duarum rotarum sunt nates
Viginti bige trigintaqz frigora pyge
transeo est auis asso iungimus
Migro pygard⁹ frigoqz simul sociamus
precedūt stigo as.i.stimulo.sed stigo onis est nomē vrbis
St si preeūt. vt stigo longa manebunt
fluuius infernalis aues sunt instrumentū purgādi equū
Sz stiga cū strigib⁹ breuies. strigilis variam⁹

I ante d

I ante f

I ante g

¶ Sñia est ꝙ i añ g corripit᷑. Exemplū vt vigeo. Inde tñ excipiuntur iste dcōnes. fligo. figo. migro pygard⁹ cum reliq̄s. vt notat text⁹

vt bilis lapis est vel serpens

I ante l — Longa fit i sup l vt milia deme cylindrum

est auis quedā herba. letus. pellis sup oculum

Et philomena filex hilaris ciliūq̃ cilexq̃

pondus duarum librar̄

Est granum milij bilibris pilus ꝛ pila lud⁹

vt sileo vt tilia curtam facere

Si preit s aut t tunc debes i breuiare

¶ Sñia text⁹ est ꝙ quādo i precedit l tunc pducit᷑. Exemplum vt milia Sed nota illa noīa que in textu excipiūtur. ꝛ etiam illa noīa in qb⁹ s et t pcedūt i. Exemplū primi vt sileo. Exemplū secūdi. vt tilia

vt limus thima sunt flores frequētati ab apibus

I ante m — I sup m tardāt dissyllaba. sꝫ thyma deme

stercus qđ letamen dr̄ deus nuptiarum

Et nimis atq̃ fimus. fim⁹ his et hymen socie⁹.

vt timeo monstruosum aīal quoddam

Que polysyll'a sunt. nisi simea curta manebūt.

¶ Sñia hui⁹ textus est ꝙ qñ i pcedit m in dcōnib⁹ dissyllabis tūc pducit᷑. Exēplū vt limus. Sꝫ inde excipiunt᷑ noīa in textu posita cū noīb⁹ polysyllabis i qb⁹ i corripit᷑. vt timeo. excepto illo noīe simea in q̄ i pducit᷑

vt finis vinum est vermis quedā

I ante n — Longa fit i super n. tinea linio lino deme

longam fecit de riga

Tinea pduxit petrus quod nō imiteris

vt cinis vt sino vt minus corripienda

Que c vel s aut m iungūt i sunt breuiāda

i. gremium sinū est vas in quo mulgetur lac

Vt sinus atq̃ minor. sꝫ sinū minoq̃ deme

¶ Sñia hui⁹ textus est ꝙ quādo i pcedit n tūc debet pduci Exemplū vt finis ꝛ vinum. Inde excipiūtur tinea linio ꝛ lino cum alijs. Etiā illa noīa in quib⁹ c vel s vel m pcedit i in illis ipsa corripit᷑. Exemplū de c. vt cinis. Exemplū de s. vt sino. Exemplū de m. vt minus

vt piper correpta serpens locus prim⁹ fluminib⁹

I ante p — Ante p fit breuis i vt vipera ripaq̃ demi

¶ Sentētia hui⁹ textus est. ꝙ i ante p corripitur. Exemplum vt piper Inde vipera ꝛ ripa excipiuntur.

Stipharium cipho ciphus cū stipite stipo
correpta exemplificat aqua vel humor

I ante q

I q breuis. probat hoc liqueo liquor inde liqris.
fluere naturaliter et calore fluere sicut nix
Atqz liquor quaris. fit liquor extra liqueris
producunt dictos duarum syllabarum

I ante r

I sup r longāt dissyllaba. lira pbabit
rogus vir arbor instrumentum musicorum
Vult pyra siue viri pyrus et resonās lyra demi.
vt mirica arbor tyria est serpens vel gutta cadēs a stillicidijs
Que polysyllaba sunt breuies. sz tiria deme
rotūditas nariū. pdo i mari. sepultura nobilis.
Pyrula pirata. fit pyramus his sociata
¶ Sūma est q̄ i ante r in dcōnib9 dissyllabis pducit. Exemplum vt lira. Sed in dictionib9 plurimarum syllabarum corripit i ante r. Exemplū vt mirica. demptis illis que in textu excipiūtur
producta qt nisus visus pauper eloquens

I ante s

Longa fit i super s. nisi deme miserqz disert9
aqua decocta cum hordeo vt disculus
His ptisanam iūges. et cōpositiua notabis
¶ Sūma est q̄ i ante s pducit. Exemplum. vt nisus visus. Sed miser pauper cum alijs excipiuntur
correpta via exemplificat cōiunctio

I ante t

Ante t fit breuis i. iter hoc testat itemqz
circuitus cupido honoris circumdatus ab eo
Ambit9 ambitio demes ambit9 et iter
Nitor dis ditis clitellaqz lis quoqz litis
de italia serpens a glis pro herba cortina in tēplo vel gen9 ludi
Ital9 et phiton glitis pitismaqz iungas
auis i. sol ad risum prouoco a sum
Psitacus et titan titilloqz fis q̄z sitis
Littera t duplicat sed littus nō duplicabit
vt mitis vt ritus vt vito plongare
M preeūte vel r aut v producē debes
corripies fetus vacce quidā ppls
Sed breuies vitulum britonis ouiqz vitellū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Galice philosophie princeps qui describendi causa nudus fragrabat ...

Sententia hui⁹ textus stat in hoc q i ante t corripit. Exemplum vt iter itemqꝫ. Inde tamen excipiuntur multa nomina que in textu per ordinem ponuntur. vt faciliter intuenti patet. Et addit postea q in illis dictionibus in quibus m r vel v precedit t in illis producitur. Exemplum de m. vt mitis. Exemplum de v. vt vita. Sed quattuor nomina in textu posita excipiuntur quia in illis corripitur

I ante v

vt priuo gtūm a nix excipi
V longā facit i. niuis hinc vult regl'a demi
q: possunt indifferēter poni vt triuium
Bisqꝫ notes et tris. et que cōponis ab illis

Sententia est q i ante v producitur. Exemplum. vt priuo. Inde excipiuntur hoc nomē nix niuis qd substātialiter significat aquam q̄uis in modo differāt. et ergo solet communiter dici q ista tria nomina nix glacies et aqua idem significant. quod intelligendum est scdm substantiam rei significate. non autem scdm modum seu dispositiones qualitatiuas et accidentales. Unde metrista. Nix glacies et aqua tria nomina sunt. res tamen vna. Et scdm illam similitudinem solet declarari trinitas personarum scdm essentie vnitatem. q̄uis scdm Damascenum omnes terrene similitudines ab eius declaratiōe deficiunt tamē propter credentium imbeallitatem adducūtur. quia nō intelligunt diuina nisi per quasdam similitudines sensibiles sicut inquit apostolus ad Romanos primo. Inuisibilia dei per ea que facta sunt. intellecta conspiciuntur eius quoqꝫ sempiterna virtus et veritas. Tunc ibi (Bisqꝫ notes) ibi dicit autor q bis et tris possunt indifferenter poni. et composita illorum. vbi binium triuium. de quibus regula excipiens intelligit

O ante b

vt thobias sobrius obstaculū verbum
Ante b lōga fit o velut obex obijcioqꝫ
ab obsum progenies corrosus
Excipies obes verbū soboles et obesus
.i. breuiabis vt globus probus
Corripies etiam. si duplex cōsona presit

Sententia huius textus est ista. q o ante b producitur in primis syllabis. Exemplum. vt Thobias sobrius. obex et obijcio. Thobias est proprium nomen viri. Sobrius autem significat temperantiam in cibo et potu vel verbis. Obex significat repagulum quo solent firmari ostia tempore nocturno contra fures seu hostes. Obijcio significat cōtradicere. Sed ibi (Excipies obes) autor facit exceptionem a predicta regula dicens q hoc verbum obes ab obsum excipitur a regula predi

ca z soboles z z obesus. Etiã excipuntur illa nomina in quib⁹ duplex consonans est. q: in illis corripitur. vt probus globus zc.

medietas denarij
At obulus
breuiamus sicut vrbanitas plenus iocis
O c corripimus. veluti iocus atq3 iocosus — O añ c
ludum exerceo nobiles .i. excipiatur
Et iocor et pceres oculus voco. s3 retrahatur
hilaris hec vox .i. longus velocior iungis
Jocund⁹ vocis procer⁹ et ocior addis
monstrum maris fluuius infernalis
Focaq3 vocalis cocyt⁹. c duplicabit
abscondo potus adde
Occulo longa dare decet ocia pocula iunge
.i. scindo strangulo .i. ad placitum ponere
Occo c duplicat. suffoco decet variare
vt rodo dis. modus eodem aduerbium
O d producunt dissyllaba. sed modo deme — O añ d
vt hodie odio. breues
At odor atq3 mod⁹. polysyllaba curta manebūt
a prosum .i. producta. est vestis sacerdotalis
Proderit est longa sed poderis ē varianda
ante correpta .i. predico fugitiuus parua offa
O super f breuis est pfero profug⁹ vel ofella — O añ f
procul fugio excepta procul fero. a prosum frustū panis
Profugio dēpta. vel pfero profuit offa
vt cogo gis genus vestis congeries lignorum
O g producet. toga deme rogoq3 rogusq3 — O añ g
Atq3 logos sermo logicus logicalia curtes
format hoc verbū deme hoc vbū
l curtam facit o sicut colit. excipe nolo — O ante l
conor vel ordino pondus .i. vasa progenies
Molior et moles sol solis dolia ples
verbum fungus est aliquādo genus cibi
Solor boletus olim coliphia solus

piscis vel putredo nasi.i.longus in sermone
Polypus et stola prolixus colo[que] colas
festiuus ingeniosus inuenitur
Sollennis sollers quib[us] ll duplex reperitur
vt nomen produces .i.ornare curialis
O añ m O super m longã facies. vt comere comes
pinguedo vel intestinum excipias cõgregatio intestino[rum].
Omentũ.s[ed] homo demas stomachũ [et] omasum
.i.edo .i.habitaculum .i.splendere
Et comedo dñs domus et coma siue comare
cõgregatio filorum mansuefacio dimitto
Est glom[us] [et] glomero comes at[que] domo l[ve]l omitto
.i.diuisio .i.cibum vel aliud p[er] os emitto.vt euomo.
Et tomos at[que] uomo sic que componis ab illo
.i.mensura cõtinens quin[que] sextarios
At[que] gomor
vt moneo curta a um .i.corrigia
O añ n Est sup[er] n breuis o.nisi non[us] zona[que] pono
numerus in kalendario.i.vnus.hec dictio in p[ri]ma est indifferẽs
Et nonas pone.mono.longã credo breuẽ[que]
vt conor.dono.pono p[re]eit .i.producitur
Si c d vel p precedat.lõga locatur
correpta est sicut.i.somnus somnolẽtus hoc [ver]bum
O añ p O p breuis.veluti sopor at[que] sopor[us] oportet
progenies pastor ouiũ emissio spermatis
At[que] p[ro]pago.sed opilio popisma[que] demas
vinea progenies dormio
Vitis propago vel sopio populus arbor
Et topus
Opportunus et opperior tibi pp duplicabũt
pro q[uo]ñ vt copia arduũ saxum corbis labor excipiũtur
Cum c p[re]eit o lõga.scopul[us] cophin[us] copus extra
vt loquor coquo vt quo[que]
O añ q O q corripit[ur].sed cõpositiua notentur
O añ r O sup[er] r breuis.excipitur flans corus et oris

rogo prepositio ps diei.i.noue iam
Oro cū coram vel thorax horaqʒ noram
Indurescit in lapidem.i.herba quedam in mari rubro.que ad ta
ctum solis indnrescit in lapidem
Corallus quoqʒ mos moris morus et hoꝝ
nomen gentile mus aq̄ticus
Doricus et sorex
p̄cedit vt lorum ros roris
Et cum p̄uenit l aut r producere debes
vt glosa genus florum oratio vel dom⁹ paupeꝝ
O sup s longa.rosa demitur atqʒ proseuca — O ante s
datio medicine a pono .i.ad placitum poni
Et dosis et posuit.sed rosa potest variari
.i. ante tantum manifesto
O super t breuis est.totidem q̄t⁹ et noto testes. — O antte
hoc nomen bibo .i.lapis quidam
Et nota:sed deme dos dotis potoqʒ cotis
aduerbiū t̄pis cognitum promissio
Quottidie totus notum votumqʒ notemus
vt clotho.i.vna de trib⁹ parcis
Producit etiam si presit consona bina
.i.corripere .i.casus vt monaptota
Sed breuiare ptotos et ab illo sumpta solemus
.i.crudelis primus .i.p̄m⁹ martyr.
Atqʒ proteru⁹ itē grecū ꝓtos hic ꝓtomartyr
vt ouis .i.regio excipies
O sup u breuias.ouū ꝓuincia demas
.i.circūspectus sit comes redditus .i.abūdo
Prouidus esto comes ꝓuēt⁹ prouēioqʒ — O an̄ v
Ante b sit breuis v.testis ruber est rubeusqʒ — V ante b
demes tumor vitium cortex arboris .i.mām̄a
Excipies tuber rubigo suber et vber
.i.iuuenis vt bubo.scʒ auis q̄dā.vt nubo
Et puber pubes.et si b preuenit aut n
.i.innupta breuiabis astans nubenti pastor boum
Innuba corripies et ꝓnuba siue bubulcus

maritare vel regere matrimonia .i.ad placitum
Nubo tamē longū. cōnubia ceu metra poscūt
.i.sicut .i.nemus
V ante e — Ante e longa fit u. ceu duco luceo lucus
excipe hi ducenti he ducente hec ducenta
Deme lucerna lucror. et dux ducis atqȝ ducēti
anteponas vt nucis. cuculus. crucis
Et si ꝑponas n aut c vel r breuiabis
sicut hoc ꝑbū .i. funes qb; velū sursum trahit
V ante d — Ante d lōga fit v. ceu trudo. deme rudentes
hoc ꝑbū palus acutus ꝑga ementionis sterc⁹ capre
Et pudet atqȝ sudes rudis atqȝ ruder studeoqȝ
fabrico clamo ad instar asini .i.ad placitum
Et rudo. ſȝ rudo pones ceu metra requirūt
vt bufo bufonis sed semꝑ producitur
V ante f — V raro ponis ſupꝑ f. nec eam breuiabis
vt mugio a tugurium. ⁊ ponit pro tugurij. i. vilis domus
V ante g — V g ꝓduco. tuguriqȝ tamē memor esto
vt fugio vt iugum pugil
F preeunte vel i vel p debes beuiare
fructus Iuger est spacium terre quod aratur ⁊c̄.
Fruges ꝓducis et iugera mobile iungis
.i. vtile
Et frugi
vt vlulo. puler .i. pinguedo terre
V ante l — V super l breuies. vligo demere debes
vt gulio. i. leccator. fuligo. i. color. mulio. i. custos mulorum
G preeunte vel f. aut m ꝓducere debes
auis q̄dā femina anterior pars colli.
Excipitur fulica. mulier gula iungit istis
vt pluma id est mansuetum
V an̄ m — Longa fit v ſupꝑ m. fic humanū dabo testem
terra armus pius a sum
Hinc humus ac humerus humil' sum⁹ excipiat
vt numerus cumulus tumulus
Si preit n vel c vel t debes breuiare

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

i. maiestas dei — gibbus in collo
Numen producto. strumāqȝ simul sociabo — V ante n
vt funus — i. instrumentum diuidendi ligna
V sup n longa. cuneum tunicāqȝ retracta
vt stupor lupus — planeta quidam
V p corripitur. sed iupiter excipiatur — V ante p

Cupaqȝ cum stupa sociatur. et vpupa longa
vt nuper — vt rupes vt puppis pupillus pupilla
N preeunte vel r aut p ꝓducere debes
indifferēter ponas — quia anceps est
Sed varies oculi pupillam
¶ Sententia est ꝙ v ante p corripitur. Exemplum vt stupor lup⁹. Sȝ inde excipiūtur ista noīa iupiter cupa cum alijs in textu positis

vt nurus thuris — ante — socrus — i. dematur
V producatur sup r. nurus excipiatur — V ante r
insanit — socies — fex olei — sedes iudicum
Et furit adiungas. muriā simul atqȝ curules
producta — vt musa pusio — mumuro — paucum
Longa fit v super s. sȝ deme susurro pusillum — V ante s
vt tutus a um — dcōnes duaꝝ syllabaꝝ — i. excipe
V t ꝓducunt dissyllaba. sȝ puto deme — V ante t
marcidus — sicut — pellis — densitas virgularum
Putris vti cutis atqȝ frutex vter vtra lutumqȝ.
vt butyrum puteus — vt puteal — corripies
Que polysyllaba sunt cū prole sua breuiabis
alternatus — demitur — hoc ꝟbum — deuoro — a putreo es ere. i. fetere
Mutuus excipit̄ ꝛ mutio glutio putret
quod facile decurrit — i. fundo — i. producitur
Futilis addatur cum futio long⁹ habetur
proficuus — fruor — venter — i. nō sequit̄ suū primitiuū scȝ vter
Vtilis et vtor vterus bene nō sapit vtrem
vt vua — vt pluuia fluuius
V super s solam produc. dāt cetera curtam — V ante v
sp. syllabis — hec dictio — 20
Breuis i medijs datur añ b. syllaba testis. — De medijs syllabis

A ante b

.i. v̄balia in bilis terminata habentia a ante bilis
Si bilis a sequit̄ vt amabilis excipiatur
.i. leticie deditus .i. ad eandem quantitatem
Et letabund⁹ formāq3 parem sociamus
sp̄. noīa vt cunabulum venabulū est instrumentū venādi
Que facies inuolū iūges venabula testis

¶ Hic ꝯsequēter autor incipit determinare de medijs syllabis. hoc est quomodo vocales se hn̄t ad correptionē vel ꝓductionem quādo non ponūtur in principio dictionū sed in medio. Et dt̄ ꝙ in medijs syllabis a ante b corripit̄. Exemplum vt syllaba. Sed quādo bilis sequit̄ illam lr̄ām a tūc talis dictio excipit̄ quoniam ꝓducitur. Exemplum vt amabilis cum alijs excipiēdis. Et ita silr̄ dicēdum est de alijs regulis sequē tibꝰ in a añ b c d vel f ꝛc̄. corripit̄ vel ꝓducit̄ prout habet̄ in textu ꝑpterea versuū sententias derelinquo manifestas nō ponēdo eas

A ante c

vt phitacus. i. auis q̄dā obscura loc⁹ immūdus
Ante c fit breuis a. dematur opaca cloaca
sp̄. nomē vt cenaculū sp̄. pluriū syll'aꝝ vt voracis loquacis
Quod dat vlum iunges. obliq̄s addē debes
.i. noīa duaꝝ sylla'ꝝ nō sunt sub regulis de medijs syllis. vt pacis facis
Sed nunq̄ȝ medȳs subeunt dissyllaba normis.

A ante d

vt lampadis terra q̄dā vel nomē ciuitatis aial q̄dā
Ante d corripis a. demantur elada cicada

A ante f

vel super ph ictus datus in collo
A super f breuis est. colaph⁹ testis tibi fiet

A ante g

vt imago ꝑpago vt asperagus onager. i. asinus siluestris
Ante g longa fit a. sed noīa deme secunde
mare nomen cuiusdam viri
Sic pelag⁹ pones. his abdenago sociabis

A ante l

corripias aliq̄s de italia sp̄. noīa
A sup̄ l breuias. velut italus. excipis hec que
declinatio aliquis de austria
Tercia declinat. velut australis manifestat
in nominibus neutri gn̄is ornamentum lecti
Produc in neutris obliq̄s ecce toralis
nomē viri vel nomē ciuitatis adiūgitur nomen viri
Ascalon esto breuis superaddit̄ absalon istis

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

filius vel nepos ytali filius vel nepos tantali .i.suū pmitiuū
Italides et tantalides sua curtat origo
tali lr̄a sequente cubiculum
M subeūte breuis datur a.thalamusq3 pbabit. A añ m

Que faciunt amen producis.vt thimiamen
vt galbanum furnus sp.nomina
A sup n breuis.vt clibanus.tamē excipis illa A ante n

Que declinabit tibi tercia.sicut inanis
sp.littera n poma siluestria
Vocali iuncta producitur.vt machiana
vt montanus romanus garganus
Deriuata simul nomen gentile lociq3
mons quidā corripio semis quedā vnguentū quoddā
Sed libanū breuio.fit arena iuncta balano

Produc obliquos.sed compositiua notato

Istis lucanum cum gargano superaddes
vt alapa Priap⁹ est pprīū nomē vel membꝝ virile herba q̄dā
A super p breuis est.sed deme priape sinapis A ante p
corripias alienus aīal suauem dans odorem
A sup r breuias.vt barbar⁹ hinc zeduara A ante r
deme sp.noia vt amarus scholaris
Excipe queq3 vides deriuari manifeste
sp.grāmatici obulum corripiūt .i.nō primitiuos
Quidam denariū breuiāt.nō primitiales
vt calcaris torcularis splendor impator excipe
Obliquos pduc.iubaris & cesaris educ
vt cōparis dispar is dulcis pot⁹ nomē ducis ꝑparies ex asseribꝰ fact⁹
Compositiua notes.et nectaris asparis addes.
nomen viri vel stabulum boum
Gostaris et caparis tectus qđ dicit herba

¶ Sm̄a est q̄ a añ r in medijs syllabis corripit. Exemplū vt barbar⁹. Inde excipiūtur quedam noīa de quibꝰ quomodo se habeāt ad correptionem vel pductionem manifeste habet in textu.

correpta velum nauis demas sp. illa noia
A ante s — A super s breuias. vt carbasus. excipias que
deriuatiua manifeste scies pastor asinorum
Deriuata palam cognosces sicut agaso
sp. dcōnibꝫ quidā mons omasus est vētriculꝰ q̄ ꝯtinet alia viscera
Longis pernasum iunges. sociabis omasum
breuias est vas ad potandum
A ante t — Ante t corripis a. sicut ciathus. tamē inde
demas dcōnes vt armatus amatus manifeste
Excipias voces quas deriuabis aperte
sp. noia terminant adiunges nomen viri vel genus lapidꝭ
Que sunt in tes sociabis. sicut achates
vt nostratis pietatis abbatis
Jungit nomē in as obliquos. sic ꝓbat abbas
breuiabis sp. obliquos
Corripies alios. sunt schemata stēmata testes.
producta vt papauer corpus mortuū
A ante v — Longa fit a sup v. tibi sit ꝓ teste cadauer
vt abauus attauus tritauus
Compositiua notes
vt docebam iuuenis sine barba
E ante b — Nte b longa fit e. fiet tibi testis ephebe
excipitur infernus arbor quedam
Demitur hinc herebꝰ elebon simul z terebinthꝰ
Additur ellebor9

¶ Nūc ꝯsequēter sequit de scđa vocali. s. quō se hꝫ ī correptiōe vel ꝓdu ctiōe ī syllis. dicēs pmo q e anī b ꝓducit ī medijs syllis. Exēplū de q in textu. vt ephebe. ſꝫ qdā alia ponunt in textu ꝑ modū exceptiōis a pre dicta regula. vt herebus cum alijs sequentibus

E ante c — Ante c longa fit e. senecam tamē excipis inde
vt putredo. hoc hesedū est currus in quo claudi portātur
E ante d — Ante d ꝓtrahis e. sed tu tn̄ essedas demis
proprium nomen viri vt andromida
Melchisedech socia. et noia que facis in da
sp. curtam. vt bipes bipedis a compes
Pes dat edis cum cōpositis. qđ cōpede prestas.

vel ante ph vt cephalus aial quoddā corripitur
E super f dabitur breuis. hinc elephas breuiat. — E ante f

vt elegia locus tricameratus nomen viri
E g corripitur. s; abest tristega cethegus — E ante g

vt camelus parua nauis
E super l dabimus longā. patet ecce phasel9 — E ante l

Abimelech remoue. debet breuis angel9 esse

vt racemus locus desertus excepta
E sup m longā. vehemēs heremusq; retracta — E añ m

sociatur. sup. pdictis ab hyemis locus in quo christ9 orauit
Additur his hyemis alemania gethsemaniq;

vt camena nomen mulieris nomen viri
Longa fit e sup n. helenam tamē hinc helenūq;. — E ante n

i. nondū ad senium peruenit
Et iuuenis. asenē. heben9 debes remouere

vt intrepidus edepol
Ante p raro fit e. moueo tñ hanc breuiare — E ante p

Excipe presepe. cui9 penultima longa est

sequente vt camera
R subeunte breuis datur e. tñ excipis erus — E ante r

In prijs. sicut galterus. adde staterā

sp. nomen vt sincerus a um
Et deriuatum qd rus tibi terminat aut rum

i. strennuus vel crudelis pilleus peregrinoꝝ
Ex hoc auster9 producitur atq; galerus

ianit or inferni furia infernalis monstꝝ quoddā
Cerber9 esto breuis sunt lōga megera chimera.

inferiora superiorib9 illa coniunctio ab vterus
Infera cū superis iteꝝ breuies vterūq;

Pantheramq; morans cratheram iungis ibeꝝ.

breuias vt verberis carceris
Corripis obliquos alios varies mulieris

aliqua corripiūtur vt gliscerium. ⁊ aliqua producūtur vt misteriū.
Cumq; rium sequitur vsu vario reperitu r

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vt lachesis heresis demitur .i.ars diuinandi
E ante s — E super s breuis. excipit diuina mathesis
morb⁹ quidam scientia poetaꝝ
Ad placitũ frenesis pones. longãqꝫ poesis
illa lr̃a sequente vt facetus demis sp̃.noia
E ante t — T subeunte datur e longo. sꝫ excipis hec que
sp̃.declinatio vt seges lapis in quo naute cognoscũt ventũ
Tertia declinat. iunget eis ametistus,
vt ꝑpetis interpretis ab agnes
Obliquos breuies agnetis dicere debes
sp̃.dcõnib⁹ iunge locuples a quies a lebes
Iũgis associa locuplete quiete lebete
lapis attrahens ferrũ vinũ ad placitum ponere
Et magnete simul. temetũ variare solem?
vt longeuus a um. coeuus a um
E ante v — E sup v raro. fiat tñ hec tibi longa

vt calibs .i.dcões composite figure
I ante b — Ante b corripis i. sed compositiua notabis
sp̃.noia ꝟbalia sp̃.cõiugatio indr̃nter poni
Que dat quarta solẽt variari. possibilisqꝫ

¶ Sequit̃ nunc de illa vocali i quõ se habeat cum alijs cõsequẽter ad correptionem vel ꝓductionem dicẽs ꝑmo. I ante b corripitur Exemplum. vt calibs. Sed singulariter sunt notãde dcões composite figure. etiam nomina ꝟbalia de ꝟbis quarte cõiugationis que p̃nt poni indifferẽter. vt ptꝫ in textu. Ita etiam seruandum est de alijs cõsimilib⁹ quoꝝ sn̄ie (q᷑ leues sont) scholarum ingenijs relinquo

vt angelicus rusticus dilectus
I ante c — Ic sequẽte breuis dematur apric⁹ amicus
sp̃.predictis.ꝑs ventris aial quoddã. verecũdus
Additur his vmbilicus formica pudicus
vestis ferrea genestica arbor fluui⁹ quidã
Et cum lorica lectica myrica caicus
sp̃.dcõnib⁹ egenus intestinũ quoddam
Istis mendic⁹ cum vesico sociam⁹
herba quedã vt postica vt antica
Ac vrtica simul et que post format et ante

sp. nominibus prolongatur proprium nomen viri
In propriis icus producitur. vt fredericus
producta in genitiuo quod habet felicis
Longa fit icis ab ix: exemplū dat tibi felix
nomē masc. ge. sp. curtam a calix corripiet
Sed mas sol? icis sicut calicis breuiabit
lapis quidam arbor quedā velox longam
Junges cum filice salicē. pernix dabit icis
ab illo verbo .i. quando venit a pernico tūc corripit icis. et est idē quod maliciosus
A pernicor icis. a perneco sic breuiabis
herba quedā vel gūmi auis quedā corripiendo
Masticem producet phenicē. breuiando
sp. nomen in ntō. nisi. a loder vermis quidam
Quod dedit ex ni si lodicis. bombix dabit icis.
vt auidus auarus nomen insule vel ciuitatis
J d corripitur sicut auid?. demis abydus — J ante d
demes sp. noīa noīa trium syllabarum. vt atrides
Excipies et que trisyllaba ponis in ides
sp. predictis filia coronei. et fuit amasia phebi
Hisque coronides iungi veteres voluere
noīa terminata in ido verecūdia auaricia
Produces ido. sicut formido cupido

¶ Vt planior habeatur isti? textus intelligētia hoc mō est dāda sniā istorum versuū. Dicit ergo sentētialiter sic. quod J añ d corripitur. Exēplū vt auidus et abydus quod est nomē insule vel ciuitatis producitur. Etiā inde excipiuntur noīa trisyllaba q̄ terminātur i ides. Exemplū vt atrides. Et voluit antiquorum grāmaticorum opinio quod coronides q̄ fuit filia coronei adiungatur. Sed nomē terminatū in ido producitur. Exēplū vt formido cupido.

cum hoc nomine adiunges attendo. sp. dictionibus
Cum desideriis addes cōsidero longis
loca sp. syllabas illius nominis exigunt
Pone duas primas dauidis sicut metra poscūt
perfid? a fides ē altera breuis. et dr̄ q̄si pdēs fidē. sz ifid? a fido ē alta lōga
Perfid? infidus. hoc fido fidesque probabo
vt munific? sp. lrām i corripies
J super f ponis raro. sz eā breuiabis — J ante f

I ante g

vt mitigo prodigus sp.noia vt auriga caligo
I dabo pre g breuē. sed q̄ faci s in ga vel in go
excipies rector currus obscuritas oculorum
Demis. vt auriga caligo. sed abbreuiāda
diligo trigo. z nō oia ɔposita. q2 sequūtur simplicia vt affligo affligo
Quedam composita tibi sunt calige sociāda

I ante l

vt agilis labilis nomen neutri generis
I sup l breuias. solum tn̄ excipe neutr um
vt cubile sedile sp.deriuata
Cum facies ile. que sunt a noie iunges
id est iulius q̄si quint⁹ a marcio mitis similis
Sicut quintilis breuis est humil' parilisq3
largus in cibis. pestilentialis aptus vel apta nubere
Daphilis z pestilēs nubilis additur istis
vilis vel leuis abilis men'is q̄dā. dom⁹ refugij
Exilis lōgum subtil' aprilis asylum

I añ m

correpta vt animus dematur pinguis vel diues
I breuis est sup m. tamē excipiat opimus
sp.excipitur excelsus vt magnanimus. q2 sequūtur simplicia
Cum quo sublimis. sed cōpositiua notabis
fermentum productum sine fermento
Zima puto longū. tamē azim⁹ est breuiandum
.i. q̄d deriuat de quarta ɔiugatiōe ꝟbi. vt a munio is. h̄ munimē inis.
Et deriuatum de quarta fit tibi longum

I ante n

vt dominus accelero. fornax
I sup n breuis est. tamē hinc festino camin⁹
sp.nomina furia infernalis
Excipitur. ꝑriaq3 simul iūges z erinnis
herba quedam vas salis
Junge ciminum siue catinū siue salinum
.i. deriuatiua quirin⁹ est miles romanus
Et deriuatū tibi fit pro teste quirin⁹
de cedro socias sp.dcōnib9 amarum gen⁹ leguminis
Cedrinus iūgas p̄dictis atq3 lupinum

Pina superq3 dabunt tibi lōga supina propino.

pronomen nundine sunt mercantie
a cras deriuatur interrogatiuū publici cōuentus
Crastinꝰ esto breuis filꝰ hiccine nundine iungis
i. statim granum racemi id est per diem meroꝛ
Protinꝰ his acinūqꝫ perendino iungit. et que
oleaginus bissinus clādestinus serotinus faginus
Ex oleo byssio clam formo seroqꝫ fago
hoc est hiacinctinus bombicinus amatistinus
Et que hiacinctꝰ bombixqꝫ dat et amethistꝰ
vt farina cuthelina excipi
Ante na longa fit i. vult pagina femia demi
artificialis compositio statera filia cereris parua lama
Machina cū trutina ꝓserpina lamia iūges
i. tuba nomen ciuitatis pondꝰ instrumentū ferreū tridēs
Buccina cū mutina seu sarcina fuscina iungis

Sit elemosyna sit patināqꝫ simul sociabis
i. ẽ ntis terminatis in in. vt delphin inis vt flumen fluminis
Obliquos ex in produc. alios breuiabis
vt architypos. i. princeps figuraꝝ i. ppl's habens pedē contra nos
Ante p fit breuis i hinc antipos ē tibi testis — I ante p
id est inclinatus hoc verbum adiunges
Obstipum retrahas. et cōstipo sociabis
vt antiquus obliquus productam i. nequam
Q subeunte damꝰ i longā. sicut iniquus — I ante q
folliculus cuiuslibet leguminis aliquod aliquo
Cum siliquis reliquos. et cōpositiua notabis
vt satyra. i. reprehensio demis
I sup r breuis est. tamē excipis inde butyꝝ — I ante r
fatuus carta bombicinata
Sic delirus erit saphiꝝ iunge papyro
qñ saphirꝰ ſcat lapidem ꝓducit. sed qñ ſcat virum tūc corripit
Appellās lapidem. sed pro viro breuiabis
vt elysium casia hoc nomen i. produces
Est sup s breuis i paradisum nō breuiabis — I ante s
Anchises iunge. gauisus eis superadde

vt paralysis ꝗuis sit naturalit᷑ longa
Precedēte para breuiatur lesia longa
J ante t
vt breuitas .i.exemplum
Est i super t breuis. leuitas erit hinc tibi testis
sp.nomina vt heremita deriuata
Que fiūt in ta ꝓprio de nomine sumpta
supple nomina prolongare
Siue loci propriaqꝫ simul heremita
est exemplum a leui ab heremus
Vt margarita leuita simul heremita
ad placitum pone infirmitas in lingua galline. quedā vestis
Vt placet est pituita petr⁹ dicit et polymita
vt sunamitis tersites considerabis
Que fiunt in tis aut in tes longa notabis
vt maritus auritus id est productus
Itus si detur a nomīe long⁹ habetur
id est diues teneris
Et sic ex censu censitus dicere debes
corripit. vt seruitus vt penitus funditus
Seruus curtat itus. aduerbia sic breuiabis
cōiugatio .i.habens preteritum vt strepo strepui strepitum.
Tercia preteriens in ui dat itum breuiando
id est alio modo ꝗꝫ in ui. vt peto petiui petitum
Preteriēs aliter itum producere debet
breuiat regulariter vt paritum parcitum poscitum
Curtat itum pario vel disco parcoqꝫ posco
vt fugio fugitum bibo bibitum vt domitum exhibitum
Que gio dat vel bo. que ꝑma dat atqꝫ secūda
vt dormitum sopitum
Cunqꝫ supina dabunt i longā t subeunte
sp.producunt penultimā. vt dormito tas. repetes
Que formātur ab his ito lōgo reputabis
id est cognitus correpta iungetur ta tum
Agnitus esto breuis. societ᷑ cognitus illi
participium in tus terminatum. vt obliuiscor oblitus
Itus ꝓducit quod deponēs generauit

hoc verbum corripit vt tuitus intuitus
Sed tuor abbreuiat ea que de se tibi formar
id est prolongantur vas olei id est aial participãs de vtroqz sexu
Et producunt lechit⁹ et hermophroditus
venena ponas fluuius infernalis
Sic aconita locas cocytus ei societur
vt quiris quiritis productos
Nomis obliquos quod in is fiet dabo longos
Corripies alios. testes cum milite sospes
vt saliua producta nomen ciuitatis corripienda
I sup o longa. niniue tamẽ est breuiãda — I ante v
quedã ciuitas vel quidam popul⁹ corripies
St orobus testis q̄ o super b breuiabis — O añ b
ab hac regula de ambo de duo
Demitur ambob⁹ october siue duobus

¶ Sequit̃ nũc de quarta vocali scz O quõ se habeat cũ alijs lrĩs cõbinata ad correptionẽ vel productionẽ. Dicẽs pmo q̄ o sup b id ẽ qñ precedit b. ⁊ tũc est corripiẽda i medijs syllabis. Exẽplũ. vt orob⁹. Jñ tñ excipiũtur q̄dã in textu posita. vt sunt ambob⁹ october ⁊ duob⁹ a duo descendẽs. Et sic pportionabilit̃ suo modo fit alioꝝ versuũ sentẽtia

vt apocopa curta velocis atrocis excipiantur
Ante c fit breuis o. tamẽ obliqui retrahãtur — O ante c
vt podos breuias quidam liber in biblia
Ante d corripis o velut exodus. hinc pcul esto — O añ d
hoc nomen iungendi
Herodes et ei custodes sunt sociandi
vel ph. vt sacrophagus quedã figura vel quidã mod⁹ loquẽdi
O sup f breuis est. tibi fit apostropha testis — O ante f
curta sermo caprinus
Est sup g breuis o. velut egloga. sz remouebis. — O añ g
sociant .i. congregatio iudeorum
Que g vocali piungũt vt synagoga
ante correpta proles testatur
O sup l breuis est. illud soboles tibi monstret — O ante l
id est di- sunt illi qui ferunt vnguenta
demas citur per vicos ad vendendum
Excipias illud quod fert pharmacopole

O añ m

O sup m breuis est. salomon sic esse pbabit
sp. nomina id est que sunt neutri generis est quedam arbor
Que seruãt neutꝝ gen⁹ excipe. sicut amomum
pducta vt sermõis quidã pãn⁹ in q̃ voluũtur mortui ſm iudeos

O añ n

Longa sit o sup n. sed syndonis excipiatur
quedam regio quasi duos habẽs ordines quedã ciuitas
Sardinis atqꝫ diaconus et turonis sociatur
lapis vel popul⁹ ciuitas populus quidam
Chalcedonis redonis ac vasconis associabis
popul⁹ quidam scꝫ terminatoꝝ in o. vt macedonis
Ligonis ac britonis atqꝫ obliquos ꝓrioꝝ
ad drãm eoꝝ que non designãt locum iungere
Que loca designãt p̃dictis addere debes
vt babilon onis demes nomen loci
Cum ꝓprium sit in on. tñ excipies calidonis
ꝓprium nomen dulcis cantus .i. pecunia male acquisita
Simonis harmonicus ꝛ mãmona tu breuiabis
regula clericalis curta diabolo p̃t breuiari vel ꝓduci
Canonis esto breuis cũ demone. sydois vt vis.
caropus est dictio greca. ꝛ est via cartulosa vel est color in vrina

O añ p

P subeunte breuẽ facis o. carop⁹ dabo testẽ
quidam fluuius tercia pars terre lapis preciosus
Asopum retrahas europã siue pyropum
Vt placet est canop⁹ isopus quoqꝫ iungẽ debes
ante corripias nomen mulieris vel ciuitatis

O ante r

O sup r breuies. sephorã testẽ tibi sumas
vt a canor canorus a sopor soporus a sonus
Deriuata palã produc. patet ecce sonorus
vt honor honoris adde
Nominis obliq̃s quod in or sit iunge. sꝫ arbor
memoris castoris rhetoris marmoris equoris
Et memor ꝛ castor rhetor seu marmor ꝛ equor
abbreuiauerunt scꝫ obliquos quidam mons
Corripuere suos. sꝫ lõgis adde piloꝝ
Et quedã propria sunt obliquis breuiãda

.i.mas.ge.vt lepos oris.flos floris.ebur eboris.⁊ pectus pectoris
Mas facit os oris.que dat ur et us breuiabis
vt mendosus exemplificat quidam piscis marinus
O sup s longa.sic testificatur alosa — O an s
vt egrotus azotum est nomen castri in terra philistinorum
T subeunte dabis o longam.sicut azotum — O ante t
quia sequuntur sua simplicia.vt antidotum.aliquotiens
Que componuntur discreta mente notentur
O an v raro inuenitur.sed qn reperitur producitur.sed composita sequuntur sua simplicia.
O super v raro.sed compositiua notato — O an v
Ante b fit breuis v.sed demitur inde saluber — V ante b
producimus vt lactuca.festuca.eunuchum.caducum
V c protrahimus.quoties a vel v subit aut c — V ante c
Manduco iunges fiducia his sociato
vt lucet pollux nomen viri vel signum celeste
Cetera corripies.pollucem non breuiabis
vt testudo consuetudo mansuetudo dematur
Ante d longa fit v.pecudis tamen hinc retrahatur — V ante d
producta vt lanugo erugo
Ante g longa fit v.tamen hinc fit coniuge dempta — V ante g
prolongas vermis aquatilis.que etiam dicitur hirudo
Sugo producis.sed sanguisugam breuiabis
vt geoulus corripe nomen gentile blandior
V super l breuia getulus adulor adempta — V ante l
supple nomina scilicet declinatio.vt curulis
Que declinabit tibi terna longam notabis
Nomina.sed zabulon breuiabitur.hercule iuncto
scilicet predictis iunge .i.primitiuum quod est speculor vel specula
His sotular socia.specular breuiabit origo
presul est ille qui preest alijs in dignitate .i.ribaldus
Obliquos breuies vt presulis et nebulonis
id est sine lumine.et potest accipi pro inferno
V dabimus sup m longam tibi.sicut alumen — V an m
Incolumis contumax demis.et autumo iunges

lacuna .i. pua fossa que prouenit in facie ex nimio risu

V ante n — V sup n longa dabitur pteste lacuna

vt vpupa vitupero q2 ponūtur scdm exigentiam simplicium

V ante p — V super p breuias. sed compositiua notabis

vt periurus hoc nomen .i. excipitur

V ante r — V sup r longa. sz purpura ponit extra

abbreuia vt parturio esurio

Corripe vba quib9 meditatio cōuenit. et que

Sunt forme similis et luxurio sociabis

planeta vel nomen viri qui preest centum. fantastice apparitiões

Mercuriūqz notes. et centurio lemuresqz

vt murmuris gutturis terram excipere

Obliquos breuies. tellurē demere debes

vt cerusa prout est quidam color nomen fluuij

V ante s — V super s lōga. tibi sit p teste cerusa

vt cornutus cicuta corripienda

V ante t — Pre t lōga sit v. tamē arbut9 est breuiāda

q2 aliqñ corripiūtur. vt disputo. aliqñ pducunt. vt imbutus

Compositiua notes. sed cōputo disputo curtes.

corripies. vt induuie diluuium

V ante v — V sup v breuies. sunt exuuie tibi testes

¶ Sequitur de vltimis syllabis

Dcōnes i a — vt vltra citra .i. pductam corripies

Dcis fine dabis a longā. sz breuiabis

vt musa vt pectora vt o musa iungendo

Rectum cū quarto casu quintum sociādo

demas ntūs vt andreas

Hinc tamē excipias cū rect9 in as tibi fiet

sp. casum sicut productum

Inde vocatiuū velut andrea dabo longum

in nomibus numeralib9 .i. pñt produci ⁊ corripi vt triginta

In numeris ginta sint ad placitum tibi dāda

postea. antea. preterea. ppterea. quando sunt vna dictio tunc a pducit

sed quando sunt due dictiones tunc a corripitur.

Postea non breuia. nisi fiat dictio bina

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Vtputa corripies. ita vel q? iungere debes
.i.longum nomis vt manna pascha egea
Productu greci rectum quādoqz notaui
¶ Hic autor determiat de vltis syllis pcedēdo fm ordinē vocaliū. vt p̄us dcm̄ est. Et p° de illa vocali a. dicens q̄ a i fine vocis posita pducit̄. Exēplū vt vltra citra. Jn̄ tn̄ excipiunt̄ ntūs accūs z vtūs. Exēplū. vt musa pectora. z h̄ est ve℞ nisi qn̄ ntūs illo℞ obliq℞ termiat̄ in as. q? ille vtūs andrea ab andreas pducit̄ Sz noia numeralia sunt ad placitum ponēda. Et illa dictio postea pducit̄ qn̄ est vna dictio. s3 qn̄ sunt due dcōnes tūc corripit̄. Jtē vtputa. ita. et q? corripiūtur. Sz nti noim greco℞ in a terminati qn̄qꝫ pducūtur. Exemplū vt egea
.i.breuis. vt amare .i. multa inde excipiūtur
E correpta datur. exceptio multa paratur
¶ Sn̄a ē q̄ e i vltis syllis corripit̄ Exēplū vt mare. s3 oīa alia q̄ sequūt̄ in textu ponūtur p modū exceptiōis. Vn̄ volēs huiōi itelligē d3 p° notare sentētial'r itelligētiā pn̄cipal'r regule. Scdo d3 notare exēpla q̄ inde correspōdēt illi regl'e. Tercio si q̄ sint exceptiōes a pn̄cipali regl'a pdicta q̄ illas notat. q? p h̄ multo℞ vitat errorē i argumētatiōib? z etiā in int̄rogatiōib?
.i. dictio greca vt pentecoste .i.luna
Grecū nomē in e pduc. testis ē phebe
vt musae sp̄. declinatiōis
Declines p ae diphthōgon nomina prime
abltōs sp̄. declinatione pductos
Et casus sextos in quīta dicito longos
productā a fames. q? olim fuit quinte declinatiōis
Longū pone fame. quoniā famei dedit ante
.i. cōposita de noib? quinte declinatiōis. vt meridie pridie
Et que cōponis de quinta lōga notabis
illa cōiunctio aduerbiū .i.exempla
Quare quottidie tibi sunt testes. hodieqz
productā illā secūdam psonā pn̄tis impatiui. vt moue stude
Longam pone doce. similis quoqz tpa forme
vt achate eneide caliope vlixe vti casus productum
Eqz vocatiuū dat nomē in es tibi longum
.i. aduerbia descendentia a nomib? .i.regulariter
Nomē longa dabit aduerbia. si tamē apte
.i. cōpatur a iustus iustior iustissimus
Compat. vt iuste. sed nec bene nec male crede

sed corripienda esse .i.nullum eorum comparatur regulariter
Producenda fore. quia neutrum comparat apte
hoc aduerbium .i.quia non deriuatur a nomine
Sepe breuem ponis quia non a nomine sumis
i.superlatiui vt iustissime producta
Summi cuncta gradus aduerbia longa notamus
nomen relatiuum productum scilicet quando est coniunctio
Que nomen longumque. notans et. erit breuiandum
illa pronomina productis illas prepones iunges
Me. te. se. longis. simul e. de. pre. sociabis
.i.coniunctiones adiunctiue aduerbia prohibendi
Ne nisi cum dabit an produc. fermeque fereque
coniunctio disiunctiua .i.quando ve est .nteriectio producitur
Aut ve facit curtam. dabit interiectio longam

vt domini magistri vt colchi tybri vti casus
i Dabitur longa. quedam volo demere greca.

¶ Significatum est quod i in vltimis syllabis producitur. Exemplum vt magistri domini. Sed quedam nomina greca sunt excipienda. Exemplum vt colchi tybri. Et illa que ponuntur in textu possunt indifferenter poni. quia excipiuntur ibi (Sed mihi siue tibi etc.)

iste dictiones hic posite possunt poni ad placitum
Sed mihi siue tibi sibi vel nisi vel quasi semper
quia vltima syllaba eorum potest breuiari vel produci
Ad placitum ponis. et vbi vel ibi sociabis
vt sicubi necubi
Et sua composita sunt illis associanda

.i.ad placitum .i.dictiones in o terminatas
O T tua metra petunt o ponis. deme dictiones
vt domino magistro decens est productos
Ac ablatiuos. quoniam decet hos dare longos
.i.dictiones vnius syllabe. vt do sto longa
Que mono syllaba sunt semper producta manebunt
hoc est gerundia in o desinentia possunt finalem syllabam producere vel breuiare
Deque gerundiuis tua consule metra locandis

.i.longa. vt cornu gelu .i.obseruatur
V Producta datur. exceptio nulla paratur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ab 'ad et tum corripere
Que dāt b vel d t vel m debes breuiare — B D T M
.i.dictiones .i.dcōnes diph- .i.dcōnes causantes posi
syncopatas thongatas tionem in vltīa syllaba
Excipe concisas diphthongos et posituras
pro audiuit.est aut ē exēplū de dicunt est exemplum
exēplū de syncopa diphthongo de positione
Audit aut dicunt.ex hoc testes tibi fiunt — C
C longam ponis.nec lac donecqꝫ remotis
hic aduerbium pt produci vel breuiari
Hic poni poterit metri ceu regula poscit
vt animal hanibal prolongare
L breuiare dabo:sed nil producere quero — L
quia etiam producitur vt michael dr ad drām latinoꝝ vt mel
Ol vt sol iungis.et in el que barbara ponis
sp.noim barbarorum in el scꝫ in poetis
Istorum multa tamen inuenies breuiata
vt titan pean quin ūlla dictio dematur
N producta datur.sꝫ forsitan excipiatur — N
aduerbiū ppositio ppositio ꝯposita aduerbiū ppō ꝯposita
Forsan ⁊ in.tū atqꝫ dein iūgas an et exin
ntūs vt egea egean accō corripi
Rectus in a greci facit an q̄rto breuiari
.i.correpta vt nomen nominis.carmen carminis
Si breuis est crescēs genitiu⁹ in ante supma
Ex hoc in recto decet n poni breuiādo
Quartus casus in on solet in greco variari
sp.in on sp.solet.vt canon.noīa neutri gꝫ.vt diapason
Rect⁹ produci.nisi neutra.sed hec variabis
dcōnes in r vt cesar pater .i.dcōnes vnius syllabe
R breuiādo loca.que sunt monosyllaba demas — R
.i.exempla veris paris sp.nomīa composita a par
Testes sunt ver par.et q̄ ab hoc sumis vt ipar
composita a par in plurib⁹ autoribus inuenimus
Que tamē in multis breuiata locis reperim⁹

ꝑpositio verbū cordis viri supremū elementū
Et breuis ē perfer et cor vir terqꝫ. sed ether
ciphus pluuia modernoꝝ hoc nomen
Et crather imber vsus producit ꝛ aer
illam lrām .i. cuilibet ꝑ se adiungi
S S lego vocali diuisim cuilibet addi
ideo facilius .i. vel breuis vel longa
Hinc leuius scitur que syllaba quāta locetur
nomen in as terminatum corripies
As As longā ponis. vt musas sed breuiabis
vt pallas adis vel ados archas adis vel ados
Nomen in as grecū. qḋ ponit in os genitiuū
indrāter ponit. plis numeri sꝑ. declinatio. accm̄
In greco variat pluralē tercia quartum
vt sedes illa ꝑpositio dematur
Es Es ꝓducta datur tn̄ hinc penes excipiatur
a verbo sum es est ab assum a possum corripies
Es cum cōpositis vt ades potes abbreuiabis
.i. gtūs fris crescentiā habens penultimā syllabam
Obliquus crescens qui corripit antesupremam
in ntō hoc nomen
In recto facit es curtā testis tibi miles
hoc nomen dea frugum producta
Sed res atqꝫ ceres et spes sunt lōga sedesqꝫ
.i. ntūs nequit corripi
Rectus qui tenet i sup es nescit breuiari
pro cꝰuis sꝑ. ntūs .i. penultima syllaba
Cum tenet hic e breuē tamē ante tis in gtō
parietis abietis .i. ꝑdecessores nostri
Vt paries abies. sic vsi ponere patres
quasi diceret ꝙ iste dcōnes causa necessitatis possunt breuiari
Forte tamē ratio concederet in breuiando
sꝑ. poete hoc nomen vt cōpes tripes
Multi dant longā pes et sua cōpositiua
q̄si di. plis casus nois greci terminatꝰ in es aliqn̄ corripit aliqn̄ ꝓducit
Pluralem greci variatum sepe notaui.

vt panis canis abltūm excipies
Is breuias. sextū casum trahes atqz dtūm — Is
adiungas vt vis lis vt q̄uis
Cunqz suis addes monosyllaba cōpositiuis
in ntō singulari hoc nomen. hoc pronomē. hoc aduerbiū
In rectis breuio quis et is bis eis sociādo
producta vt velitis auditis
Accētu longa verbi persona secūda
in plurali numero .i. in singulari numero
Plurali numero. facit is longā preeūte
possitis velitis auditis
Hinc tibi fint possis ꝓ teste velisqz vel audis
producit ntūs hoc est si gtūs ꝓducit penultimā syllabā
Protrahit is rect⁹ si protrahit i genitiuus
crescentiam nomē ppl'i et hꝫ samnitis in gtō ꝯiūctio aduersatiua
Crescēs. vt samnis longāqz dabit tibi q̄uis
vt dños dicit ad drām os oris quod producitur
Os longam ponis. tamē excipiat os ossis — Os
hoc nomen corripis
Cūqz potis dabit os breuias. vt cōpos ⁊ impos
vt pallas vt pallados
Nomen in as grecum breuiabit in os gtūm
ntūs sp. nominis quedam insula corripi
Rectus in os greci ceu delos habet breuiari
vt vulnus vt thus mus
Vs curtam ponis. tn̄ hinc monosyllaba demis — Vs
Et notāter nominātur isti casus. q̄ terminant in us ꝓductam
Declinās quarte genitiuū: tresqz sequētes
.i. ntūm accm̄ vocatiuū plurales
Plurales similes casus: producere debes
vt virtutis salutis
V gtūs habens longam: solet us dare recto
productā .i. exemplo telluris salutis
Longam: ꝓ teste tibi sit tellusqz salusqz
licet palus hꝫ u longā in penul. gti. scꝫ paludis. tn̄ s̄m Hora. corripit.
Tu tamen horati doctor paulus abbreuiasti

reperies vt panthus melampus
Inuenies aliqua grecoꝝ nomina longa
¶ Finita Tercia parte Alexandri
Sequitur Quarta pars

Incipit q̄rta pars

.i.accentuationes diuersas post hoc
Accentus varias decet hinc distin
diuidere .i.regulas
guere normas

¶ Incipit accētus metricus antiquus siue modernus magistri Alexādri(metricus)dico ad differētiam accentus prosaici(antiquus siue modernꝰ)dico.qꝛ de vtroqꝫ tractaẗ.et p̄mo de moderno.secūdo de antiquo.ibi Accētus normas Et dicit primo(decet)nos(distinguere).i.distinguēdo declarare(varias normas accētus).i.diuersas regulas(hinc).i.post p̄dicta.

De accētu modernoꝝ

.i.depressus .i.medio mō se habēs .i.eleuatus
Est grauis accētus.est et moderatꝰ.acutus
supple accētum tenuerunt.i.antiquoꝝ
Et circumflexum multi tenuere priorum

¶ Dicit ꝙ triplex est accētus.scꝫ grauis moderatꝰ et acutus(Et multi priorum)id est antiquorum tenuerūt(circumflexum)accētum.

Accentuū aliꝰ: Grauis, Moderatus, Acutus, Circūflexus — Accētus ē certa lex.i.regula ad eleuādā vel dep̄mendā syllabā vniuscuiusqꝫ p̄ticule orōis. Et hꝫ fieri casualiẗ in lr̄a.initialr̄ ī sylla.additialiter in dcōne.particulariẗ in orōne

sꝑ.accentus .i.descendit .i.non ascendit
Hic grauis est qui dep̄miẗ.nec tēdit in altum
inchoabitur sꝑ.eleuatur sꝑ.accentus
Vt grauis incipiet:sed ī altum tendit acutus
pro et .i.medio modo se hꝫ inter acutum ⁊ grauē sꝑ.accētus
Atqꝫ grauis medius et acuti fit moderatus
Est circūflexus grauis in p̄mo:sed in altum
extenditur sꝑ.accentum terminatur sꝑ modernoꝝ
Tollitur.inqꝫ grauē recidit.sed cessit ab vsu

Hic declarat sp̄ēs accētꝰ dicēs(ꝙ ḡuis accētꝰ ē ille q̄ dep̄miẗ.nec tēdit in altū).i.q̄dā dep̄ssiōe ꝯ̄ſiaẗ.Acutꝰ ē ille q̄ incipit vt ḡuis.ſꝫ tēdit ī altū(Moderatꝰ) ꝓo ē qui hꝫ mediā morā ḡuis ⁊ acuti Circūflexꝰ ꝓo incipit vt grauis ⁊ postea tollitur ī altum.⁊ iterum recidit in grauem.sed cessit ab vsu modernorum.

sp.syllabis sp syllabis .i.nunc apud modernos
In p̄mis medijsqz modo regim⁹ moderato
dictiones .i.vltima syllaba
Voces accētu finis regitur sub acuto

¶ Dicit ꝙ moderat⁹ accētus habet fieri (modo).i.apud modernos i primis ⁊ medijs syllabis. Et appellat̄ media syllaba quecūqz est īter p̄mam ⁊ vltimam. Accentus ꝟo acutus habet fieri in vltimis syllabis tm̄ Grauis vero accētus potest esse in quacūqz syllaba

sp.accentum vltima syllaba tenet
Accētum: per quem regit̄: vox vltima seruat
sp.accētum magis ꝓp̄e sp.syllaba
Aut hunc iunctaꝝ ꝓprius tenet vna duaꝝ
sp.accentum sp.syllaba scz moderato ⁊ acuto
Datqz grauem iure. quecūqz carebit vtroqz
sp.accētus sp.syllaba scz moderato ⁊ acuto
Hos solos vsu debes seruare moderno

¶ Hic autor probat ꝙ nos non habem⁹ nisi accētum grauem acutū et moderatum. Et d̄r ꝙ vltima vox.id est vltima syllaba.seruat accentum moderatum vel acutum. Et quecūqz syllaba caret vtroqz. id est moderato ⁊ acuto accētu dabit grauem accētum Et sic p3 ꝙ nos non habem⁹ nisi tres accentus.ideo dicit (Hos solos ⁊c̄)

.i.dictio vnius syllabe facit
Accentum tibi vox monosyllaba reddit acutum
sp.monosyllabe dictiones
Sunt quedā quib⁹ est grauis accētus q̄si null⁹.
.i.cōiunctiones .i.prepositiones
Vt cōiunctiue voces et prepositiue

¶ Causa hui⁹ est propter enclesim.quam habent cōiunctiones super accentum precedētem. ꝓpter casuale cui deseruiūt prepositiōes. ¶ Hic specialiter distinguit accētum dictionū in quib⁹ est.et hoc facit vsqz ad illam partem (Accentus normas) Et primo in dictionib⁹ monosyllabis. Et dicit ꝙ ipse monosyllabe dictiones proferuntur acuto accentu vt dos ⁊ flos. Deinde dicit ꝙ sunt quedam monosyllabe dictiones q̄bus est grauis accentus quasi null⁹ id est non omnino grauis. vt sunt cōiunctiones ⁊ prepositiones monosyllabe

.i.dictio hn̄s tm̄ duas syllabas tenet
Dictio cui: tm̄ duplex est sylla: seruat
sp.syllabam .i.siue sit longa siue breuis
Accētum supra primā, fit longa breuisqz

¶ Dicit q dictio duaꝝ syllabarum tm̄ seruat accētum supra primā syllabam. siue sit ipsa longa vt ples. siue breuis. vt honor. Si lōga causa est. q syllaba longa tenet duo tpa. Si breuis hoc fit ꝓpter euphoniā. siue ad drām dictionū interrogatiuaꝝ que in fine acuūtur

Hic agit de impedimētis accētus

illa cōiunctio illa ꝑpositio sicut illa ꝑpositio. i. simul
Ergo pro causa. circum. puta. pone vel vna
i. cum sint ptes indeclinabiles sꝑ. syllabas
Non declinata super extremas acuūtur
aliter i. drntia dictionum
Sic al's acuis. facit hoc distantia vocum
vt eo illo isto deriuas
De ꝓnomib⁹ aduerbia: q̄ facis: addas
illa dictio i. duaꝝ syllabarum
Huic acuendo sonat si fiat syllaba bina

¶ Dicit q ergo qn̄qꝫ ponit pro causa. vt in Ouidio. Illi⁹ ergo viuim⁹ et circū ꝑpō (puta). i. sicut (pone) p⁹. i. ꝓpe (vna). i. sil (al's). i. alit' l' i alio loco (nō declinata). i. cū sint ptes īdeclinabiles acuūt sup extremas syllabas. Causam subdit dicēs (facit hoc distātia vocū) q̄si dicēt q acuūtur in fine ad drām ipsaꝝ dictionū qn̄ aliud sicant ergo scꝫ ꝯiunctionis circa nominis a circus. puta et pone verboꝝ. vna nomis. ⁊ alias nominis. q tunc acuūtur in primis syllabis. Deinde dicit q aduerbia a pronominibꝫ deriuata similiter acuūtur in fine. vt hic illic istic. Huic etiaꝫ acuitur si per dieresim duaꝝ syllabaꝝ efficiat.

hoc ꝓnomen hoc nomen vt ij dij
ij profers et dij debet tamen ij dupla scribi

¶ Dicit q hoc ꝓnomen ij et hoc nomē dij debent ꝓferri per simplex i et debent scribi per duplex ij

i. ols dictio barbarica et greca i. s'm latinam declinationē
Omnis barbara vox nō declinata latine
sꝑ. syllabam tenebit
Accentum sup extremā seruabit acutum
i. qn̄ declinantur scd'm latinam declinationem
Nostra sed accētum dat declinatio nostꝛ

¶ Nota q dictionum alie sunt barbare. alie grece. alie latine. De barbaris ⁊ grecis dicit q acuūtur in illis casibus in quibus non sequūtur latinam declinationem. Causa est vt notetur differentia inter ipsas et latinas. Si vero ad nostram declinationem reducantur tunc faciunt accentum nostrum scilicet in prima syllaba. et hoc est quod dicit (Nostra sed accentum ⁊c)

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

.i.cōiunctio encletica .i.syllabe
Attrahit encletica vox accētum sibi vocis
.i.precedētis supple accentū.i.vltima syllaba. tenet
Premisse .q̄ eum finalis syllaba seruat
Dicit q̄ vox encletica vt q̄z.ve.ne attrahit sibi accētum vocis p̄misse id est p̄cedētis syllabe.qui quidem accētus debebat cadere sup primā syllabam dc̄onis sequētis.et p̄pter encleticam vocem cadit sup finalē syllabam.vt cum d̄r putasne.Habet eñ enclesis fieri in partib9 indeclinabilibus.et quia cōiunctio est magis indeclinabilis q̄z alie partes orationis.ideo per ipsam tantum fit enclesis
dc̄onis syncopate tenet
Accentum vocis concise.littera seruat
retineret sp̄.accentum dictio
Que seruaret eum.si vox p̄fecta maneret
sp̄.littera .i.generalis norma
Que sibi si desit.huic publica regula seruit
sp̄.iam dicta locum dabit
Regula vocali cedet tamē ipsa sequenti
Cōstrue(lr̄a)sc3 vocalis(vocis).i.dc̄onis(cōcise).i.syncopate(seruat eum)sc3 accētum quem(seruaret si vox).i.dictio(maneret p̄fecta).i.integra.z hoc est verū si vocalis maneat in dc̄one.qd̄ p3 in ista dc̄one deum p deo z.letus p letatus.tūc illa dictio subiacet regule cōmuni.vt inuit iste v̄sus(Que sibi si desit)Dicit vlteri9 q̄ regula ipsa q̄ dicta ē superi9(cedet).i.locū dabit cōmuni(vocali sequēti).i.dum vocalis sequatur vocalem dc̄onis syncopate.Hoc p3 in hac dc̄one audiit.Primo enim dicebam9 audiuit.z cadebat accētus supra illā syllabā di.z licet i maneat in dc̄one syncopata.tñ supra ipsam nō cadit accētus p̄cedentis syllabe.Et hoc id̄ est.quia vocalis sc3 i sequitur
tenet.i.dictio pluriū syllabarū sp̄.syllabam
Accentum seruat polysyllaba vox sup illam
sp̄.syllaba p̄cedit sp̄.syllabā pducta sp̄.syllaba
Que p̄eit extremā.si lōga sit hec aliter non
correpta manet .i.sup antepositam syllabam
Si breuis ē sedet accētus sup ante locatam
pro vel sp̄.syllabba correpta sp̄.accentum
Siue sit illa breuis.seu lōga.tamē tenet illum
Datis duab9 regulis.sc3 de monosyllabis z dissyllabis dc̄onib9.nūc intēdit de polysyllabis.Dicit ergo si penultima dc̄onis polysyllabe fuerit longa accētus p̄cedētis syllabe cadit sup illam.vt maiestas Si v̄o fuerit breuis cadit accētus sup antepenultimā syllabā.vt bonitas siue

illa antepenultima fuerit breuis vt bonitas. siue lōga. vt sanitas. tñ tenet illum scz accentū. et hoc sup ante penultimā syllabam.

tenet sp. suis hoc vbū hoc vbū

Accentū seruat cum cōpositis facit et fit

pro qñ vt malefacio tenet

Dum vox cōposita vocalem seruat eandem

¶ Hic autor ponit exceptionē a regula pdicta dicēs. q facio et fio cum suis cpositis eādem vocalē retinētibus seruant accentū simplicis dcōnis vt benefacio calefacio. Si vocalis mutet subiacēt regule ci vt inficio.

hoc aduerbiū vt aliqū .i. breuiter profertur

Quādo cōpositū festinat et inde: licet sint

producta locabis vt deintus vt delōge. hoc aduerbiū

Longa: simul pones intus longeqz deinceps

His orsum iunges. sic dicas forte seorsum

¶ Dicit q (qñ cpositū) vt siqñ (et inde) vt deinde (intus) vt deint9 (lōge) vt delōge (et deinceps licet sint lōga) in penultima syllaba. tñ habēt accētum pdominantē in antepenultima syllaba. et hoc ideo ne videantur esse due dcōnes. Deinde dt (His orsum iūgas) .i. cōposita ab orsū vt deorsum. Et alij habēt sic (Utiqz deniqz pones) In his em̄ cadit accētus sup antepenultimā dictionis scdm Priscianum

illam dictionē morando illam dcōnem

Pleraqz pferre cunctando vel vtraqz disce

Dicit tu disce pferre pleraqz l' vtraqz cūctādo .i. morādo sup pe. syll'am

Barbarus el acuit. obliquis regula seruit

¶ Dicit q noīa barbara i el temīata in ntō hñt accentū acutū in vltīa syll'a. vt michael gabriel israel. et sic excipiūtur a regl'a. sz in obliquis habent accētum sup penultimam syllabam p regulam superius datam. et sic seruāt nostrum accētum. ¶ Cōstrue (barbar9) .i. nomen barbarum (acuit el) sz regula de accētu (seruit obliqs) qz nro accētu pferunt

.i. predicte exceptiōes modum variare

Hec excepta solent vsum mutare legēdi

Hunc etiam mutat lector si questio fiat

¶ Autor excusat se dicēs q (hec excepta) .i. pdicte exceptiōes (solēt mutare vsum legēdi (Quidā tamē p hypallagē legūt dicētes (vsus legēdi solet mutare hec excepta) pdicta. Deinde dt q (lector mutat hunc) sciz vsum legendi (si questio) .i. interrogatio (fiat) qz tūc dcōnes in fine acuuntur. scz qñ interrogatiue ponūtur. q alias forte deberēt grauari

sp. noīa proferre

Greca per accētum debes formare latinum

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Nunc dicit ꝙ nomina greca debent proferri scḋm accentum latinū. et hoc intellige quādo reducūtur ad declinationem latinam aliter nō. vt p̄z in hoc nomine helena greco ꝛ latino

regulas modus antiquoꝝ
Ccētus normas legitur posuisse vetustas.

De accētu antiquoꝝ.

sp̄.normas tenendas
Nō tamē has credo seruādas tempore nostro

¶ Autor superi⁹ dixit de accentu modernoꝝ. nūc dicit de accētu antiquoꝝ qui tñ non ē seruādus tp̄e nostro. Sꝫ de ipso ponit veteꝝ regulas. vt si reperiam⁹ libros veteres eos ꝓnūciare sciam⁹

.i.naturaliter dictio vnius syllabe
Si sit natura monosyllaba dictio curta

Circūflectatur. sed si breuis est acuatur

¶ Dicit ꝙ si dictio monosyllaba naturaliter producatur. vt dos ꝛ flos tunc ꝓferꝛ accentu circūflexo. ꝛ si breuietur naturaliter tūc proferꝛ accentu acuto. vt par far quis dux crux

sp̄.syllabam sp̄.aliqua
Si teneat primā dissyllaba dictio longam

supple syllaba .i.antiquoꝝ.p̄cepta
Sitq̄ȝ suprema breuis veteꝝ si iussa sequaris

.i.p̄ma syllaba sp̄.syllabis
Circūflectatꝛ prior. in reliquis acuatur

Dicit ꝙ si dictio dissyllaba primā ꝓducat ꝛ vltimā corripiatꝛ. s̄m antiq̄s p̄ma circūflectatꝛ ꝛ alia acuto accētu ꝓferatꝛ. vt mittat legat mādat.

tenebit regulam dictio duaꝝ syllabarum
Seruabit legem polysyll'a dictio talem

breuis sp̄.syllaba precedit
Si sit correpta penultima. q̄ p̄cit illi

siue longa siue .i.acuto accentu ꝓferēda
Seu sit ꝓducta seu non. tamē est acuenda

sp̄.syllaba correpta sp̄.syllaba producta
Si sit suprema breuis. et penultima lōga

.i.naturaliter sp̄.penultima syllaba
Fiat natura. sit circūflexus in illa

¶ Dicit ꝙ q̄n dcō polysyll'a corripit penultimā tūc illa syll'a(q̄ p̄it illi penultie syll'e) ē acuēda. i. acuto accētu ꝓferēda siue sit ꝓducta vt amabil' siue nō vt legibil'. Deīde d̄r ꝙ si sup̄ma. i. vltia syll'a sit breuis. ꝛ penul. sit lōga natural'r tūc accēt⁹ circūflex⁹ fit i illa syll'a. vt hōrat hōrād⁹.

hoc aduerbium .i.similes dcōnes
Illic in fine circūflectes sociosqz
¶ Dicit autor tu circūflectes in fine hoc aduerbiū illic ꝛ socios suos.i. similia aduerbia.vt illuc istuc illac istac illo ꝛc̄.Hoc ē oīa aduerbia descendentia a ꝓnominibꝫ habēt accētum circumflexum in vltīa syllaba

Vltima ꝓducta tibi sit ac antesuprema
sꝑ.syllabam hoc nomen
Ante supremam acue.sic testificatᷣ athene
¶ Dicit autor ꝙ si vltima ꝛ antesuprema .i.penultima syllaba sit ꝓducta debet ante suprema proferri acuto accentu.vt athene
longam positio facit penultimam syllabā
Sed si ꝓductā positura dat antesupremam
sꝑ.penultima acute correpta sꝑ.syllaba producta
Hec acuendo sonat.breuis vltima lōgaue fiat
¶ Hic dt au.ꝙ si penultīa sylla ꝓducatᷣ ꝑ positionē.tūc ipsa sonat acuēdo.i.acuto accētu ꝓfertᷣ siue vltima sit breuis vt amādꝰ.siue sit lōga vt (amādos
.i.non oīno .i.regulas ꝯsuetudo
Noster nō penitꝰ has normas ꝑꝓbat vsꝰ
¶ Dicit(penitꝰ)ꝓptᷣ accētum circūflexum q̄ moderni nō vtuntᷣ.Quasi dicat ꝙ he regule de accētibꝫ antiq̄ꝝ apud modernos nō approbantᷣ
vt daniel .i.syncopata talis figura
Barbara.concisa vox.vsus.et enclesis.ista
destruūt aliquando .i ꝓpter differētiam vocabulorum
Quassant interdū.facit hoc distātia vocum
¶ Hic assignat quedā impedimēta q̄ interdum(quassant).i.destruūt regulas de accētibꝫ modernoꝝ ꝛ antiquoꝝ.Et dt(vox).i.dictio barbara.vt daniel emaus.vel(concisa).i.syncopata vt celicolum ꝑ celicolaꝝ (vsus)scꝫ loquēdi.vt de longe vt helena media ꝓducta.licet corripi debeat(et enclesis).i.encletica ꝯiunctio.vt dixitqꝫ quecūqꝫ(ista quassant interdū)scꝫ que diximꝰ.Et causa est.qꝛ facit hoc distātia vocum.i.h̄ fit propter differētiam vocabulorum.Enclesis est que attrahit accentum de vna syllaba in aliam.vt superius dictum est

De modis pausandi

tribus modis
P Ausat tripliciter lector.distinctio plena
pro qꝛ distinctio
Namqꝫ.fit.et media.fit subdistinctio terna
¶ Hic autor determinat de accentu prout est particulariter in oratiōe Et dt sic(lector)ille qui legit(pausat).i.accentū facit tripltᷣ.Q.d.ꝙ tres sunt pause ī mō loquēdi.s.distictio plena.distictio media.ꝛ subdistictio

Si suspensiua fiat constructio. quando
Pausat. tunc media potest distinctio dici
Si sit perfecta constructio. sed tamen addi
congruum est teneri
Cõuenit. vt plena sentẽtia possit haberi
Si lector pauset. ibi subdistinctio fiet
Completo sensu fiet distinctio plena
ista talis figura variato
Hec est periodus mutato nomine dicta

¶ Hic declarat autor illas pausas supradictas. Et dicit si constructio stat suspẽsiue quã lector pausat ibi. tũc talis pausa dr̃ media distinctio et figuraꝛ sustinẽdo vocem donec pfectio ꝯstructionis inueniaꝛ. Deinde dicit ꝙ si ꝯstructio sit pfecta. ita tamẽ ꝙ aliqđ addi cõueniat vt sentẽtia possit haberi plene si lector tũc pausat talis pausa debet dici subdistinctio. Preterea dt̃ ꝙ cõpleto versu vel sensu. i. cõpleta sñia tũc fit pausa q̃ dicit plena distinctio q̃ etiam alio noĩe dr̃ periodus. Et hoc est quod dicit (Hec est periodꝰ ꝛc̃) Dictaꝝ trium pausaꝝ patẽt exempla in hac periodo. Si qđ agis. Ecce media distinctio que alio noĩe dr̃ coma prudẽter agas. Ecce subdistinctio q̃ alio noĩe dicit colon. ꝛ respice finem. Ecce plena distinctio que alio noĩe dicitur periodus

Est metrum media distinctio. finis habetur
Versus periodus. est subdistinctio punctus

¶ Hic docet mutare nomĩa dictaꝝ pausarum. Et dt̃ ꝙ media distinctio dr̃ esse metrum. ꝛ intellige scđm grecos (finis ꝟsus) id est constructiõis totiꝰ (habeꝛ periodꝰ) Et dr̃ periodus a peri qđ est circum. ꝛ odꝰ cantus quasi circularis cantꝰ. qꝛ sicut in circulo est pfectio rotũditatis. ita ista periodꝰ habet locum in fine perfectaꝝ cõstructionum. Subdistinctio dicit alio noĩe punctus taliter figuratus
multotiens .i. ecõuerso
Pro puncto sepe metras. sꝫ nõ retrouerte
Sustentãs pausas. si bis metrare recuses

¶ Hic ostẽdit quõ vna pausa ponit ꝓ alia. Dicit em̃. tu (metras). i. facis metꝝ seu mediam distinctionẽ (sepe pro puncto). i. ꝓ subdistinctiõe Pro puncto em̃ eleuato p̃t legẽs facere punctũ depssum. vt hic. Manus habẽt ꝛ nõ palpabũt. pedes hñt ꝛ nõ ambulabũt nõ clamabũt in

gutture suo. In qualibet istaꝝ orōnum est ꝑfecta orō. sed tñ exigit ali-
quid addi. ⁊ sic in q̄libet est punct⁹ eleuat⁹. i. subdistinctio. Sꝫ si vis fa
cere punctū depressum. i. mediā distinctionē ꝓ puncto eleuato. i. ꝓ sub
distinctiōe. ne eadē pausatio pluries repetita fastidiū generet. potes fa
cere ꝙ dicas. Man⁹ hn̄t ⁊ nō palpabūt. pedes hn̄t ⁊ non ambulabūt.
nō clamabūt in gutture suo. Sed dt̄ ꝙ non fit ecōuerso. vt ꝓ metro fi
at punct⁹. non em̄ debem⁹ ponere punctū eleuatum ꝓ puncto depsso
Et rō hui⁹ est. q͛ minoris ē supplere vices maioris ⁊ nō ecōuerso. Me
dia em̄ distinctio cū fiat in ꝯstructiōe suspensiua minor est q̄ꝫ subdistin
ctio q̄ fit in orōne ꝑfecta (Sustētās pauses ⁊c̄) Dicit ꝙ in ꝟsu si te pi-
get facē plura metra. i. medias subdistinctiōes vel legē puncta depssa
potes legē vocē tuā aliquātulum sustinēdo. vt cum dr̄ rege veniēte ad
ecc̄iam: deum hr̄e pre ocul̄. orare ꝓ pctōrib. exaudita est orō ei⁹ ⁊ ꝓfuit
illi. In q̄libet pausationū istaꝝ esset metꝝ si velles. sꝫ si recuses illud po
tes legē nec deprimēdo vocē nec eleuādo. sꝫ eq̄liter sustinēdo. Totum
istud ptꝫ in legēdis eplis ⁊ euāgelijs ⁊ alijs ſmonib. Itē period⁹ non
inuenit̄ nisi semel in q̄libet ꝟsu. ⁊ ꝓpter h̄ non ē in eodē ꝟsu ipsi⁹ repeti
tio. ꝓpter qđ nō oportet aliqđ repiri preter periodū qđ suppleat vices
ei⁹. Itē ſm alios punctū est signū segregās intellectū ⁊ spm̄ recreās ꝓ
latoris. Et ē duplex scꝫ essentialis ⁊ accn̄talis. Essentialis pūctus ē qui
sp̄ quacūq̄ꝫ ponit̄ orōne in fine. Sūt aūt puncti essentiales q̇nq̄ꝫ. scꝫ su
spēsiu⁹. ⁊ ē simplex ꝟgula q̄ solet quietis gr̄a poni anteq̄ꝫ sensus alicui⁹
clausule habeat̄. vt mors. Geminus pūctus est q̇ vtimur vbi clausula
maiorē quandā quietē hꝫ ⁊ tñ sp̄ est sensus imꝑfect⁹. vt mortuusq̄ꝫ. Co
ma est cū plan⁹ pūctus in supiori pte linee posit⁹ est vel i inferiori cū ꝟ-
gula superi⁹ posita eleuata q̇ vtimur. vbi sensus nō est expleto nume-
ro cōclusus. vt mors obitusq̄ꝫ terribilis ē his. Colon ē pūctus plan⁹ in
inferiori pte linee posit⁹ quo vtimur vbi sensus toto corpe ē abrut⁹. vt
mors obitusq̄ꝫ terribil̄ est his. q̇ꝝ cum vita oīa extinguūtur. Period⁹
est pūctus plan⁹ cum ꝟgula inferi⁹ circūflexa q̄ vtimur in fine clausu-
le. vt mors obitusq̄ꝫ terribilis ē his. q̇ꝝ cum vita oīa extinguūtur. non
his q̇ꝝ laus emori non p̄t. Accidētalis pūctus ē qui nō semꝑ sꝫ ex aliq̇
accidēte in orōne ponit̄. Sunt aūt puncti accidētales q̄tuor scꝫ intro
gatiu⁹. ⁊ est q̇ interrogationē ſcat. vt sꝫ vos q̇ tandē. Exclamatiu⁹ seu
admiratiu⁹ est q̇ admirationē cum exclamatiōe ſcat. vt tāte ne animis
celestib⁹ ire. Semipūctus ē virgula q̄ in fine linee ponit̄ cum dictio im
perfecta ē cui⁹ ps in sequentē lineā trāsit. vt qū parēthesis ē intꝑposita
orōi sn̄ia duplici sigta discole. vt nāq̄ꝫ (fateor em̄) dū me galathea tēbat

Capitulū duodecimū et vltimū

multis speciebꝫ partita
Lurib⁹ est mēbris distīcta figura loq̄le
scꝫ membra figure locutionis
Hec sunt schema. trop⁹. metaplasm⁹ rursus eaꝝ

Quālibet in species ꝓprias distinguere debes

¶ Alexāder ↄ̄nter in h̄ vltimo capl'o intēdit determiare de figuris lo- cutiōis. Et p̄mo diuidit eas i generali. scd'o in sp̄ali. secūda ibi (Quā- libet in sp̄es) Ad p̄mā p̄tem sic d̄t (figura loq̄le) .i. figura locutiōis (est distincta) .i. diuisa (plurib' membris) Quasi dicat ꝙ figure locutionis sunt multiplices (sunt schema tropus ꝛ metaplasm') Deinde subdiui dit figurā locutiōis dicēs (rursus debes distinguere quālibet eaꝝ in ꝓ prias species (vt patebit in sequentibus

Sunt species alie scripto vel voce figure

Hec sunt exēpla pleonasm' acyrologia

etiam sunt figure taliter dicte

Et cacosyntheton. et eclipsis tantologia

Amphibologia. tapinosis. macrologia

Perissologia. cacephaton. alleotheta

¶ Nota ꝙ triplex ē figura scz dcōnis locutiōis ꝛ ↄstructiōis. De figu- ris ↄstructiōis hic p̄ncipalr' nō intēdit. s3 de figuris locutionis ꝛ dcōis Et ē sciendū ꝙ figura dcōnis fit i dcōne. vt audijt ꝑ audiuit Figura lo cutiōis fit in mō loquēdi. vt fistula pflauit buccas .i. bucce pflauerūt fi stulā. Figura ↄstructiōis fit in mō ↄstruēdi. vt ego ꝛ tu legim'. De fi guris ↄstructiōis dictū est superi' in capl'o de regimīe dictionū. ibi scz. (Hic iubet ordo libri) Et nota ꝙ iste figure dicūtur vitia annexa. ꝛ ha bent excusari per tropum. de quo ibi) Multa tropi ꝛc)

ptū non p̄t adiungi

Sed nequit his soloe vel barbar' associari

excusata

Sunt etenim vitia nulla rōne redempta

¶ Hic d̄t ꝙ (soloe) .i. solœcism'. vel (barbarus) .i. barbarism' nequit as sociari p̄dictis figuris seu vicijs annexis. eo ꝙ sunt vitia nulla ratiōe re dempta. Hoc aūt d̄r vt caueam' nos ab eisdē. q̄uis metaplasmus ex- cuset barbarismum. et schema solœcismum

.i. barbarismus dcōnis

Barbarus est vocis corruptio facta latinę barbarism'

illud formamus producēdo mediā syllabam

Hoc vitiū facimus dicendo domina dn̄s

¶ Barbarism' dicitur q̄si mos barbar'. ꝛ dicūtur oēs barbari q̄ non sūt greci vel latini. Dicit ḡ autor (barbar') .i. barbarism' est corruptio vocis latinę fcā Barbari eīn veniētes romā corrūpebāt ꝓprietates vo cis latię Jō dicebāt latini. isti ↄmittūt barbarismū .i. h̄ vitiū faciūt dicē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

do.dña dñs media ꝓducta.que poti⁹ est corripiēda.¶ Pro quo sciēdū ꝙ barbarism⁹ vel dissonās.ꝛ qui apud poetas metaplasm⁹ dicit͛ est cō tra latini sermonis legem aut scripta aut ꝓnunciata vitiosa oratio. Et cōmittit͛ octo modis. Primo additiōe.ꝛ hoc quinqꝫ modis scꝫ lr̃e sylla be temporis toni ꝛ aspirationis. Additione lr̃e quādo vltra rationem littera adiūgitur vt relliquias danaum ꝓ reliquis. Additiōe syllabe: cum vltra rationem syllaba adiungitur. vt mauors pro mars. Addi tione tp̄is.cum correpta sylla̅ ponit͛ ꝓ longa. vt Italiam fato profug⁹. Additiōe toni. vt si quis roman⁹ accētu circūflexo ꝓferret cum leuiter proferri debeat. Additiōe aspiratiōis. vt si quis coronā cum aspiratiōe proferret cum leuiter ꝓferri debeat. ¶ Secūdo cōmittit͛ barbarismus etiam quinqꝫ modis detractiōe scꝫ lr̃e syllabe. tp̄is toni ꝛ aspirationis ¶ Detractiōe lr̃e cum detracta lr̃a structure gr̃a syllaba lōga corripit͛. vt apud Lucillum. Pretor ne fias ꝓ pretor. vel cum simpl'r lr̃a detrahi tur. vt imitis achilli ꝓ achillis. ¶ Detractiōe syllabe. cū structure gra tia syllaba detrahitur. vt repostum ꝓ repositum. ¶ Detractiōe tēpo ris cum structure gr̃a ꝓducta ꝓ breui syllaba ponit͛. vt feruere leucan tem ꝓ feruere. ¶ Detractiōe toni. vt si quis roman⁹ acuto ꝓferret ac centu cum circūflexo ꝓferri debeat. ¶ Detractōe aspirationis. vt si q̄s homo sine aspiratiōe ꝓferret. cum debeat dici hō cum aspiratiōe. Ter cio immutatiōe sil'r barbarism⁹ cōmittit͛ quinqꝫ modis. scꝫ lr̃e syllabe temporis toni ꝛ aspirationis Immutatione littere aut syllabe si litte ram pro littera syllabam pro syllaba posuerimus. vt olli pro illi. quum pro cum. Immutatione temporis. si temp⁹ pro tempore posuerim⁹. vt ceterasqꝫ tractusqꝫ. Immutatiōe toni si accētum ꝓ accētu posuerimus vt dos acutum ꝓ circumflexo. Immutatiōe aspiratiōis. si phi posue rim⁹ pro psi et ecōuerso. vt hamo ꝓ amo. omo ꝓ homo. ¶ Quarto trās mutatiōe cōmittit͛ barbarism⁹ etiam quinqꝫ modis. scꝫ lr̃e. syllabe. tē poris. toni. ꝛ aspiratiōis. Trāsmutatione lr̃e. vt euandre pro euander. Trāsmutatiōe syllabe. vt disciplīne ꝓ disciplina. Trāsmutatiōe tp̄is. vt si q̄s diceret latin⁹ antepenultima ꝓducta ꝛ penultima correpta. cū debeat ecōtrario dicere. Trāsmutatiōe toni. vt si q̄s diciret adamanti u⁹ trāsmutato accētu acuto antepenultime in penultimā. Trāsmuta tione aspiratiōis. vt si q̄s dicēt incoho trāsmutata aspiratiōe penultīe i vltimam. ¶ Quinto iotacismo cōmittit͛ barbarism⁹. vt si lr̃a sup istuū decorem ostēdat͛ in dictionib⁹. vt dñi i lr̃a nimium protēta. ¶ Sexto labdacismo barbarism⁹ cōmittitur. vt si l littera sup istum decorē ostē datur in dictionib⁹. vt alma littera nimium protenta. ¶ Septimo me tacismo barbarismus cōmittitur. cum in fine dcōnis pronunciatur m. sequēti dictione a vocali incipiēte que tātum scribi non autem enunci ari debeat. vt quosdam tandem abutre. ¶ Octauo hiatu cōmittitur barbarismus cum plures inter se vocales sine consonante concurrūt. vt eo usqꝫ acies.

Barbara lexis

.i. dictionibus

Si tamen eloquijs cōmiscis verba latinis

sp. antiqui talem figuram
Barbara. doctores hāc dicāt barbaralexim
¶ Quasi dicat q latini vtūtur vbis barbarorum in sermonibus. et tale viciū dr barbaralexis. idest ratio barbarorum. Donatus tamen dt q barbarismus fit in lingua latina. et barbaralexis in peregrina. Vñ barbaralexis est tota peregrina dictio orōni inserta latinę. vt apud Ciceronem Quem purpura regalis nō ꝯuenit cum sardorum mastruca mutauit qd sardum est vocabulum. Et apud maronem. Arma virum tabuleqꝫ. et troie gaza per vndas. quod Persicus est terminus

talis figura vitiosa compositio dictionum
Est soloecismus incōgrua copula vocum soloecismus.
Sunt exempla
Vt si dicatur vir bellica sponsa pudicus
¶ Soloecismus dicit quasi mos soloecesium. Soloe em̄ est quedam ciuitas int greciam et barbariam. cuius ciuitatis ppli veniētes Athenas vt linguam atheniēsium addiscerēt suam parit et illorum corrumpebāt. vñ et libuit atheniēsibus vt illud vicium soloecismus vocaret. Nūc ꝯsequenter autor declarat qd sit soloecismus dicēs. Soloecismus est incōgrua copula vocum. vicium in cōtextu partium orōnis ꝯtra regulas artis grāmatice factum. vt si dicat vir bellica. sponsa pudicus. deberemus em̄ dicē. vir bellicus. sponsa pudica. Item soloecismus quidem apud poetas schema ab asino capitone imparilitas. et a vetustioribus scribilego dicebat. et est. incōueniēs romano sermoni iūctura vborum. Et cōmittit sedecim modis. Primo cum vna ps orōnis ꝑ alia ponit. vt toruūqꝫ repēte clamat ꝑ torue etc. Secūdo cum genus ꝑ genere ponit. vt purpurea narcissus. pro purpureus. Tercio cum finitum nomē ponit ꝑ infinito. vt si dicamus de absente. hic facit ꝑ hic fecit. et de p̄nti is fecit ꝑ is facit. Quarto cum casus ꝑ casu ponit. vt vrbem quam statuo vra est. ꝑ vrbs. Quinto cum numerus ꝑ numero ponit. vt ps in frustra secāt. ꝑ secat. Sexto cum ꝑsona pro ꝑsona ponit. vt danai qui parāt atridis qꝫ pamū arma sumite. ꝑ qui paretis. Septimo cum tempus ꝑ tpe ponit. vt nec veni nisi fata locum sedemqꝫ dedissent. veni ꝑ venissem. Octauo cum verborum significatio ꝑ fcatione ponit. vt spoliant oēs et corpa nuda relinquūt. ꝑ spoliāt. Nono cum vborum modus ꝑ mō ponit. vt at rutilo regi ducibus ea mirāda videri ausonijs. ꝑ videbant. Decimo cum aduerbia localia ꝑ alijs aduerbijs ponūtur. vt intro sum ꝑ intus. Undecimo cum ꝑpositio pro ꝑpōne ponit. vt rapuit in fomite flammam ꝑ ad fomitem. Duodecimo cum vnus compationis gradus pro alio ponit. vt respōdit iuno saturnia sancta deorum ꝑ scissima. Decimotercio cum due dcōnes in orōne geminātur abnegatiue. vt nihil nunqꝫ peccaui. ꝑ nil vnqꝫ. Quartodecimo cum ꝑticula p̄mo loco ponēda postponitur vel ecōuerso. vt cum dicis. Armaqꝫ virorum ꝑ arma virumqꝫ. Quītodecimo cum accentus pro accentu ponit. vt lōgo post tpe venit. ibi (post) qd graui accētu ꝓnunciādum esset ꝓnūciat acuto. Sextodecimo cum vnum

salutātes saluete dicam⁹. Fiunt p̄tea pluribꝫ aliis modis solœcismi q̄s rep̄hendēdo magis q̄ imitādo notare possum⁹. Et nota q̄ int̄ solœcismū ꝛ barbarismū hoc int̄ est. qꝛ solœcismus hꝫ discrepātes voces int̄ se vt vir bellica. barbarism⁹ ꝟo fit i singulis dcōibꝫ scriptis vel ꝓnūciatꝫ

ille figure vitande

Barbaris et soloe tibi sunt penit⁹ fugiende

¶ Dicit q̄ barbaris. i. barbarism⁹. et soloe id est solœcism⁹. sunt penit⁹ fugiende tibi. id est non debent vsitari

i. nō ꝓpria significatione talem figuram

acyrologia i **Mpropie posita vox format acyrologia**

Sunt exempla

Si dicas requiē timeo vel spero laborem

¶ Determiato de barbarismo ꝛ solœcismo Nūc p̄ticulant̄ ꝓcedit i declaratione vniuscuiusq̄ viciorꝫ annexorꝫ. Et p̄mo def̄niat de acyrologia dicēs (vox). i. dictio (ip̄rop̄e posita format acyrologiā) vt (Si dicas requiē timeo vel spero laborē. Itē acyrologia ē dictio min⁹ ꝯueniēter elata. vt At sperate deos. ꝓ timete vel nō ꝓp̄riis dcōibꝫ obseruata sententia. vt accedo ad ignem hūc ꝓ accedo ad meretricem

i. malum sonū faciens talis figura exemplū est

Cacephatō **Dictio turpe sonās cacephaton arrigit aures**

Detur in exemplū. vt tu cum compare ludis

¶ Cacephaton est obscura enūciatio. vel in composita dictione vel in vno verbo. vt numerum cum nauibus equat. et in Therētio habetur Arrige aures pamphile ꝛc̄.

talis figura

pleonasm⁹ **Atq̄ superuacua dici debet pleonasmus**

Additio vocis. vt sic est ore locuta

¶ Pleonasm⁹ ē sup̄uacue vocꝫ additio ad plenā ſcationē vt sic ē ore locuta. Ecce ly (ore) sup̄uacue addit̄. qꝛ satꝫ itelligebat̄ p illā dcōēꝫ locuta

sp̄. ſcatum dictionibus talis figura

Tātologia **Siguat idem verbis diuersis tantologia**

Exultans redeo rursus gaudensq̄ reuertor

¶ Tantologia est eiusdem verbi repetiti vicium. vt in exemplo autoris (Exultās redeo rursus gaudensq̄ reuertor) Nam iste clausule idē significant. licet per diuersa verba

sp̄. in orationibus talis figura

Eclipsis **Dicitur vni⁹ verbi defect⁹ eclipsis**

Hoc secum precibus ne bonū parere precātis

Eclip̄is est quedam defect⁹ necessarie dc̄onis. que poni deberet vt constructio fieret plena. id est perfecta. vt (Hoc secum) deficit loquebatur (precib⁹ ne bonum parere precantis) deficit ibi. sit. Et dicitur eclipsis ab e quod ē extra. et clepos clepis. quod idem ꝙ furor aris. quia q̄d subtrahimus furamur

sp. humilia humiliatio
Cum per verba rei magne submissio fiat
talis figura
Tunc tapinosis erit si dicatur mare gurges — Tapinosis

Tapinosis est humilitas rei magne non id agente. id est significante sententia quod demonstrat Construe (tapinosis erit) tunc pro quando submissio rei magne erit per verba. scilicet humilia (vt si dicatur mare gurges) gurges est parue aque riuus

.i. vitiosa illa figura
Et male confusa cacosyntheton est vocitāda — Cacosyntheton
composito dictionum est exemplum
Congeries vocum te mouit prelia contra
percutit retro
Discipulos cedit cū virgis terge magister

Cacosyntheton est vitiosa dictionū compositio Construe (Cōgeries) .i. compositio (vocum) .i. dictionum male confusa .i. male ordinata (est vocitāda cacosyntheton) Deinde ponit exemplū (Cedit cū virgis discipulos terge magister) Iste dcōnes confuse locātur. quod patz ipsas reducendo ad debitum ordinem

talis figura dictionum
Perissologia dicēda superflua vocum — Perissologia
Additio: sine vi rerum que significātur
Qua poterāt ibant. sed non qua nō potuerunt

Perissologia est superflua additio vocū .i. dictionū. sine vlla vi rerū. vt ibāt qua poterāt. sed non ibāt qua non potuerūt. Multa enī sunt hic superflua que non hn̄t vllam vim rez. Bene scim⁹ ꝙ non ibāt nisi per locum per quem poterant. superfluū ergo est hoc addere

Cum res comprēdit varias sentētia longa
talis figura committitur inspicimus
Macrologia datur. prologis hoc sepe videmus — Macrologia

In istis metris dr̄ ꝙ cum sn̄ia longa cōprehēdit res varias .i. nō necessarias. tūc cōmittitur macrologia: vt in hoc exēplo. Legati non impetrata pace vnde venerāt reuersi sunt. Ideo dr̄. hoc sepe videm⁹ in ꝓlogis. q: multa cōtinentur in ꝓlogis que nō sunt necessaria

36

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

talis figura declarans
Amphibologia Amphilogia cõstructio non manifestans
plane est exemplum
Sensum perfecte. puto te sociũ superare
Hoc fit multotiens: quia nõ determino plene
.i. cõceptum impediente
Affectum mentis defectu prepedienti
.i. duplex sententia orationibus
Siue duplex sensus ex verbis possit haberi

¶ Amphibologia est ambiguitas sermonis seu dcõnis q̃ fit p̱ accũ casum. vt si q̃s dicat puto te socium supare. aut per cõmune ṽbum. vt criminaꝝ cato. aut p̱ distinctionem. vt vidi statuam: aureã hastam tenentem. Fit etiam per onomia. vt si quis aciem dicat ꝛ nõ addat oculorũ vel exercitus vel ferri. Fit preterea pluribꝫ alijs modis quos recensere omnes ne nimis prolixus sim non oportet. Onomia sunt ea quorum varia sunt significata. vt acies et lira.

.i. viciose ponit talis figura
Alleotheta Cõfundit casus numeros genꝰ alleotheta

¶ Alleotheta est gñale viciũ. ideo nõ ꝯputaꝝ in p̄dictis decẽ. Et hꝫ fieri p̱ casus. vt Urbem quam statuo vestra est. Per numeros. vt armato milite complent. Per genera. vt preneste sub ipsa

sp̱. lrãm vel syllabam talis figura
De spẽbus metaplasm DDẽdo sepe fiet metaplasmꝰ. et eius
illa figura talis figura talis figura
Prothesis est species. ꝛ epẽthesis. ac paragoge.
supple metaplasmꝰ aliqñ accipiende
Subtrahit interdum: species tũc eiꝰ habende
talis figura talis figura talis figura
Apheresis vel syncopa sunt vel apocopa finis

¶ Dicto de vicijs annexis. sequiꝝ de figuris excusantibꝫ dicta vicia annexa. Et p̄mo de figuris excusantibꝫ barbarismũ. Secũdo solœcismũ Tercio de vicijs annexis. secũda ibi (Dat spẽs) tercia ibi (Multa tropi spẽs) Dicit ergo sic (Metaplasmꝰ fit addẽdo) scꝫ lrãm vel syllabam et tũc sunt eiꝰ spẽs prothesis epenthesis ꝛ paragoge. (Subtrahit interdum) Dicit ꝙ aliqñ metaplasmꝰ fit subtractiõe lr̃e vel syllabe. ꝛ tũc eꝰ spẽs sunt apheresis syncopa ꝛ apocopa. Itẽ metaplasmꝰ est trãsformatio q̄dã recti soliticꝫ sermonis in alterã spẽm metri aut decoris causa

talis figura remouet a p̄ncipio dcõnis talis figura
Apheresis. Apheresis tollit capiti. quod ꝓthesis addit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

.i. dc̃onis remouet talis figura addit talis figura
Syncopa de medio tollit qd̃ epēthesis auget

Hoc fini: quod tollit apocopa: dat paragoge

¶ Hic declarat spēs metaplasmi supradicti. Et dt̃ q̄ apheresis tollit id est aufert lrām vel syllabā de pncipio dc̃onis. Lrām vt ruit oia late p eruit. Syllabā. vt mitte p dimitte. Sed pthesis addit scz lrām vel syllabā ad pncipiū dc̃onis. Litterā vt gnato p nato. Syllabā vt retuli p tuli. Syncopa aufert de medio dc̃onis lrām vel syllabā vt apū p apiū norā p nouerā. Sz epenthesis ex cōtrario apponit lrām vel syllabam ad mediū dc̃onis. Lrām vel relligiōe p religiōe Syllabā vt indupera tor p impator. Apocopa tollit fini dc̃onis lrām vel syllabā. Lrām vt dic p dice. Syllabā vt mi p mihi. Sz paragoge addit ad finē dc̃onis lrām vel syllabā. Lrām vt hostis p hosti. Syllabā. vt potestur p pt

Prothesis
Syncopa
Epenthesis siue pleonasmus siue epectasis
Apocopa
Paragoge

sp. syllabā corripias talis figura
Si longam breuies debet tibi systola dici

Systola

¶ Quasi dicat. q̄ systola cōmittitur si lōga naturaliter corripitur. vt in Catone. Nō eodem cursu ꝛc̃. Aliud exemplū. Aquosus orion

talis figura sp. syllabam
Ectasis esse solet: si pduces breuiandam

Ectasis

¶ Ectasis fit qn̄ syllaba naturalit̄ breuis pducit̄. vt in Ouidio. Vitā dederitis in vndis. Aliud exēplū. Exercet diana choros.

id est quattuor spēs talis figura sp. spēs
Bis binas species hz ectasis. hasq3 vocamus

De speciebꝫ ectasis, que sunt q̄tuor. ꝛ vocant̄ cesure. q̄z pma dr̄. Pēthimemeris.

sic dictas talem figuram tercij
Cesuras. faciet pentimemerim tibi terni

Syllaba pma pedis. ibi pduces breuiandā

¶ Cesura dr̄ a cedo is ere. i. diuidere. q2 p cesurā diuidit̄ aliquid ab aliq̄ precedēte. et vnit̄ cum sequēte. Dicit ergo q̄ ectasis hz quattuor spēs. et ipsas appellamꝰ cesuras. Vn̄ vidēdum est qd sit cesura. Cesura em̄ est innaturalis extēsio. q̄ in pncipio pedis fit ꝛ in fine dc̃onis. Et nota q̄ nunq̄ fit in pmo nec i vltimo pede ꝓsus. Fit em̄ in pncipio tercij pedis qn̄ breuis syllaba pducit̄. vt in Ouidio. Mittit hypermestra. de. tot modo fratribꝫ vni. Et ita talis figura vocat̄ penthimemeris. Et hō est qd dicit (Faciet penthimemerim tibi terni ꝛc̃)

semipētimemeris antepētimemeris plongetur
Semi. vel ante. preit. pduceturq3 secundi

Secūda dr̄ semipētimemeris vl̄ antepētimemerꝫ

supple syllaba notare
Prima pedis. vt in hoc poteris cōprēdere vsu

Quasi dicat q̄ semipētimemeris l' an̄pētimemerꝫ fit pducēdo pmā syl

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

lab ā secūdi pedis q̄ naturalr̄ breuis erat. vt poteris ꝯphendere in h̄ ꝟsu
In scāsione eñ dicim⁹ Prima pedis in h̄ poteris ꝯphēdere ꝟsu

supple syllaba talem figuram facit

Tercia dicitur heptimemeris

Quarti prima pedis heptimemeri tibi format.

supple. syllabam ostendit

Producēdo breuē versus hoc denotat iste

¶ Dicit vlteri⁹ ꝙ heptimemeris f.t breuem ꝑducēdo in ꝑncipio quarti pedis. vt iste ꝟsus denotat In scansione eñ dicim⁹. Producēdo breuem ver.sus hoc denotat iste

talem figuram supple pedis

Quarta dr̄ post heptimemeris

Post heptimemerim dat quinti syllaba ꝑma

supple syllabam

Curtā producēs: sicut versus habet iste

¶ Quasi dicat. ꝙ post heptimemeris fit breuem ꝑducēdo in principio quinti pedis. sicut iste ꝟsus habet. id est manifestat. sic scʒ. Curtam ꝑducens sicut versus habet iste

illius figure postponatur

Altera cesure species si subijciatur

illis litteris dictio sp̄. dcōnis

M vel vocali vox. cui⁹ littera prima

supple est sp̄. dcōnibꝫ interemptio vocalis vel m

Vocalis vel m. nec in his collisio fiet

est exemplum

O vtinam populū hunc saluet gratia christi

¶ Positis ꝑncipalibꝫ spēbꝫ ectasis. nūc ponit min⁹ principales. Et dr̄ autor ꝙ alia spēs cesure est (si vox). i. dictio (cui⁹ prima lr̄a est vocalis) subijciat huic lr̄e m. vel vocali. nec in his dcōnibꝫ id fiet collisio. i. ꝙ non abijciat aliqua dictaꝝ lr̄aꝝ. Exemplū habet in lr̄a (O vtinā populum hūc ⁊c) Cum dicit. o vtinam. ecce illa dictio o finit in vocalē. ⁊ sequens dictio. scʒ vtinam incipit a vocali. Cum ꝟo dicit (populum hūc) Ecce li populum terminat in m. ⁊ sequēs dictio scʒ hunc incipit a vocali. et neutra ipsaꝝ abijcit. immo remanēt in ꝟsu vt ptʒ (O vtinam populū hunc saluet gratia christi

supple aliq̄ sp̄. in duas syllas talis figura nuncupat

Diegresis

Syllaba diuiditur. et diegresis vocitatur

pro aule est exemplum

Aulai in medio libabāt pocula bacchi

¶ Dicit ꝙ si vna syllaba diuiditur in duas. tūc diegresis vocitatur id est nominatur. Exemplum patet in littera (Aulai in medio libabāt pocula bacchi) ibi aulai ponitur pro aule

supple vocales talem figuram
Si iunges plures. dic synerefim tibi factam Synerefis
id est ista eadem figura sic dicta
Hec eadē species dicatur episynalœpha
Fixerat eripedem ceruam. vir et eneus esto
Synerefis fit qn̄ due vocales in eadem dcōne posite in vnā eaꝝ cōgunt. vt di pro dij. Et ista figura dr alio noīe episynalœpha. ⁊ fit quādo due syllabe in vnā conglutinātur. vt ptz in exēplo text⁹ (Fixerat eripedē (pro aeripedem. i. vocalem (vir ⁊ eneus) p aeneus. id est dur⁹ vel crudelis. Hec aūt figura est cōtraria dyeresi. de qua dictū est
talis figura abijcit remouet talis figura talem litterā
Ellipsis necat m. perimit synalaepha vocalē Ellipsis synaloepha
Tu populū alme de⁹ saluasti a morte redēptor.
Ellipsis est cōsonantiū cum vocalib⁹ aspere cōcurrētium in diuersis dcōnib⁹ quedā difficilis ac dura collisio. vt (Tu populū alme deus ⁊c) Aliud exemplum in Virgilio. Littora multum ille ⁊ terris iactatus ⁊ alto. In scansiōe collidit ista littera m. cum sua vocali. ⁊ etiam illa vocalis eabijcit. Synalœpha est per interemptionē concurrētium in diuersis dcōnib⁹ inter se vocalium lubrica quedā ⁊ leuis collisio. vt (saluasti a morte redemptor) Aliud exemplū. Carthago italiā contra
viciose scz p̄cedentes figure vitande
Viles sunt iste pre cunctis. et renuende
Dicit ꝙ iste figure scz ecthlipsis ⁊ synalœpha (sunt viles ⁊ renuēde) id est euitande pre omnib⁹ alijs figuris
supple p̄dictarum figurarum nominari
Synchesis istarum solet vtraqz sepe vocari Synchesis
Dicit ꝙ vtraqz p̄dictaꝝ duarū figuraꝝ (solet sepe vocari). i. nominari (synchesis) Et dr a syn qd est con. ⁊ crasis mixtio. q̄si cōmixtio lraꝝ. scz cōsonantiū quantū ad ellipsim. ⁊ etiā vocaliū quantū ad synalœphā
non tm̄ dcōnes quantitatem syllabarum
Non solū voces. sed tempora sepe videm⁹ Boetis
interimi in versibus
Elidi metris. velut hic. vale inquit iolla
Dicit ꝙ nō solū voces seu lre elidunt. i. abijciūtur in metris. sed etiā tpa. vt hic (vale inqt iolla) Nā illa syllaba lo cū sit longa duo tpa debet hre. sed nō hz nisi vnū cum breuis efficiat. Et ista figura dr boetis
talis figura locatur
Dicitur antithesis. si littera ponitur vna Antithesis

locare supple lrām pro illi
Ponere cū debes aliam. sic dicim⁹ olli
Antithesis est lra p lra posita. vt cū dicim⁹ olli p illi. Ponit etiā ibi o p i. Et hoc fit causa maioris sonoritatis. magis em̄ sonat o q̄ꝫ i

Metathesis

talem figuram formabis litteram vnam
Metathesim facies si trāsponas elemētum
Si dicas teucre cum debes dicere teucer
Metathesis est trāspositio lraꝝ in alienū locum. nulla tn̄ lra ex dcōe sublata. vt si dicas (teucre cum debes dicere teucer) et est ꝓpriū nomen viri. Nrō hic teucer. gtō hui⁹ teucri.
euitari illius figure
A te vitari debēt species metaplasmi
illa figura tantūmodo
Sed pētimemeri solūmodo nos decet vti
Hic ponit cautelā quantū ad vsum quarundā figuraꝝ. Et dr̄ q̄ꝫ species metaplasmi (de quibꝫ supradictū est) debēt vitari a te. Sed solummodo nos decet vti penthimemeri. de qua dictū est

Syncopa.

talis figura antiquoꝝ modum teneas
Syncopa cum fiet veterum vestigia serues
Hic dr̄ q̄ꝫ si volum⁹ vti syncopa debem⁹ seruare vestigia veteꝝ hoc est debemus cōmittere dictam figuram in dictionibꝫ. in quibus veteres cōmiserunt vel in similibus.

De spēbus schematis.

illa figura
At spēs ē schema ꝓlepsim zeugma sylepsim
sp̄. species schematis
Est et hypozeusis anadiplosis epanalepsis
sp̄. species schematis
Est et epizeusis et anaphora paranomeon
illam figuram adiungas illam figuram
Et schesionomaton addis et homoteleuton
sp̄. sunt spēs schematis adiungis illā figuram
Et paranomasia polysynthetō addis ꝛ hyrmos
associas illam figuram simul illam figuram adiūgis
Iūgis homoptoton his pᵃ̄riterqꝫ polyptotō addis
sp̄. species schematis nominanda
Ultima dialyton vel asyntheon ē vocitāda
Superi⁹ dcm̄ ē de spēbꝫ metaplasmi excusantibꝫ barbarismū. nūc dicēdū ē de spēbꝫ schematis excusantibꝫ soloecismū. Schema nō definit cū

fit equiuocū sed diuidit̄ scʒ in schema lereos ⁊ in schema dianeos. Pri-
mū ptinet ad grāmaticos. reliquū vero ad oratores. Spēs schematis
sunt .xvij. que numerātur in littera

i. primo sumit ordinanda illa figura
Presumuit q̄ sunt suprema locanda ꝓlepsis Prolepsis.
video filios consanguineos
Cerno ducentos hinc natos hincqʒ nepotes

¶ Hic autor i speāli determiat de figuris q̄s enumerauit. Et p̄mo de ꝓlepsi. Et est sciendū ꝙ duplex ē ꝓlepsis scʒ ꝯstructiōis ⁊ locutiōis De primo tractauit i caplo de regimie nti. hic vo determiat de ꝓlepsi locutionis. Et dicit ꝙ prolepsis presumit. id est primo sumit ea q̄ sunt locāda supma. i. vltimate ordināda. Itē ꝓlepsis fm Donatū est p̄sumptio rez ordie sequutaꝝ. vt Intēa rege3 ingēti mole latinos ⁊c. ꝓcedūt castris. Vel cū id qd posteriꝰ accidit ante tēpꝰ ascribit̄. vt Montē sacꝝ atqʒ auentinū insedit qui postea sacer dictus est ꝙ illū plebs insederat. Hoc etiā ptʒ in exēplo autoris (Cerno ducētos hinc natos ⁊c)

talis figura supple supposita
Zeugma fit in verbo si plurima clauseris vno zeugma
Hymnus christe tibi. tibi laus. tibi gloria detur.

¶ Zeugma silr est duplex. s. ꝯstructiōis ⁊ locutiōis. De p̄mo dcm̄ est in caplo de regimie nti. Sʒ zeugma locutiōis fit qn̄ plura supposita vni vbo attribuūtur. vt Hymnꝰ christe tibi. tibi laus. tibi glā det̄. Donatꝰ dt. zeugma ē vniꝰ vbi ꝯclusio diuersis clausulis a pte ꝯiūcta. Et ē triplex. scʒ protozeugma. ⁊ est qn̄ vbū vnū p̄ponit̄ ad qd sequētes sensus cōferant̄. vt vicit pudorē libido. timorē audacia rōnem amētia. Mesozeugma ē cum vbū vnū in medio loco sensuū positū reperit̄. vt troiugena iterpres diuū qui numia phebi. Qui tripodas clarij lauros q̄ sidera sentis. Et volucꝝ liguas ⁊ p̄petis oia pene. Hypozeugma ē qn̄ cū vno vbo pl̄es sensus claudūtur. vt diuitie iuidiā vtꝰ gloriā parāt

i. diuersas orōnes iungit illa figura
Clausas dissimiles ligat vna voce sylepsis Syllepsis.
In te christe salus. in te sunt premia nostra

Sylepsis ē dissimiliū clausulaꝝ p vnū vbū ꝯglutinata ꝯceptio. vt ptʒ i lr̄a. In te christe salꝰ ⁊c. Aliud exēplū. Iā pr̄ eneas ⁊ iā troiana iuuētꝰ. Cōueniūt. Et differt sylepsis a zeugmate. qr i zeugmate ē ꝯiugatio apta quātū ad ꝯgruitatē: sʒ i sylepsi nō. Et hʒ fieri plurib9 modis. vt statim (patebit

sp. nomie sociatum vbū plurale numeri
Cū collectiuo iunctū plurale sylepsim
dicunt sp. grammatici est exemplum
Assignāt aliqui. plebs ista parāt equitare

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

congrua sp.in singulari numero
Sed magis est ppria cõstructio.plebs parat ire.
¶ Dicit q aliq assignãt sylepsim qñ pl'e scz verbũ iungit cum noie collectiuo.vt ista plebs parãt eqtare.Deinde phibet nobis talẽ ↄstructionẽ dicẽs.Sed cõstructio ẽ magis ppria cum dr:plebs parat ire
talis figura pro pl'i numero locat singularis numeris
Est sylepsis vbi p multis ponitur vnus
.i.multis militibus circũdatus
Vt cũ dicis.adest rex multo milite cinctus
¶ Dicit q sylepsis etiã est qñ nũer' sris ponit p nũero pl'i.vt cũ dicis.adest rex multo milite cinct'.ibi multo milite ponit p multis militib'.

Hypozeusis
attribuit talis figura supposito plura apposita
Reddit hypozeusis persone plurima verba
sp.homies purget
Vni.nos mundet.nos ornet gratia christi
¶ Hypozeusis est figura zeugmati cõtraria.vbi diuersa vba i singul' clausulis adiũgunt vni psone.vt regẽ adijt.regis memorat nomẽq genusq.ponit etiam exemplũ in littera

Anadiplosis
talis figura dcõnis duplicatio
Fiet anadiplosis verbi geminatio.quando
initium .i.clausule sequentis sp.clausule
Principiũ clause fit idem cum fine prioris
Numinis istorum caret alter.alter abundat
¶ Anadiplosis fit qñ eadẽ dictio q est i fine prioris clausule reperit' in pricipio.vt ptz in exẽplo autoris. Numĩs istor ↄc.(Geminatio vbi).i. dcõnis(fiat anadiplosis.qñ pncipiũ clausule)sequẽtis(fit idẽ cũ fine p oris)clausule.Exẽplũ.vt sequit pulcherrim' astur.astur equo vidẽs.

Anaphora
clausulis initium talis figura diuersis idem
Clausis principiũ anaphora plurib' vnum
sp.peccatis sp.christianos
Christus mundauit.christ' nos purificauit
¶ Anaphora est repetitio eiusdẽ verbi p principia plurũ clausular. vel versuũ.vt ptz in lr̃a(Christ' mundauit.christ' nos purificauit) Aliud exemplũ.Gnate mee vires mea magna potẽtia sol' Gnate patris summi ↄc.Vel anaphora fit cũ loquutio nõ ↄueniẽter rñdens aliud refert occulte.vt Sed ãntea itẽ cõiurauere pauci in quib' catelina de qua q breuissime potero di cam.de qua supple cõiuratione

epanalepsis
format talis figura
Principio finem facit epanalepsis eundem

antea iam
Nobis grata prius. nō sunt mō congrua nobis
¶ Epanalepsis est qn̄ principiū clausule ē idē cū fine. vt pz in lr̄a (No bis grata prius nō sunt mō ↄgrua nobis) ibi nobis ponit in principio z in fine clausule. Aliud exē. An̄ etiā scept̄ꝝ dictati regꝫ heu fugaces post⸗ (hume Labūt anni
eiusdē talis figura duplicatio dcōis
Vni⁹ est epizeuxis gemiatio vbi

Epizeuxis vel epimōe

denotantis sp̄.significatā est exemplum
Significātis idem. me me petit vltio digna
¶ Epizeuxis est eiusdē verbi geminatio in eodem v̄su sine aliqua dila tione. Aliud exemplū. Me me adsum qui feci in me cōuertite ferrum. Aliud exemplū Virgilij. Si sic iuuat ire sub vmbras.

dcōnes quasi siles sp̄. voces significantes
Voces pene pares. que sunt diuersa notātes

Paranomasia

faciunt illam figuram est exemplum
Dant paranomasiam. nō curat vera sz era
¶ Paranomasia fit cum dcōne iterata mutata lr̄a vel sylla sili noīe di⸗ uersa vtimur ꝑcatiōe. vt hic (nō curat vera sz era) Aliud exēplū. Incep tio ē amentiū haud amantiū. Vel paranomasia fit cū p̄cedēti noī aut nomē aut v̄bum p̄ denoīationē annectit. vt pugna pugnata est

eadem principium dcōnes cōiuncte seruantes
Principiū simile voces iuncte retinentes

Paranomeon

faciunt illam figuram est exemplum
Dant paranomeon. vim vitat v̄go virilem
¶ Paranomeon fit qn̄ eisdē syllabis pl'es dcōnes īchoant. vt h̄. vim vi tat v̄go virilē Aliud exē. Machina multa minax minat maxia muris

equali cōiunctione dcōnes adiuncte
Iunctura simili voces multe sociate

Schesionomaton

faciunt talem figuram exemplum
Dant schesionomaton. vmbone repellit vmbo.
est exemplum est simile exemplū
Pes pede reprimit. ensisqz retundit ense
¶ Schesionomaton ē multitudo noīm ↄiūctoꝝ q̄dā habitu copulādi vt h̄ (vmbone repellit vmbo. pes pede ↄp̄mit. ensisqz retūdit ense Ali ud exēplū Marsa man⁹ peligna cohors. festina virꝝ vis. Vel schesio⸗ nomaton ē cū in sentētiaꝝ ↄnexu pl'es ponunt antonomasie. vt armi⸗ potens tritonia virgo.

facit talem figuram
Clausula totalis tibi format homoptoton vno

Homoptoton.

40

Homoptoton. posita est exemplum
Casu cōtenta. tristes flentes lachrymantes
Homoptoton est cum plura idē significātia i vna orōne ponunt vt tristes flētes lachrymātes. Et dicit alio noie similiter cadēs

Homoteleuton. pro quādo dictiones
Cū plures voces sub fine tenētur eodem
talis figura sp in fine
Homoteleuton erit. huic carmia cōsona subdis.
sp. carmina supple carmina
Atqz leonina simul et caudaria iunges
Homoteleuton est cum plures voces seu dcōnes tenētur sub eodē fine. i. silr terminātur. vt puella horrida bella. Et huic figure subdūtur carmina cōsona in medio ꝛ in fine. ꝛ carmina leonina. ꝛ carmia caudaria. scz richmi in qbꝰ tenetur consonātia finalium syllabaꝝ

polyptotō. diuersos talis figura
Per varios casus distincta polyptoton iplet
.i. orō integra sp. figura
Clausula. littoribus contraria littora. fluctus
rogo contrarios
Fluctibus esse precor. populis pplos inimicos.
Polyptoton ē multitudo eorundē noim varietate casuū distinctoꝝ vt precor littora esse cōtraria littoribꝰ fluctus cōtraria fluctibꝰ

hyrmos
Longa tenēs seriem constructio dicit hyrmos
Principio celum ac terras camposqz liquētes
Lucentēqz globum lune titaniaqz astra
Spiritꝰ intus alit est virgilius tibi testis
Dicit autor qꝫ hyrmos est series cōtinuate orōnis. tenorem suū vsqꝫ ad vltimā seruās. Et ponit exemplū virgilij. Principio celum ac terras camposqꝫ liquentes. Lucentemqꝫ globum ꝛc.

Polysyntheton. varias talis pars orationis sociat
Diuersas voces cōiunctio pluria iungit
Si polysyntheton est materqz paterqz nepolqz.
Polysyntheton ē oratio nexa ꝯiūctōibꝰ. vtꝫ i textu. vt materqꝫ nepolqꝫ vel Athamasqꝫ thoasqꝫ pelidesqꝫ neoptolemꝰ pmusqꝫ machaon
cōiunctione adiungūtur
Cum sine iunctura varie voces sociantur

Dialyton facient. rex miles plebs negat illud

Dialyton.

¶ Dialyton siue asyntheton ē figura supiori ꝯtraria. Fit eīm qñ varie dcōnes sine ꝯiunctiōib9 ad inuicē sociant. vt ptꝫ hic (Rex miles plebs negat illud) Aliud exēplū. Ferte citi flāmas date tela ipellite remos

illle figure

Ulta tropi species metaphora metonymia

De specie-bus tropi

Antonomasia catachresis vel metalepsis

Onomatopeia vel epitheton et homozeusis

Synecdoche vel periphrasis simul allegoria

iungis illam figuram p̄dictis talis iuncta

Addis hyperbaton his. et hyperbole sit sociata.

¶ Dicto de figuris excusantib9 barbarismū ⁊ solœcismū. seqtur nūc vi dꝫ de figuris excusantib9 vicia annexa q̄ quidē ꝯtinent sub tropo. Et ē trop9 sermo a principali ⁊ naturali ₽catiōe trāslat9 ad aliquā silitudinē exornāde orōnis grā. Cui9 tredecim sunt spēs q̄s Alexā. enūerat i lra.

pro quando equalis

Cum res est alijs similis ꝑ nomine nomen

Est exemplum

Ponitur. vt cū sit homo simplex dicit agnus

talis figura

Debet metaphora dici translatio talis

Metaphora

¶ Hic autor ponit p̄mā spēm tropi que dꝛ metaphora. Et ē metaphora rex verborūqꝫ trāslatio a ꝓpa ₽catiōe ad iꝓpriā ꝑ silitudinē. decoris aut nccitatis. aut emphaseos grā. Verbi grā. Est aliq̄s simplex et dicā illum hoiem esse agnū ꝑ silitudinē. qꝛ agnus dꝛ esse simplex ꝓpter ei9 innocētiā. Metaphora fit sex modis. P̄rio ab aīali ad aīale. vt hic. Tiphyn aurigam celeres fecere carine. Ab agitore eīm ad gubernatorē trāstulit. Scđo ab inaīali ad inaīale. vt pelag9 tenuere rates. ꝓ nauib9 rates dixit. Tercio ab aīali ad inaīale. vt At ꝓcul excelso mirat9 vertice mōtis. Pro cacumīe v̄tice dixit. q̄ est aīalū tm̄. Quarto ab inaīali tm̄ ad aīale. vt si tm̄ pectore robur cōspicis. a ligno eīm ad hoiem trāstulit. Quīto ab eo qđ p̄cedit ad id qđ sequit. vt spem vultu simulat. ꝑ leticiā q̄ ꝓuenit ex spe. Sexto ab eo qđ sequit id qđ p̄cedit. vt Meriteqꝫ expectēt p̄mia palme. ꝑ v̄tute ex q̄ palma ꝓcedit. Et ē duplex metaphora. s. reciproca: ⁊ vni9 ptis. Reciproca metaphora est q̄ facile cōuerti pt vt altū mare. celūqꝫ ꝓfundū. Possum9 eīm ꝯuertere scꝫ altū celum mareqꝫ profundum. Uni9 partis metaphora est que cōuerti non potest. vt germinare vites. fluctuare segetes. volitare nubes In istis eīm rebus germina fluctus ⁊ alas non inuenimus

talis figura
Catachresis — Fit catachresis. vbi sub nomine res alie no
Est exemplum
Signatur sic pisce cares piscina vocatur
¶ Catachresis est vsurpatio nomis alieni. vt piscina est locus piscium nihilominus interdum sumitur pro loco piscibus carente. dum tamen sit aquosus. Aliud exemplum. vt patricida qui fratrem vel vxorem occidit. cum ille proprie est patricida qui patrem occidit

precedente — talem figuram
Metalepsis. — Pro preeunte sequens positum faciet metalepsim.
Vt tum significas annos dic per tot aristas
¶ Metalepsis est dictio gradatim pergens ad id quod ostendit. vt cum significas annos tot per aristas. In quolibet enim anno producuntur ariste et ideo per tot aristas. tot annos significas. Aliud exemplum. vt speluncis abdidit atris. ab atris enim nigre intelliguntur. a nigris tenebrose. et per hoc in preceps profunde.

multos — inuenimus — illius figure
Metonymia — Plures esse modos reperimus metonymie
pro quando — i. econuerso
Cum pro contento: quod continet: aut vice versa
locatur — i. econuerso
Ponitur. aut factor pro facto vel retrouerte
¶ Metonymia est dictio ab vna propria significatione ad aliam propriam translata. Et fit sex modis. Primo cum ponitur continens pro contento. vt nec pateras libate iouis. pateras pro vino. Secundo cum ponitur contentum pro continente. vt crateres magnos statuunt et vina coronant. vina pro crateres. Tercio cum ponitur inuentor vel dominans pro inuento seu subiecto. vt sine cerere et baccho friget venus. pro sine pane et vino. Quarto cum ponitur inuentum vel subiectum pro inuentore vel dominante. vt vinum precemur pro bacchum. Quinto cum ponitur efficiens pro effectu. vt mestumque timorem. qui mestum faciat. Sexto cum ponitur effectum pro efficiente. vt si melior remis. infert ei velocitatem quam per remos fit

talis figura — excessus
Antonomasia — Antonomasia solet excellentia dici
i. nomen proprie qualitatis
Si proprium taceas nomen ponens generale
hoc nomen proprium
Sic dauid insinuas nomen dicendo propheta
¶ Antonomasia est significatio vice nominis posita. vt saturnia iuno. Et fit tribus modis. scilicet ab animo. vt magnanimusque anchisiades pro eneas A corpore. vt atque his aligerum dictis affatur amorem. pro cupidine. Et ab ex-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

trinsecis dcōnib⁹. vt Infelix puer atq̧ impar cōgressus achilli. p ifelix troilus. Antonomasia fit qñ nomē cōmune ponit̃ pro ꝓprio. vt cū dici m⁹ ꝓpheta itelligim⁹ dauid. Et hoc fit vt excellentiā denotem⁹

Epitheton

talis figura — Est exemplum

Si iungas ꝓprium voci rem significāti
Fit epitethon. vt si dicas tristia bella

¶ Epitheton est ꝑposita distictio ꝓprio noi. aut ornādi. aut destruēdi aut iudicādi cā. Ornādi. vt dia camilla. Destruendi. vt scelerūq̧ inuētor vlixes. Judicādi. vt larisseus achilles. Et fit trib⁹ modis. Pr͞io ab aio. vt pius eneas. ⁊ ɔtēptor diuū mezenti⁹. Scd͞o a corpe. vt pulcer iuli⁹ ⁊ leta venus. Tercio extrinsec⁹. ⁊ hec in plures spēs diuisa ē. Aut a loco. vt itac⁹ vlixes. Aut ab actu. vt enea nutrix caieta. Aut ab euētu. vt insula diues opum tenedos.

Synecdoche

sp. aliquam — integro — i. totū p parte

Si partem sumas pro toto vel viceuersa

talem figuram — Est exemplum

Synecdochen facies dicens hec ē caput alba

¶ Synecdoche ē ꝟcatio plena itellect⁹ cū pl⁹ minusve ꝓnūcias. Fit eñ si ꝑtem sumas ꝓ toto. vt puppesq̧ tue pubesq̧ tuoꝝ. a puppib⁹ eñ na ues. et a pube oēs socios ꝟcat. aut ecōuerso vt ingēs a ꝟtice pont⁹. per ingēs pars ponti. Duplex est synecdoche. scʒ cōstructionis ⁊ locutiōis Synecdoche cōstructionis cōtinet̃ sub schemate. ⁊ est species antiptosis. De synecdoche locutionis hic loquitur.

Onomatopeia

talem figuram — fingas

Onomatopeiam facies si nomie sumas
De sonitu tracta. sic sus scropha dicitur esse

¶ Onomatopeia ē nomē fictū vel de sonitu tractū. vt tunit⁹ aeris. clāgor tubaꝝ. Sic etiā sus dr̃ esse scropha a sonitu quē facit. sic etiā tintinabulum ⁊ taratanta dicta sunt a sonitu

Periphrasis

Periphrasis circumloquiū de iure vocatur

i. in platione verboꝝ — describere — cōgruam

Cum verbis curas attollere rem tibi gratam
Aut in re turpi verbis non turpibus vti

¶ Periphrasis ē nuerosior dictionū in diuersa rei ꝟcatiōe ɔgregatio ꝟbōꝝ ambituq̧ rē describēs. Et fit duob⁹ modis. Pr͞io ornāde rei cā que pulcra ē. vt venustatē splēdide ꝓducat. vt Et iā prima nouo spargebat lumie terras. Titoni croceum linquēs aurora cubile. Poterat eñ dicē Jā lucebat. vel dies ort⁹ erat. Scd͞o vitāde rei causa q̄ turpis ē. vt Feditatē circuitu deuitet vt placiduq̧ petiuit. Cōiugis effusus gremio ꝑ mēbra soporē. His eñ verbis cōcubitum ostendit.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Hyperbole

Trāſcēſus veri manifeſtus hyperbole fiet
Aſtra ferit ſonus armoꝝ. clangorq̧ tubaꝝ
¶ Autor dicit ꝙ hyperbole eſt tranſcēſus manifeſtus). i. exceſſus (veri) id eſt veritatis. Et fit vel cauſa augēdi. vt niue candidior. vel minuēdi vt teſtudine tardior ibat

hyperbatō Huiꝰ ſunt quinq̧ ſpēs.

dictionum faciet talem figuram
Vocum turbatꝰ formabit hyperbaton ordo
Sinthēſis huic themeſis ac hyſterologia ſubſūt
His et anaſtropha vult pariē parēthēſis addi
¶ Hyperbaton eſt ꝟboꝝ tranſgreſſio quendam ordinem pertubās. Cuiꝰ ſpecies ſunt quinq̧. ſcꝫ hyſtrologia vel hyſteronproteron. ſynthēſis. themeſis. anaſtropha. parenthēſis.

talis figura vocari
Hyſteron et proteron ſolet hyſterologia dici
ſcꝫ hyſtrologia debitum ordinem variat
Hec ſit cum rectam ſeriem ſentētia mutat
Eſt exemplum
Hi cererem torrere parāt et frangere ſaxo
¶ Hyſteron ꝓtheron vel hyſterologia fit qn̄ mutaꝛ ordo ſnīe cū recta ſerie ꝟboꝝ. vt ptꝫ in h̄ exēplo (Hi cererē ꝛc̄) Nā prius frāgē ſeu molere debēt cererē ꝛ granum ꝙ̄ꝫ torrere ſeu decoq̄re. Aliud exemplū. Mores mitis ꝛ menia condet. ꝑus em̄ menia cōdunꝛ. deinde leges danꝛ.

Synthēſis ſecunda

talis figura i. ſermo
Synthēſis eſt omni confuſa locutio parte
Eſt exemplum
Nos virtute lauat qui labē crimis ornat
¶ Synthēſis ē obſcuꝝ hyperbaton ex oī pte ꝯfuſum. vtꝫ in illo exēplo (Nos ꝟtute lauat ꝛc̄) Eſt em̄ ordo ille. q̇ lauat labē crimis ornat nos ꝟtute. Aliō exēplū. Tris nothꝰ arreptas ī ſaxa latētia torquet. Saxa vocāt itali medijs q̄ in fluctibꝫ aras. Quoꝝ ordo ē. Tris ſcꝫ naues ab reptas nothꝰ torquet ī ſaxa. Que ſcꝫ ſaxa in his medijs fluctibꝫ latētia itali vocant aras.

Tercia themaſis.

talem figuram in duas partes diuiſa
Dat themaſim binas in partes dictio ſecta
Eſt boree regio ſeptem ſubiecta trioni
Themaſis ē vniꝰ dcōis ſectio vna dcōne l' pluribꝫ interiectis vtꝫ ī textu (Eſt boree regio ſeptem ſubiecta trioni) Ecce ſeptentrioni eſt vna dictio que diuiſa eſt.

talis figura Eſt exemplum

Dictio: ſi ſubſit: cum ſit precedere digna

Fiet anaſtrapha ſic. ſurgit mare littora cõtra

Anaſtrapha ẽ ṽboꝝ tãtũmõ ꝑpoſterꝰ ordo. vt (ſurgit mare littora ꝯ) Ecce illa ꝑpõ (cõtra) deberet ꝑponi ſuo caſuali. ꝛ poſtponit̃ ſuo caſuali

.i. clauſula clauſulam interponis

In clauſa clauſam ſi cõmiſces alienam

talis figura prelia

Inde parẽtheſis eſt princeps. qꝫ bella parãtur

inimici ſatellitibꝫ defendit

Hoſtes: militibꝰ vrbes premunit et armis

Parẽtheſ ẽ int̃poſita orõ diuerſe ſnie vt ptꝫ in lr̃a Pꝛĩceps (qꝫ bella mĩnãtur hoſtes) militibꝫ vrbes ꝑmunit ꝛ armis. Aliud exẽplũ. Aeneas (neqꝫ patriꝰ ꝯſiſtẽ mẽtẽ) Paſſus aõꝛ rapidũ ad naues ꝑmittit achatẽ.

ſignificat ſꝑ ſignificatum

Cum deſignat̃ aliud q̃ꝫ clauſula ſignat

talis figura ſcꝫ allegorie

Allegoria datur ſeptem ſpecies dabis illi

iſte figure

He ſunt antiphraſis charientiſmos et enigma

Atqꝫ parœmia ſarcaſmos et ironia

Antiſmos tandem ꝑdictis ſit ſocianda

¶ Allegoria ẽ tropus ꝑ ſilitudinez vel ꝯtrariũ q̃ aliud ſcat̃ q̃ꝫ dicit̃. vt laterẽ lauãs. aerẽ verberãs. i. tẽpꝰ perdẽs vel inutilit̃ expendẽs. Huius ſpẽs enumerat autoꝛ in lr̃a. ꝛ ſubſequẽter declarat.

prima ſpẽs allegorie .i. cõtrarium ſenſum

Antiphraſis ſermo ſignãs cõtraria dictis

.i. denſum nemus luceſcit

Sic lucum dices quia raro luce niteſcit

¶ Antiphraſis eſt dictio ecõtrario ſignificãs. vt bellum q̃ſi mĩme bonũ. lucus q̃ſi mĩme lucẽs vel raro luceſcit. parca eo q mĩme parcit

talis figura .i. dura prolatio ṽboꝛum

Eſt charientiſmos cũ ꝓfers dura relatu

Gratius. hinc hamon nomen traxiſſe videtur

¶ Charientiſmos eſt de quo dura relatu gratius ꝓferũtur aliq̃. vt cũ interrogamꝰ. Nunq̃d nos queſiuerit aliq̃s. reſpondeat̃ bona ſalus. vl' foꝛtuna. ex quo intelligit̃ neminem nos queſiuiſſe

Quarta anaſtrapha.

Quĩta parentheſis

Allegoria hꝫ ſunt ſeptem ſpecies

Prima antiphraſis

Scda charentiſmos.

Tercia enigma

.i. non manifesta sententia — talis figura

Obscur⁹ sermo quasi mirando⁹ fit enigma

Est exemplum

Patrem pgenies occidit matris in aluo

Quam mater genuit generauit filia matrem

¶ Enigma est obscura sentētia p occultam silitudinē rez. vt (Patrē pgenies zc) Et de beato thoma cātuariēsi intelligit. Nā ipse erat pater aiaz. pgenies pro humana occidit eum pdicantē (in aluo matris) scz ecclesie (Quam mater genuit) Per matrem significatur aq uam in glaciem cōuerti. z ex eadem rursus effluere

Quarta paremie

Si preponātur puerbia publica dices

talem figuriam

Esse paremiam lupus est sermone sub isto

¶ Paremia est accomodatū reb tēporibusq; puerbium. Reb. vt aduersus stimulū calcitra. i. supbis resiste. Temporib vt lupus est in fabula id est tace. Erunt eñ aliqui de aliquo fabulātes z supueniētes quidam odiosi eis. vt sermo retrahat alter eoz dicat hoc puerbium lup⁹ est in fabula. quod etiam cōmuniter vsitatur

Quita sarcasmos

talis figura

Sarcasmos solet hostilis derisio dici

iuuante — serie — loquendi

Auxiliāte modo dicendi significata

¶ Sarcasmos est plena odio atq; hostilis derisio (Auxiliāte mō dicidi fcata). i. cū talis derisio fit cū modo. vt hic. Est agros z q̄s bello troiane petisti. Hesperiā metire iacēs. Aliud exemplū de euāgelio. Alios saluos fecit. seipm non pt saluū facē. Si rex isrl' est descēdat nūc de cruce z credem⁹ ei. Itē Oēs quos pcussisti gladio mortui sunt. cū hoc dr alicui qui neminē gladio pcussit. Sarcasmos est figura quā pmittim⁹ mordēdo aliquē in sermone. z huic cōtrariat antismos

Sexta ironia

dictiones — .i. verbis — talem figurma

Per voces dictis contraria dāt ironiam

¶ Ironia ē orō p bоz sensus in pstrariū reddēs pnūciātis grauitate adiuta. vt hic nunc z metiri lectū euertere parētis Et dr ab iron qd est eleuare. qz in sermone ironico eleuamus vultū z gestū. Aliud exemplum Egregiā vero laudē z spolia ampla refertis. Tuq; puerq; tu⁹ immanum z memorabile nomē. Una dolo diuū si femina vita duoz est.

Septima antismos.

Urbane ludens verbis non concitus ira

illam figuram

Antismos facies. hircos mulgere laboras

De speciebus allegorie

¶ Antismos ē multiplicis ꝟtutis figura Antismos eñ vocaꝛ quicqḋ rustica simplicitate caret. ꝛ faceta satis vrbanitate expositū est. vt patet hic (hircos mulgere laboras) qḋ t m̄ valet sicut nihil facis Ecce pulcrū exemplū antismos Bauius ꝛ meuius fuerunt duo poete paꝝ sciētes ꝛ multū odiebāt ꝟgiliū. Virgiliꝰ eñ hoc paruipendēs voluit eos vrbane deludere. ꝛ iō ꝯposuit ista duo carmina. Qui bauiū non odit amet tua carmina moeui. Atq̄ idē iungat vulpes ꝛ mulgeat hircos. Quasi dicat ꝙ vtriusq̄ carmīa vilia erāt ꝛ tm̄ facit qui sequiꝛ ea quantū qui iūgit vulpes ꝛ mulget hircos. Itē antismos est cū dr. Fili mulieris vltro viꝝ rapiētis. i. filiꝰ meretricis dixit salue o nate. Itē Apl's. Vtinā ꝛ abscindanꝛ qui vos ꝯturbāt. Et ē antismos ꝯtraria figura de sarcasmos

talis figura — sꝑ. minus notam

Est et homozeusis quādo rē significabis — homozeusis

sꝑ. re magis nota — sꝑ. ꝑ similitudinem

Ex alia cui rem possis cōferre priorem

sꝑ. res — sꝑ. rem

Que sit nota minus ꝑ eam que notior extat

iste figure

Tres species icon paradigma parabola subsunt

¶ Homozeusis ē minꝰ note rei ꝑ similitudinē eiꝰ (q̄ magis ē nota demōstratio. Huiꝰ sunt tres species. scꝫ icon parabola. ꝛ paradigma. Subsequenter declarat easdem species.

eodem — ꝯparationē facit — talem figuram

In simili genere: qui ꝯpat: efficit icon

sꝑ. figura — antiquorum — talis figura

Hec solet ex vsu qñq̄ parabola dici — Prima iconicasmos l' cataripto

¶ Icon est ꝑsonaꝝ int' se vel eoꝝ (q̄ ꝑsonis accidūt) ꝯparatio. vt Os humerosq̄ deo similis. Interp̄taꝛ icon imago. Et nota ꝙ ī exēplo p̄dicto fit cōparatio aenee ad deū in pulcritudīe. Aliud exēplū. Vidimꝰ gloriam eiꝰ q̄si vnigeniti a p̄re. Itē neq̄ nubēt neq̄ nubentꝛ. neq̄ ducēt vxores neq̄ eñ vltra mori potuerunt. eq̄les eñ angel' sunt. Hec figura ex vsu dici solet parabola

Sed dici poterit de iure parabola. si quis — Secunda parabola

.i. impares — ꝯparationem facit

Inter dissimiles res ꝯpat. vtputa semen

.i. ꝟbum dei — .i. qḋ cecidit in terram bonam

Est euangeliū quod nutriuit bona terra

.i. cecidit super lapidem — .i. cecidit inter spinas

Quod petra suscepit. qḋ spine detinuerūt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Parabola est rerum dissimilium comparatio (vtputa semen etc.) hoc est exemplum Similitudo exempli patet. si verbum domini preceptum in corde boni viri nutritur. hoc est fructificat. et in corde mali viri non. Sed per similitudinem clarius ostenditur hoc. Semen comparatur euangelio siue verbo dei. bona terra comparatur bono cordi. petra comparatur malo cordi. Aliud exemplum At veluti magno in populo cum sepe coorta est seditio. Et parabola fit octo modis. Primo per habitus. vt qualis in eurote ripis. aut per iuga cynthi exercet diana choros. Secundo per magnitudinem. vt Ceu duo nubigine cum vertice montis. Tercio per colorem vt Indum sanguineo veluti violauerit oestro. Si quis ebur. Quarto per vocem. vt qualis mugitus fugit cum saucius aram Taurus. Quinto per energiam. vt In segetem veluti cum flamma furentibus austris Incidit. Sexto per altitudinem. vt Qualis aeree liquentia flumina circum. Siue padi ripis. Septimo per effectum. vt sic funere primo Attonite patuere domus. cum corpa nondum conclamato iaceant. Octauo per similitudinem et veritatem vt non sic aggeribus ruptis cum spumeus amnis Exit

talem figuram .i. primo comparationem facit postea

Tercia paradigma

Hic paradigma facit quod primum comparat et post
Assignat simile. domini sunt semina verbum

sp. sunt .i. que non habet deuotionem

Spine diuitie. mens arida petra vocatur

¶ Paradigma est enarratio exempli hortantis et deterrentis. Et fit quando primo fit comparatio. et postea per talem similitudinem illa talis comparatio declaratur. vt in littera. Nam facta est mentio de semine de spinis et de petra. et postea illi termini declarantur hoc modo Semina sunt verbum dei. spine sunt diuitie temporales. petra est mens arida. Et fit per modum hortantis vt hic. Antenor potuit mediis elapsus achiuis. Illyricos penetrare sinus etc. Aliud exemplum. vt Helias erat similis nobis passibilis. et oratione orauit vt non plueret super terram. et non pluit. Item in euangelio. Respicite volatilia celi que non serunt neque metunt neque congregant in horrea. sed pater vester celestis pascit ea. Aut per modum deterrentis. vt hic Aut non sic phrygius penetrat lacedemona. Ledeamque helenam troianas vexit ad vrbes. Aliud exemplum habetur in euangelio In illa hora qui fuerit in tecto et vasa eius in domo non descendat tollere illa et qui in agro similiter non redeat retro

sp. prepositiua seruans significationem .i. prepositionis

Prothesios paralange.

a **Iterius vox vna tenens vim prepositiue**

talis figura

Vt supra pro de fit prothesiosparalange

¶ Executo singulatim de figuris secundum ordinem Donati. hic prosequitur de quibusdam figuris que possunt retorqueri diuersimode ad predictas. Dicit ergo quod prothesiosparalange est vnius prepositionis pro altera positio. vt supra pro de. vt in Virgilio. Multa super priamo. i. de priamo. In pro inter. vt accepit cum in vlnas suas. i. inter vlnas. Benedicta tu in mulieribus. i. inter mulieres.

et sic de alijs. Et dr a prothesis quod est prepositio. z paralange mutatio q̃si mutatio prepositiõis in prepositionem

pro qñ denotas
Cum plus significas dicẽs minus. hec tibi fiet
illa figura affirmando .i. duplex negatio
Liptota. fit sub ea firmando negatio bina — Liptota
Liptota est cũ minus dicim⁹ et plus ſcam⁹. vt mihi iussa capescere fas ẽ Uel fit qñ due negatiões faciũt vnã affirmationẽ. vt nõnunq̃ legi. i. multotiẽs legi. Et hz fieri p negationẽ magis affirmãdo sniam. vt nõ mediocriter cõturbat animus me⁹. i. valde cturbat anim⁹ meus

talem figuram
Describẽdo locũ topographiã faciemus — Topographia
Topographia est loci vera descriptio. vt in Ouidio. Et sim⁹ aduncos modice falcat⁹ in arcus. Aliud exemplũ. Est in cõspectu tenedos notissima fama .insula. Est z alia figura dicta topothesia. z ẽ loci ficta descptio. vt Est i secessu lõgo loc⁹ insula portũ. Efficit obiectu laterꝫ zc̃

talis figura
Chronographia solet certum describere locũ — Chronogr̃phia
Chronographia est tpis descriptio. vt in Ouidio. Nãq3 sub aurora iã dormitãte lucerna Tpe quo cerni somnia vera solẽt zc̃. Et dr a chronos. i. temp⁹. z graphos scriptura. Aliud exemplũ. Temp⁹ erat quo prima quies mortalib9 egris. Incipit zc̃.

sp̃. res .i ecõuerso
Si dicatur agens patiẽs res vel viceuersa — Hyppallagium.
pro vel equali
Siue modo simili tibi fit cõuersio facta
illa figura .i. bucce pflauerũt fistulam
Fiet hypallagiũ. perflauit fistula buccas
Hypallagiũ est ordo snie cum ṽbis mutat⁹. Fit em̃ qñ agẽs ponit p patiẽte vel ecõuerso. vt ptz in lr̃a (pflauit fistula buccas). i. bucce pflauerũt fistulã. Aliud exẽplũ. Date classib9 austros. p classes austris.

faciens talem figuram
Personãq3 nouã formãs dat psopopeiam — psopopeia
Prosopopeia ẽ noue psone fictio. Fit em̃ qñ res aĩata z rõnalis loqtur ad rẽinaiatã l' ecõuerso. vel qñ rõnale loqut ad irrõale l' ecõuerso

psone nõ pñti dispositus talis figura
Absenti sermo directꝰ apostropha fiet — Apostropha
sp̃. persone sc3 in conficiẽdis eplis
Sic loquor absenti scripto dum mitto salutẽ
Astropha est sermonis a psona ad psonam directio. Et sic fit. vt si fa

ctus fuerit sermo de aliquo i persona tercia. ⁊ postea dirigatur ad eun dem in secūda psona. vt Nec te tua pluria panthu labantē pietas. nec apollinis tetit. Hᵒ etiā exēpla pluria reperies i autoribus ⁊ in lris missiuis

Endiadis.

sp. nomen — i. nomē substantiuū — mutatum
Est adiectiuū substantiuo resolutum
i. subm in adiectiuū — talem figuram — facio
Aut ecōuerso. sic endiadim tibi formo
Armatumqȝ virum designo per arma virūqȝ
Armatoqȝ viro decet arma virūqȝ notare

¶ Endiadis est adiectiui in substātiuū vel substātiui i adiectm̄ pmutatio siue resolutio. vt i Virgilio. Arma virūqȝ cano. ⁊ in lra. Armatūqȝ virum ⁊c. Et fit duobus modis. s. cōiunctim ⁊ disiūctim. Cōiunctim fit qñ adiectiuū ⁊ substantiuū simul ponūtur. vt in lra. vt armatū virum. Disiunctim fit qñ solum adiectiuū ponit vel substantiuū

Echasis

i. extra pncipale ppositum — discurrit
Extra materiā describēs vana vagatur
sp: grammatici sic dictam
Autor et hāc plures echasim dixere figurā

¶ Echasis est qdā euagatio materie: vel ē digressio qdā a pncipali materia. vt apud georgica Virgilij i tēpestatis descriptiōe apparet. Sȝ nota q hec figura nihil vȝ nisi reuertat ad ppositū suū qd si fiat pulchra ē.

Emphasis

talis figura — cōmittitur — substantiuū
Emphasis efficitur si fixum pprietatem
notificans — locas — adiectiuū
Designās ponis. vbi decet mobile poni
dico — manifeste — p est sceleratus
Sic loquor expsse dicēs dauᵘ est scelᵘ ipsum

¶ Emphasis ē expressiua locutio. Et fit cū volētes expmere aliqd accidens vtimur noīe substātiuo p adiectiuo significante illud accidēs ad maiorē expressionē. vt si ponat scelus p scelerato. vt dauus ē ipm̄ scelᵘ. id est ipse dauus est sceleratᵘ. ⁊ nō est aliᵘ sicut ipse

ephexegesis

talis figura — resoluens — precedentia
Est e phexegesis exponēs dicta priora

¶ Ephexegesis est succincta expositio pcedētium. vt hic Legerat huiᵘ amor nomē titulūqȝ libelli. Et hoc fit ad expmendū sniam intentā

Euphonia

pro qñ — taces — i. male — talem figuram
Cum retices quod turpe sonat dices euphoniā
Circuit hec. et reliquie dant religioqȝ.

¶Euphonia e bona sonoritas i dcone psiderata. vt i hac dcoe (circuit) et no circumit (relique) 7 no rellique) religio) 7 no relligio (meridies) 7 no
talis figura sp. suppositu (medidies

Dicit esse lepos sermo direct⁹ ad vnu — Lepos
dcone plis numeri est exemplum
Vtens plurali. velut hic nostis bene psul
¶Lepos interptat vrbanitas loquedi. Et est lepos ad vna psona plu ralis numeri sermonis directio. vt ptz i littera (Nostis bene psul). i. pla tus. Hec figura inueta est causa honoris
pro tali accnte locare
Pro numero numerum. p casu ponere casum
talis figura discouenientia
Sic facit antithesis. int se dissona iunges — Antithesis
frequenter locari
Sepius audiui temp⁹ pro tempore poni
Ludere ludebant ad ludendumqz vocabat
id est vnum temp⁹ ponit pro alio
In phecijs mutatur tempora sacris
¶Antithesis e accntis p accidete positio. Et fit qn casus ponit p casu vt Vrbe qua statuo vra e. Numer⁹ p nuero inquatu resultat iprope tas pstructibiliu. vt turba ruut. Vel alit. vt multo milite. i. multis mi litib⁹. Tps p tpe. Vn vgil⁹. Exaudiri gemit⁹ p exaudiebat. Et i pro phetijs ponit pteritu pfcm p futuro. vt i Daniele. Affuit hirc⁹ ab aq lone 7c. vbi ponit affuit p aderit. 7 h fit causa maioris certitudis
per talem figura correspondent
Verba per antitheton respondet vltima pmis — Antitheto.
Sunt daniel noe iob castus rectorqz maritus
¶Antitheton put sumit in h loco e subsequetiu ad pcedetia reductio vt cu singula singul correspodet. vt ptz in lra (Sut daniel 7c) Cast⁹ re ducit ad li daniel. rector ad noe. marit⁹ ad Job. Fit etia antitheton cu pria ptrarijs opponut. vt apd Ouidiu p⁹ metamorpho seos. Frigida pugbat calidis. humetia siccis Mollia cu duris. sine pode hntia pod⁹
id est respolum dans opponenda
Respondes ad ea tibi que sunt obijcieda — antipophara
comittis talem figuram queratur
Das antipophoram. cum nil tn obijciatur
¶Antipophara e tacite obiectioi plata rnsio. vt hic sonat lra. Exeplu habet in Ouidio. Oia nacq tuo senior te qre ramisso Retulerat nato nestor at ille mihi. Aliud exeplu. Nihil mihi rescribas. attn ipse veni

contrarios talis figura

Anticlasis. Sensus oppositos notat anticlasis eodē

Verbo non obsto sed toto posse resisto

Anticlasis est sentētie ↄtrarie in orōne cōtinua positio. vt ptꝫ in lrā (non obsto. ſꝫ toto posse resisto) Et dr̄ ab anti qd̄ est ↄtra. ⁊ clasis snia.

cū sermone permutat talis figura sententiam

Antimetabola Cum verbis vertit antimetabola sensum

Non vt edas viuas. sed edas vt viuere possis

Antimetabala est in orōne ↄtinua sermonis cum snīa ꝑmutatio. vt ptꝫ in littera. Non vt edas viuas. sed vt viuere possis edas

.i. loqui aliquid aliquando sp̄. quod famur

aposiopisis Incipim⁹ fari quicqꝫ quādoqꝫ. sed illud

voluntarie cessamus interrumpimus

Vltro desinimus. intercipimusqꝫ tacēdo

exigit talis figura

Vult aposiopisis dici defectio talis

Aposiopisis in colorib⁹ rhetoricis vocat̄ precisio. Aposiopisis ē sentētie ꝑ orōnem interceptio. Et fit qn̄ incipim⁹ fari quicqꝫ ⁊ vltro. i. volūtarie (desinim⁹ illud) quod intercipim⁹ tacendo illud. vt in hoc exemplo Therētij. Ego ne illam. q̄ illū que me. q̄ me non. hoc ē ne illam digner aduētu meo. q̄ illum ꝓposuit mihi que me spernit. q̄ me nō suscepit heri. Aliud exemplū. Nunq̄d ego recolo que tu. ſꝫ dicere nolo

talis figura vno locare aliud

Euphonismos Euphonismos erit ꝓ verbo ponere verbū

Exultat domini laudem mēa lingua superni

Euphonismos est positio. ṽbi pro ṽbo Vnde ps̄. Exultauit lingua mea iusticiam tuam. i. cum exultatiōe decātauit. Etiam ptꝫ in lrā (Exultat domini laudem)

id est accidens variat talis figura

synepthes. Contingens verbi mutat synepthesis. ecce

.i. vna creata scꝫ eua sp̄. mulieres

Vnica facta fuit mulier. q̄ sunt modo plures

variatio .i. nr̄m modū loquēdi

Illa sed in nostꝝ mutatio nō venit vsum

Synepthesis ē accn̄tis ꝑmutatio in orōne diuersa. Et fit duob⁹ modis. Primo qn̄ fit ꝑmutatio numeroꝝ. vt ptꝫ in lrā (Vnica mulier fcā fuit q̄ sunt mō pl'es. ⁊ ↄtinet̄ sub sylepsi. Scd̄o qn̄ fit ꝑmutatio ꝑsonarū vt hic (Dn̄ē sal⁹ ⁊ sup ppl'm tuū b̄ n̄dictio tua) Et hec spēs reducit̄

apostrapha͠. Nota q͛ hac figura no͂ lic3 nob vti. io͂ d͛t Ista s3 in n͞rm
.i. due spe͂s ista figura
Dicuntur bine species hec synthesis esse
sp͛. q͂ dicta est sp͛ illud accn͂s mutamus
Scilicet hec et ea qua p͛sona͂ variamus

Nobis parce deus nostros lauet ille reatus
¶ Quasi dicat q͛ synthesis fit duob modis. vt dixim⁹ ante. Constre (spe͂s synthesis dicunt͛ esse bine. s. hec) supple de q͂ dictu͂ est in p͞cede͂tib versib (et ea qua). i. p͛ qua͂ (variam⁹). i. mutam⁹ (persona͂. vt pt3 ibi (Nobis parce de⁹. nostros lauet ille reat⁹) Ecce p͛mo in sc͛da p͛sona loquimur cum dicim⁹ parce. Deinde in tercia cum dicim⁹ lauet
exigit talis figura sp͛. paucis significare
Vult oligopomenon ex dictis plura notare Oligopomenon
.i. cognita relatione narrare
Noto sermone sic plura decet memorare
incendit filiu͂ regis sc3 helena͂ vxore͂ sp͛. p͛ vim illu͂ vir͛ ma
sc3 carnal͛ troiano͛ reg͛ menelai ad bellu͂ gnanimu͂
Vrit amor paridem. nupta͂ rapit. armat atride͂
vindicta. sc3 inter grecos templu͂ .i. postq͂ troia capta fuerit suc
et troianos palladis cendit͛ z fundit⁹ euertit͛
Vltio pugnatur. fit machina. troia crematur
¶ Oligopomenon est sub paucis v͛bis multo͛ ɔ͛phensio. vt pt3 i͂ textu. in quo p͛ duos v͛siculos tota historia troiana ɔ͛phendit͛. Aliud exe͂plum. Mors mala. mors intus malus actus. mors foris vsus. Tumba. puella. puer. lazarus ista notant
declarans talis figura .i. ignota .i. per eque ignota
Expone͂s erit homophosis no͂ nota per equa homophosis
incognita est exemplum
Vel magis ignota. dic alchitrop esse cauilla͂

Que tenet allidadam cum valdagora sociata͂
¶ Homophosis e͂ expositio ignoti p͛ magis vel eque ignotu͂. vt cum q͂rit͛. quid e͂ palmito as are. rn͂det͛ pretaxo as are. vel qn͂ p͛ grecu͂ exponit͛ latinu͂. vt iterroga͂do q͛d sit ho͂. z rn͂deat͛ antropos. Ide͂ est i͂ exe͂plo l͞re. Pro cui⁹ euide͂tia notandu͂. q͛ i͂ astrolabio sunt q͛da͂ tabule ad modu͂ ligni vel lapidis disposite. q͂͛ vna d͛ allidada. z alia valdagora q͂ adinuice͂ co͂iuncte sunt media͂te cauilla. q͂ dicit͛ alchitrop
multotie͂s plata repetit .i. sacra scriptura
Sepe prius dicta geminat tibi theologia Epimone

47

Epimoneq3 notat hec si repetitio fiat
Ut quod dicetur. sic certius esse probetur
Expectādo dauid expectās sic geminauit.

¶ Epimone est eiusdē dcōnis repetitio immediata. vt Amē amē dico vobis. Et sic reducit ad epizeusim. Alij dicūt q epimone fit qñ dictio nō tota repetit. s3 principiū tm̄. vt ps̄. Expectās expectaui dn̄m. Hec figura multū reperit in sacra scriptura. Ideo dt (theologia geminat tibi sepe prius dicta) Et hoc fit vt illud qd. dicet sic pbet esse certu. Deinde ponit exemplū dauid dicētis. Expectādo dauid rc. Aliud exemplum. Cantās cantabo. laudās laudabo

Antropospatos

alique — associantur — i. deo
Si que sunt homis assignant deitati
talis figura supple est
Antropospatos est sic sepe dei legis iram

¶ Antropospatos est cum humane res ascribunt deo (sic tu legis sepe dei irā. vt in ps̄. Dn̄e ne in furore tuo arguas me neq3 in ira tua corripias me. Irasci em̄ z furere spectāt ad hoies. z nō ad deū

Homopathion

Si sint res alique concordi federe nexe
Id quod inest vni reliquam dices operari
Sic linguam cordi concordem dic meditari
Ac homopathion istam dic esse figuram

¶ Homopathion vel homopachion ē attributio vnius pprietatis alteri vt innuit lr̄a. Cōstrue igit sic (Si alique res sunt nexe) i. coniuncte (concordi federe) ad opationē aliquā (tu dices reliquā) i. alterā earum (opari id qd inest vni) ipsa4 re4. Deinde exēplificat dicēs (Sic linguā cordi cōcordem rc) Lingua em̄ z cor sunt piūcte cōcordi federe. nā lingua pferre h3 cor vo meditari. Si ergo attribuo pprietatē cordis lingue vel ecōuerso cōmitto pdictā figuram. vt dicēdo. lingua mea meditatur z cor loquitur.

confirmatum — valeat — seruandum
Nil reor assertū quod nō queat esse tenēdum
notaui — vales — sequi
Pluraq3 signaui que nō debes imitari

¶ Om̄ exigit modus sciēdi in scia demōstrata. hinc est q autor finitur propositum. z cōcludēs docet modū intelligēdi ea q dixit. Et qz triplex ē grāmatica sc3 pceptiua pmissiua z phibitiua. ideo pcludēs se excusat pceptiuam pcepisse. pmissiuā pmisisse. z phibitiuā phibuisse. Cōstrue

(nil reor assertū).i.ↄfirmatū in isto ope(quod nō queat esse tenēdum) Vel sic(Nil reor esse tenēdum qđ non queat esse assertū).i. cōfirmatū per autores seu p aliquos autoꝝ

talem libꝝ ptāte auxiliāte compleui
Doctrinale dei virtute iuuāte peregi
graꝝ actiones o pater saluator
Grates reddo tibi genitor deus ꝛ tibi christe
.i.fili .i.o spūssancte
Nate dei deus. atqꝫ tibi deus halit⁹ alme
Quas tres psonas in idem credo deitatis

¶ Quia nō est op⁹ rectum cui⁹ deus nō est finis ꝛ initium. hoc autor ↄgnoscēs regratiaꝛ deo patri. deo filio. ꝛ deo spūiscō. a quo incipit. per quem mediauit. ꝛ in quo op⁹ suū debite ↄsummauit. ¶ Cōstrue ergo sic Ego(peregi).i. expleui(ꝟtute dei) que est ipse de⁹(iuuāte).i. auxiliā te. Est eñ deus oīm bonoꝝ causa p se. Unde o(genitor de⁹) ego(reddo tibi grates).i. grās. Et o(christe nate dei de⁹) reddo tibi grates(atqꝫ) pro et. o(halitus alme deus).i. o spūssancte deus reddo tibi grates (Quas tres psonas) scꝫ patris ꝛ filij ꝛ spūssancti. ego(credo in idem deitatis).i. vnā essentiam diuinitatis Ac si dicēt quas tres psonas ego credo esse vnū. licet alia psona sit patris. alia filij. alia spūssancti. Cui qdem soli deo tenemur graꝝ actiōes reddere. vt nos deducat p gratum principiū ꝛ aptum mediū ad finem felicissimū.

¶ Alexandri grāmatici due partes: tercia videlicet et quarta finiunt feliciter Impresse Dauētrie per Richardū paffraet Anno dñi. M. cccc. xcv.

48

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

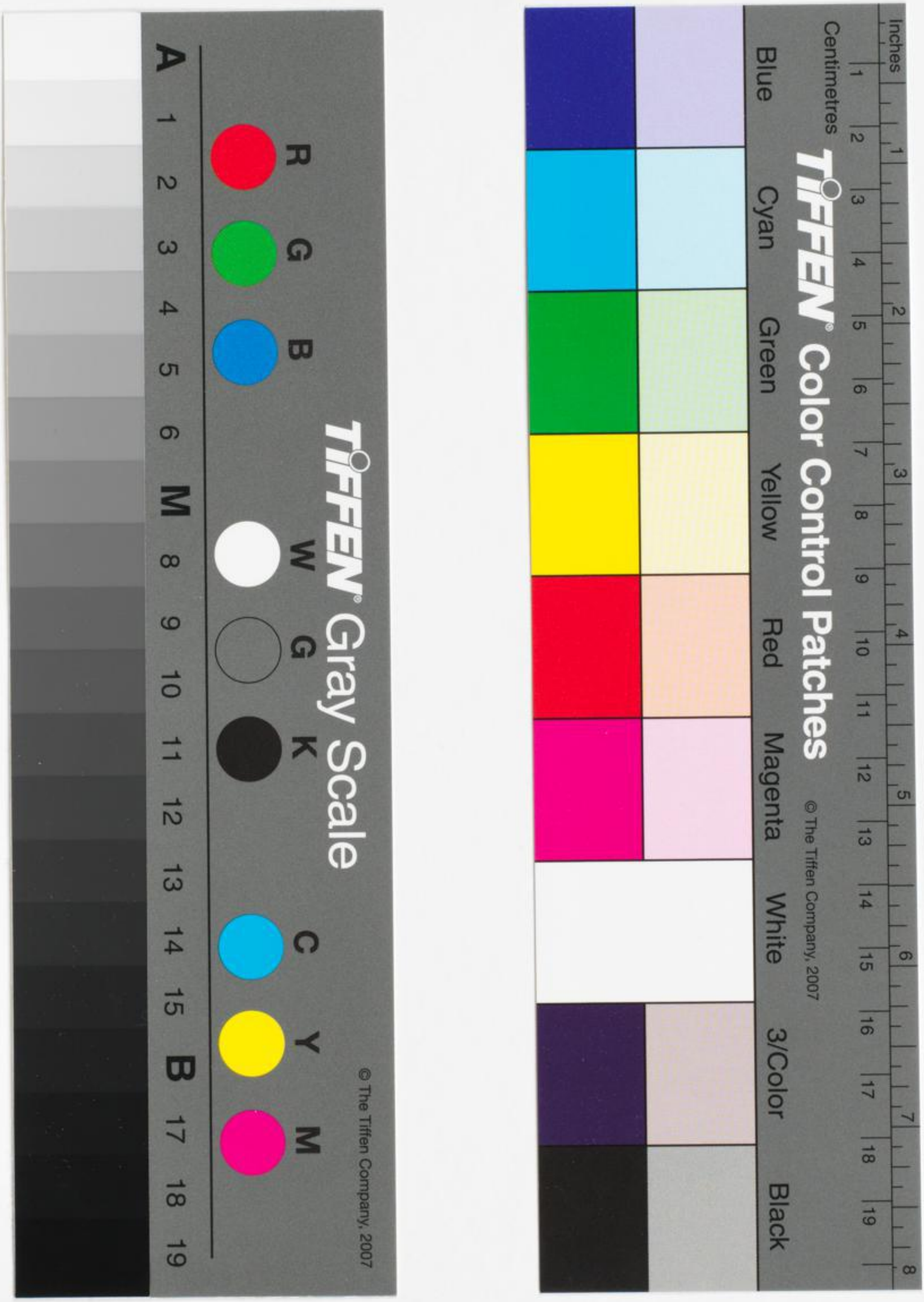

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf